

دفترچه شماره ۱

جامع سوم

دفترچه
آزمون

آزمون ۳ تیر - سال ۱۴۰۱

آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان و ادبیات فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸
۲	زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰
۳	فرهنگ و معارف اسلامی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰

۱- در همه آبیات، واژه‌ای یافت می‌شود که در همان بیت متراوف دارد، بهجز ... .

بیلک برون گذارند از آهنین حصار (بیلک: نوعی پیکان)

(۱) باره برون جهانند از آتشین مضاف

چو کرد همت عالیش عزم و قصد سفر

(۲) سفر کند ز تن حاسدانش جان و روان

اندر فنون دانش و هر فضل بهره‌ور

(۳) خورده جهان بسی و نخورده چو او کسی

گر فتد روزی نظر بر طاق ابروی توام

(۴) بگذرد زین سقف زنگاری مرا ایوان عیش

۲- تعداد معنای درست برای واژه‌های «برازندگی، ورطه، محل، سودایی، خودرو، بسنه» در کدام گزینه بیشتر است؟

(۱) گرفتاری، لیاقت، لجوج، کافی، شیدایی، ناممکن

(۲) شایستگی، شیفتگی، اندیشه باطل، کامل، مهلهک، هرزه

(۳) شیدا، بی‌اصل، شایسته، خودرأی، لیاقت، گرداب

(۴) سزاوار، لجوج، عاشقی، گودال، ناممکن، شایستگی

۳- معنی چند واژه نادرست است؟

(مقرن: قرینه)، (جال: دام)، (سرشت: آفریدن)، (مناسک: آیین‌های دینی)، (کافی: لایق)، (زهاب: مجازاً اشک)، (قلا کردن: در بی فرست بودن)، (زبونی:

فرومایه)، (طیلسان: نوعی ردا)

۴) شش

۳) پنج

۲) چهار

۱) سه

۴- از میان کلمات زیر، چند مورد برای پر کردن جاهای خالی، قابل استفاده است؟ (ترتیب کلمات و ابیات رعایت شده است.)
«فرق، صواب، غالب، خواست»

آن که مشغول تو شد دارد ... از دیگران

الف) دیگرم غیر از تو میل صحبت دیگر نماند

یکی ز بهر ... و یکی ز بیم وبال

ب) گشاده کرد در داد و بست دست ستم

این به چه زیردست گشت آن به چه پایمال شد

ج) گر نشد اشتیاق او ... صبر و عقل من

این دور بی‌وفایان ز ایشان چه ... گویی

د) زان همدمان یکدل یک نازنین نمانده است

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۵- عبارت زیر چند نادرستی املایی دارد؟

«حالیا ثواب آن به که به اطفای آتش خشم و تسکین صورت شر پردازد و آذرمها ورزد تا از حلیة سنای خلق محضوض گردد و دامن عفو الهی او را
مسطور نماید که غایت الفصوی کفة حسنات این بود.»

۴) هشت

۳) هفت

۲) شش

۱) پنج

۶- تعداد «غلط املایی» در همه ابیات یکسان است؛ بهجز ... .

(۱) از قدر فلک طعن خسان صعبتر است

(۲) ناخردمند که بر قاعدة تبع رود

(۳) روز و شبی ملازم، صور و سرور عشرت

(۴) امارت دل ویران ریش «فانی» اگر

وز هر دو فراغ غمرسان صعبتر است

(۱) از قدر فلک طعن خسان صعبتر است

همه آداب وی افتاد ز ره صدق و ثواب

(۲) ناخردمند که بر قاعدة تبع رود

روز سرور سورت تا شام حشر مقرون

(۳) روز و شبی ملازم، صور و سرور عشرت

ز لای باده کنی هم گل است هم مرحم

(۴) امارت دل ویران ریش «فانی» اگر

۷- در کدام گزینه نوع اثر یا آثار غلط ذکر شده است؟

(۱) سندبادنامه (منشور)، تحفه‌الأحرار (منظوم)، تمہیدات (منشور)

(۲) قصه شیرین فرهاد (منشور)، سمفونی پنجم جنوب (منظوم)، سه دیدار (منشور)

(۳) پیامبر و دیوانه (منشور)، فیه‌مافیه (منظوم)، کویر (منشور)

(۴) تیرانا (منشور)، اسرارالتوحید (منشور)، آی آدمها (منظوم)

۸- کدام گزینه ترتیب درست آرایه‌های «مجاز، جناس، تشخیص، حس‌آمیزی و پارادوکس» را در ابیات زیر نشان می‌دهد؟

- الف) جفات نیز شکرووار چاشنی دارد
 ب) هزار بار به خون جگر طهارت کرد
 ج) هر وقت که می‌خواران پیمانه می‌نوشند
 د) تیغش چو برق از دل مجروح ما گذشت
 ه) می‌دهم مستی به دل‌ها گرچه مستورم ز چشم
 ۱) ج، د، ه الف، ب
 ۲) ه الف، ج، د، ب
 ۳) ج، ه الف، ب، د
 ۴) ه د، الف، ب، ج

۹- آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

به دور لعل لب من شراب یعنی چه»

- (۱) تشبيه، واج‌آرایی، ایهام، مجاز
 (۲) تشبيه، ایهام‌تناسب، مجاز، جناس

«شیی ز ساقی مجلس پیاله جستم گفت

- (۱) استعاره، مجاز، ایهام، مراتعات‌نظیر

(۳) حسن‌تعلیل، تشبيه، ایهام‌تناسب، جناس

۱۰- کدام بیت دارای بیشترین «استعاره» است؟

نداند کاین دو هندو پاسبانان‌اند قندش را
 در باغ گلی نیست به رخسار تو مانا
 دسته بسته بر کنار لاله‌زار انداخته
 در خم عقریش نگر زهره شب‌نقاب را (لغوله: زلف)

(۱) کند کوتاه دست از زلف و از لعل شکرخندش

(۲) حلوا نبات است لبت پسته‌دهانا

(۳) دسته‌دسته سنبل گل‌بوی نسرین‌پوش را

(۴) چون مه مهریان من تاب دهد غوله را

*غزل کوتاه زیر را بخوانید و به دو پرسش زیر پاسخ دهید.

در همه روی زمین یاری نماند
 راستی باید، نه گل خاری نماند
 گرچه بر شاخ وفا باری نماند
 دل به بادی سرد گفت آری نماند
 چرخ را گویی جز این کاری نماند»

«در همه آفاق دلداری نماند

گل نماند اندر همه گلزار عشق

عقل با دل گفت کاندر باغ عشق

یادگاری هم نماند آخر از آن

در جهان یک آشنا نگداشت چرخ

۱۱- در بررسی قلمرو ادبی غزل، کدام گزاره نادرست است؟

(۱) در بیت نخست، واژه‌ای در معنای مجازی به کار رفته است.

(۳) در بیت چهارم، استعاره و حس‌آمیزی وجود دارد.

۱۲- در بررسی زبانی غزل بالا، کدام گزینه درست نیست؟

(۱) نقش دستوری «دلداری» و «یاری» در بیت نخست یکسان است.

(۲) در مرصع دوم بیت دوم، حرف ربط «بلکه» حذف شده است.

(۳) مرصع نخست بیت چهارم، یک جمله مستقل ساده و مرصع دوم بیت چهارم یک جمله مستقل مرکب است.

(۴) در هر یک از دو بیت چهارم و پنجم یک واژه دوتلفظی وجود دارد.

۱۳- الگوی جمله در مرصاع اول کدام گزینه متفاوت است؟

کز کمال بال و پر پرواز باشد تیر را
 هیچ زنجیری به از سیری نباشد شیر را
 احتیاج دام نبود خاک دامنگیر را
 ور نه هر انگشت بستانی است طفل شیر را

(۱) سهل مشمر همت پیران با تدبیر را

(۲) دشمن خونخوار را کوتله به احسان ساز، دست

(۳) حسن را خط غبارش بینیاز از زلف کرد

(۴) عقل دوراندیش بر ما راه روزی بسته است

۱۴- تعداد ترکیب‌های اضافی کدام بیت بیشتر است؟

ور کنم فخر بر اجرام بس است این قدرم
روز و شب، عربده با خلق خدا نتوان کرد
خداش خیر دهد آن که این عمارت کرد
وین عجب‌تر که اگر جان ببرد جان نبرد

- ۱) مشتری گفت منم نایب تو روز قضا
- ۲) غیرتم کشت که محبوب جهانی لیکن
- ۳) مقام اصلی ما گوشة خرابات است
- ۴) دل من جان ز غم عشق تو آسان نبرد

۱۵- کدام بیت فاقد حذفِ فعل به قرینهٔ لفظی و دارای واژه‌ای است که هم‌آوا دارد؟

خورشید ریشه در دل ماه از هلال داشت
پیش امر و نهی و قهر و لطف تو نابود و بود
که هست خون غریبان مباح و مال سبیل (روا)
عاشق خاموش باید غنچه مستور را

- ۱) امروز نیست داغ تو خلوت‌فروز دل
- ۲) چاکرانند از برای عزل و نصب ممکنات
- ۳) مگر به شهر شما پادشه منادی کرد
- ۴) بلبل بی‌شرم گرم ناله بیجا گشته است

۱۶- در کدام گزینه بیشترین وابستهٔ وابسته مشهود است؟

آه اگر باد بر آن زلف سیه تاب خورد
خون‌بهای صد چمن از جلوه‌هایت یک ادا
قبلهٔ تحقیق ما جز روی زیبای تو نیست
جان صد صاحبدل آن جا بسته یک مو ببین

- ۱) فتنه در سایهٔ آن زلف سیه در خواب است
- ۲) نشئهٔ صد خم شراب از چشم مستت غمزهای
- ۳) کعبه ارباب تحقیق است رویت زان جهت
- ۴) حلقةٌ زلفش تماشاخانهٔ باد صبابست

۱۷- کدام ابیات مفهوم مشترکی دارند؟

عشق را نتوان نهفتون هست بیجا این تلاش
مکن خیانت و اسرار او مگردان فاش
خاموش نشین محرم اسرار نهان باش
هیچ‌کس را محرم راز نهان خود مکن

۴) الف، د ۳) ب، د

- الف) می‌کنم هر چند پنهان می‌شود این راز فاش
- ب) کسی که به پیش تو اسرار خویش بسپارد
- ج) در حقهٔ سربستهٔ گذارند گهر را
- د) تخم راز از سنگ خارا می‌جهد هم‌چون شرر

۱) الف، ج

۱۸- کدام بیت با عبارت «کل اناءٍ يتُرَشَّحُ بما فيه» قرابت معنایی دارد؟

زردی رخسار زر از سکته زایل کی شود؟
از گلستان حسن سعی باگبان پیدا شود
عارفان را دل به اسرار الهی می‌تپد
زین دو بر باطن تو استدلال گیر

- ۱) حرف و صوت از دل تیاره ریشهٔ غم را برون
- ۲) می‌شود خون خوردن من ظاهر از رخسار یار
- ۳) نیست آسان بحر را در کوزهٔ پنهان ساختن
- ۴) فعل و قول آمد گواهان ضمیر

۱۹- کدام ابیات مفهوم یکسانی دارند؟

بی محک هرگز ندانی اعتبار
این یکی خالی و آن پر از شکر
نه هر رودی سرودی راست گوید
آب تلخ و آب شیرین را صفات

۴) الف، ب، ج

۳) ب، ج، د

۲) الف، ب، د

۱) الف، ج، د

۲۰- کدام بیت با عبارت زیر قرابت مفهومی دارد؟

«مطوقه گفت: ای دوست، ابتدا از بریدن بند اصحاب اولی تر»

تا نپیوستم به خاموشی نیاسودم چو شمع
زیر دامان خموشی رفتم آسودم چو شمع
روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع
هرچه از تن پروری بر جسم افزودم چو شمع

۱) در کشاکش از زبان آتشین بودم چو شمع

۲) پاس صحبت داشتن آسایش از من برده بود

۳) این که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را

۴) مایه اشک ندامت گشت و آه آتشین

۲۱- پیام اصلی آیه زیر در کدام ابیات مشهود است؟

«اذهبا الى فرعون إله طئني فقولا له قوله لَيْنَا ...»

الف) چرب نرمی می‌کند خصم سیکسر را دلیر

ب) از تحمل خصم را هموار می‌سازیم ما

ج) نرمی ز حد مبر که چو دندان مار ریخت

د) نرمی حصار عافیت جان روشن است

ه) از زبردستان مدارا با ضعیفان خوش نماست

۱) الف، ج ۲) ب، د

۲۲- مفهوم کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

۱) چو آسمان اگرش صد هزار باشد چشم

۲) با عشق هر که مسلک عقل اختیار کرد

۳) آفتاب عقل صائب در زوال آورد روی

۴) صائب ز اهل عقل شنیدن حدیث عشق

۲۳- تصویر شعری کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

۱) شام سحرپوش را کرده ز مه تکیه جای

۲) گر شام تیره خواهی صبح دمیده بینی

۳) آن شاخ گل که تازه بر و سایه پرور است

۴) سپیدهدم که جهانی ز خواب برخیزد

۲۴- مفهوم کدام بیت در مقابل آن درست آمده است؟

۱) پرتو آفتاب اگر بدر کند هلال را

۲) نادر گرفت دامن سودای وصلشان

۳) عجب از دام غممش گر بجهد مرغ دلی

۴) خدنگ غمزه خوبان خطأ نمی‌افتد

۲۵- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

۱) کشته خود را به خشک آورد از دریای خون

۲) مرا خرسندي از سامان دنیا محتمش دارد

۳) از پوست بی‌نیاز بود هر که مغز یافت

۴) بی‌نیازی در جنت به رخش باز کند

می‌شود سنگ فسان ابر بهاران برق را
خار بی گل را گل بی خار می‌سازیم ما
هر طفل نی سوار کند تازیانه‌اش
از موم پشت آینه بر کوه آهن است
نیست لایق بحر را سرینجه با مرجان زدن

۳) ه ب ۴) ه، ۵) ه

همیشه کور بود مرد بی‌بصارت عشق
از آب خضر دست به موج سراب شست
سایه داغ جنون افتاد تا بر سر مرا
او صاف یوسف از لب اخوان شنیدن است

چشمۀ خورشید را بسته ز شب سایبان
از طرۀ شب‌آسا تابنده منظرش بین
بر آفتاب، سنبل او سایه‌گستر است
نقاب شب ز رخ آفتاب برخیزد

بدر وجود من چرا در نظرت هلال شد (زیبایی خیره‌کننده)
دستی که عاقبت نه به دندان گزیده‌اند (پشیمانی از ترک عشق)
این همه میل که با دانۀ خالش دارند (بی‌اختیاری عاشقان)
اگرچه طایفه‌ای زهد را سپر گیرند (دلبری بلا منابع)

هر که بهر نان جو از نعمت الوان گذشت
دل خرسنده هر کس دارد از دنیا چه غم دارد؟
حق جوی را به هر دو سرا احتیاج نیست
مور اگر حاجت خود را به سلیمان نبرد

■■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٢٦ - ٣٥):

٢٦- ﴿ وَ جَادِلُهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ صَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ﴾:

۱) با روشی که بهتر است با آن‌ها جدل کرد، همانا که پروردگارت به آنکه از راهش گمراه می‌گردد آگاه‌تر است!

۲) با آن‌ها به بهترین روش بحث کن، بی‌گمان پروردگار تو آگاهی دارد از آن کس که از راه او گمراه شد!

۳) با آن روش که نیکوتر است با آن‌ها ستیز کن، همانا که خداوند تو نسبت به کسی که راه خود را گم کرده است داناتر است!

۴) با آن‌ها با روشی که بهتر است بحث کن، همانا پروردگارت آگاه‌تر است به آن کس که از راه او گمراه گشته است!

٢٧- «لَوْ أُعْطِيْتُ الْأَقْالِيمَ السَّبَعَةَ بِمَا تَحْتَ أَفْلَاكِهَا عَلَى أَنْ أَعْصِيَ اللَّهَ، مَا فَعَلْتُ!»:

۱) اگر هفت سرزمین با آنچه زیر آسمان‌هایش است، به من داده شود تا از خدا نافرمانی کنم، انجام نمی‌دهم!

۲) اگر سرزمین‌های هفت‌گانه با آنچه زیر آسمان‌هایش است به من داده می‌شد تا از خداوند نافرمانی کنم، انجام نمی‌دادم!

۳) اگر سرزمین‌های هفت‌گانه را با همه آنچه زیر آسمان‌هایش است به من بدھند تا از خداوند نافرمانی کنم، انجام نمی‌دهم!

۴) اگر سرزمین‌های هفت‌گانه با تمامی آنچه زیر آسمان‌ها است به من داده می‌شد تا از خدا نافرمانی کنم، انجام نمی‌دادم!

٢٨- «كَانَ لِلسَّنْجَابِ الَّذِي رَأَيْتُهُ غَشَاءَ خَاصَ يَفْتَحُهُ كَالْمَظْلَةُ لَكِ يَسْتَطِيعُ الْفَقَرَ مِنْ شَجَرَةِ أُخْرَى!»:

۱) سنجابی که دیدم یک پرده مخصوصی مانند چتر داشت که آن را می‌گشود تا از درختی به درختی دیگر بپردا!

۲) سنجابی که دیده بودم پوشش مخصوصی داشت که آن را همچون یک چتر باز می‌کرد تا قادر به پرش از یک درخت به درختی دیگر باشد!

۳) سنجابی را دیدم که با پوشش مخصوصی که آن را همچون چتر می‌گشود، می‌توانست از درختی به درخت دیگری بپردا!

۴) سنجابی که دیدم پرده مخصوصی داشت که آن را مانند چتر باز می‌کرد تا بتواند از درختی به درختی دیگر بپردا!

٢٩- «كَانَ النَّاسُ يَظُنُونَ فِي الْمَاضِي أَنَّ الشَّمْسَ تَوْرُ حَوْلَ الْأَرْضِ وَ لَا يَمْكُنُ دُورَانُ الْأَرْضِ!»:

۱) در گذشته مردمی بودند که گمان می‌کردند که خورشید به دور زمین می‌گردد و چرخش زمین امکان ندارد!

۲) مردم فکر می‌کنند که در گذشته خورشید به دور زمین می‌گشت و چرخیدن زمین ممکن نبود!

۳) در گذشته مردم گمان می‌کردند که خورشید به دور زمین می‌چرخد و چرخش زمین ممکن نیست!

۴) تفکر مردم در گذشته این بود که خورشید به دور زمین می‌گشت و گردش زمین امکان نداشت!

٣٠- «الْيُجَهَّزُ الْمُزَارِعُونَ بِآلاتِ الزِّرَاعَةِ الْحَدِيثَةِ حَتَّى يُقلَّ اسْتَهْلاَكُ الْمَاءِ لَأَنَّ لِلزِّرَاعَةِ أَهْمَّ دُورٍ فِي اسْتَهْلاَكِ الْمَاءِ!»:

۱) کشاورزان باید خود را با ابزارهای نوین کشاورزی مجهز کنند تا مصرف آب را کاهش دهند، زیرا کشاورزی مهم‌ترین نقش را در مصرف آب دارد!

۲) باید کشاورزان به جدیدترین ابزارهای کشاورزی مجهز شوند تا مصرف آب کاهش بیابد، زیرا کشاورزی نقش مهم‌تری در مصرف آب دارد!

۳) برای اینکه مصرف آب کاهش بیابد کشاورزان باید به ابزارهای جدید کشاورزی مجهز شوند، چون کشاورزی مهم‌ترین نقش را در مصرف آب دارد!

۴) برای کاهش مصرف آب، کشاورزان به ابزارهای پیشرفته کشاورزی مجهز می‌شوند، زیرا کشاورزی نقشی مهم در مصرف آب دارد!

٣١- «قد ثُوِّد الأعاصيرُ القويَّةُ تياراتٌ بحريَّةٌ في ماءِ المُحيطاتِ وَ هذِه الأعاصيرُ تستطيعُ أن تسحبَ الأسماكَ إلى مكانٍ

بعيدٍ!»:

١) گرددادهای قوى، جريان‌های دریاچی را در آب اقیانوس‌ها به وجود می‌آورند و اين گرددادهای می‌توانند که ماهی‌ها را به جای دوری بکشانند!

٢) گاهی طوفان‌های قدرتمند، جريان‌های دریاچی‌ای را در آب اقیانوس‌ها پدید می‌آورند و اين طوفان‌ها می‌توانند که ماهی‌ها را به مکان دوری بکشانند!

٣) گرددادهای قوى، جريان دریاچی‌ای را در آب اقیانوس‌ها به وجود می‌آورند و اين گرددادهای ماهی‌ها را به مکانی دور می‌کشانند!

٤) گاهی گرددادی قدرتمند، جريان‌های دریاچی را در آب اقیانوس پدید می‌آورد و اين گردداد به راحتی می‌تواند ماهی‌ها را به جای دور بکشانند!

٣٢- «لَا تُسْتَطِعُ أَنْ تَجِدْ لُغَةً بِدُونِ كَلْمَاتٍ دُخِيلَةٍ فَلَتَبَادِلِ الْمَفَرَدَاتِ بَيْنَ الْلُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ لِتُصْبِحَ غَنِيَّةً فِي الْأَسْلُوبِ وَ
البيان!»:

١) نمی‌توانیم زبانی را بدون کلماتی وارد شده پیدا کنیم، پس واژگان باید میان زبان‌ها در جهان مبادله شوند تا در اسلوب و بیان غنی گرددند!

٢) نمی‌توانیم بدون کلمات وارد شده، یک زبان را پیدا کنیم، پس تبادل واژگان بین زبان‌ها در جهان آن‌ها را در اسلوب و بیان غنی می‌سازد!

٣) ما قادر نیستیم زبانی بیابیم که کلمات وارد شده در آن وجود نداشته باشد، پس باید واژگان در جهان مبادله شود تا زبان‌ها در اسلوب و بیان غنی گرددند!

٤) ما نمی‌توانیم زبانی را بدون کلماتی وارد شده بیابیم، پس باید واژگان را میان زبان‌ها در جهان مبادله کنیم تا در اسلوب و بیان غنی شوند!

٣٣- عَيْنُ الْخَطَا:

١) لا يجوز لنا التقاط صور من بعض العمارت الأثرية!: عکس برداری از برخی از ساختمان‌های تاریخی برای ما جایز نیست!

٢) صديقك الحميم من يُماشيك عند شدائِد الحياة!: دوست صمیمی تو کسی است که هنگام سختی‌های زندگی تو را همراهی می‌کند!

٣) إذا أنقذت إنساناً من الضلالَةِ فَكأنَّكَ أَنْقَذْتَ الْمَجْمَعَ!: وقتی انسانی را از گمراهی نجات دهی، تو یقیناً جامعه‌ای را نجات داده‌ای!

٤) لا يُمْكِن للثَّامِ جرْحَ وجْهَكَ إِلَّا بِهَذَا الْمَعْجُونِ النَّبَاتِيِّ!: بهبودی زخم‌های صورت تنها با این خمیر گیاهی ممکن است!

٣٤- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

١) قد بَلَغْنِي أَنَّكَ أَسْرَعْتَ إِلَى حَفلَةِ دَعَاكَ إِلَيْهَا بَعْضُ الْفِتْنَةِ!: به من رسانیده‌اند که تو به سوی جشنی شتافته‌ای که برخی از جوانان، تو را به آن دعوت کرده‌اند!

٢) المُواطِنُ الْفَهِيمُ يَهْتَمُ بِنَظَافَةِ الْبَيْئَةِ حَولَهُ اهْتَمَمًا بالغاً!: شهروند آگاه قطعاً به پاکیزگی محیط زیست پیرامون خود بسیار اهمیت می‌دهد!

٣) هذِهِ صَفَاتٌ تَخْتَصُّ بِالمُؤْمِنِينَ فَعَلِيكُمُ الْإِلْزَامُ بِهَا!: این‌ها ویژگی‌هایی هستند که به مؤمنان اختصاص دارند پس شما باید به آن‌ها پاییند باشید!

٤) لَا تَكُونِي كَالْطَّالِبَةِ الْخَائِبَةِ الَّتِي لَا رَجَاءَ لَهَا لِلنَّجَاحِ فِي هُدُوفِهَا!: همچون دانش‌آموز نالمیدی نباشد که هیچ امیدی برای موفقیت در هدف خویش ندارد!

٣٥- «بُدِيَّة باران ماهی سال‌های طولانی مردم را شگفت‌زده خواهد کرد!»:

- ١) هذه ظاهرة مطر السمك سوف تغير الناس سنوات كثيرة!
- ٢) ستُغيِّر ظاهرة مطر السمك الناس سنوات طويلة!
- ٣) إنَّ ظاهرة مطر السمك حيَّرت الناس في هذه السنوات!
- ٤) سوف تغيِّر ظاهرة مطر السمك الناس سنة طويلة!

■■ إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٣٦ - ٤٢) بما يناسب النص:

هناك مجموعة من أجمل الأماكن حول العالم لا يختلف عليها الكثير في جمالها كبعض القمم أو بعض الشلالات أو الجزر.

إحدى الأماكن التي تعتبر من أجمل عجائب الدنيا الطبيعية هي القطب الجنوبي. القارة القطبية الجنوبية هي الأبرد والأكثر جفافاً والأقوى رياحاً على كوكب الأرض كما أنَّ بها أعلى معدل الارتفاعات في جميع القارات، و على الرغم من أنَّ حوالي ٩٨٪ من مساحة القارة القطبية الجنوبية مملوء بالجليد لكن نزول الأمطار والثلوج فيها قليل جداً، و تعتَبر القارة القطبية الجنوبية أكثر برودة من مثلها الشمالي وذلك لأنَّ سطح القارة القطبية الجنوبية أعلى بحوالي ثلاثة كيلومترات فوق مستوى البحر، و تشمل الحياة في القطب الجنوبي حيوانات كالبطريق (بنغوين)، الحيتان (جمع «الحوت») الزرقاء، الدلافين . . . .

٣٦- عِين الخطأ حول القارة القطبية الجنوبية:

- ١) لا تخلو من الجمال رغم جوَّها القاسي!
- ٢) ليس هناك مكان أبرد منها على الكره الأرضية!
- ٣) إنَّ أعلى مرتفع على الأرض يقع في القطب الجنوبي!
- ٤) معدل نزول المطر والثلج فيها أقل بكثير من القارات الأخرى!

٣٧- ما الفرق الذي أشار إليه النص بين القطبين الجنوبي والشمالي؟؛ عِين الصَّحيح:

- ١) عصف الرياح في القطب الجنوبي أشد من القطب الشمالي!
- ٢) تُوجَد في القطب الجنوبي حيتان على عكس القطب الشمالي!
- ٣) القطب الجنوبي كلَّه مغروش بالجليد لكنَّ القطب الشمالي ليس كذلك!
- ٤) إنَّ ارتفاع القطب الشمالي من مستوى البحر أقل من القطب الجنوبي!

٣٨- الحالة الوحيدة التي تمت فيها مقارنة القطبين في النص هي أنَّ . . .

- ١) القطب الجنوبي أكثر برودة من نظيره الشمالي!
- ٢) لا ينبت أي عشب أو شجرة في هذين القطبين!
- ٣) الجو في القطب الشمالي أفضل من الجنوبي!

٣٩- عِين الخطأ:

- ١) شدة البرد في القطبين كثيرة ولكن في القطب الجنوبي أكثر!
- ٢) تُعد الرياح الشديدة واحداً من الصعوبات في القطب الجنوبي!
- ٣) لا يرتفع القطب الجنوبي عن مستوى سطح البحر إلا بأمتار قليلة!
- ٤) بسبب العوامل الجوية لا تعيش في القطب الجنوبي إلا أنواع خاصة من الحيوانات!

■ عين الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفية (٤٠-٤٢)

٤٠- «تعبر»:

- ١) فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب / فعل و الجملة فعلية
- ٢) فعل - له حرفان زائدان (=مزيد ثلثي) - مجهول / الجملة فعلية
- ٣) مضارع - مصدره على وزن « افعال » / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- ٤) للمفرد المؤنث الغائب - حروفه الأصلية: ع ب ر ، و مصدره: اعتبار / فعل و الجملة فعلية

٤١- «تشمل»:

- ١) مضارع - للمؤنث - دون حرف زائد (=مجدد) / فاعله « الحياة » و مفعوله « حيوانات »
- ٢) فعل مضارع - للمخاطب - ليس له حرف زائد - معلوم / فعل و فاعله: « الحياة »
- ٣) للمفرد المؤنث - اسم فاعله: شامل، و اسم مفعوله: مشمول - معلوم / فعل و الجملة فعلية
- ٤) مضارع - للمؤنث الغائب - حروفه الأصلية أو مادته (ش ، م ، ل) - معلوم / فعل و مفعوله « حيوانات »

٤٢- «العالم»:

- ١) اسم - مفرد - مذكر - معرفة
- ٢) مفرد (جمعه المكسر: العوالم) - معرف بأل
- ٣) اسم فاعل (حروفه الأصلية: ع ، ل ، م) / مضافق اليه
- ٤) مفرد، على وزن « فاعل » / مضافق اليه، و مضافة « حول »

■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٤٣ - ٥٠)

٤٣- عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) على كُلِّ النَّاسِ أَنْ يَتَعَايشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايُشًا سَلْمِيًّا!
- ٢) أَحَدُ الشَّابِ يُنَادِي أَصْحَابَهُ لِيُنَذِّهُوهُ مِنَ الْغَرِقِ فَلَمْ يَلْتَفِتُوا إِلَيْهِ!
- ٣) إِنْ إِلَرَانْ تَكُونُ مِنْ أَكْبَرِ الدُّولِ الْمُصَدَّرَةِ لِلنَّفَطِ فِي الْعَالَمِ!
- ٤) بَعْدَ إِخْرَاجِ الدِّيَنَامِيتِ إِزْدَادَتِ الْحُرُوبُ وَ كَثُرَتِ أَدَوَاتُ الْقَتْلِ!

٤٤- عين الخطأ:

- ١) جَرِي: سَارَ وَ تَحَرَّكَ مِنْ مَكَانٍ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ!
- ٢) الرَّكَب: جَمَاعَةٌ يُسَافِرُونَ عَلَى الدَّوَابِ إِلَى أَماكنٍ مُخْتَلِفةٍ!
- ٣) عَمِيل: شَخْصٌ يُشْتَغلُ لِمَصْلَحةِ الدَّولَةِ وَ يَنْفَعُ النَّاسَ!
- ٤) أَنْشَأَ: بَنَى بِنَاءً مَا كَانَ مِنْ قَبْلٍ وَ يَرَادُفُهُ « أَوْجَدَ »!

٤٥- عَيْنَ مَا فِيهِ جَمْعُ التَّكْسِيرِ أَكْثَرُ :

- ١) الْمُعَلَّمُونَ وَضَعُوا الْقَوَانِينَ فِي الصَّفَّ لِلْطَّلَابِ وَ عَلَيْهِمْ أَنْ يَحْتَرِمُوهَا!
- ٢) إِنَّ الْتَّلَمِيذَاتِ فِي بَعْضِ الْأَوْقَاتِ يَتَكَاسَلَنَّ فِي دُرُوسِهِنَّ وَ يَصْبَحُنَّ كَالنَّيَامِ!
- ٣) أَكْثُرُ سُكَّانِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ ضَيَّقُوا السُّيَاحَ الَّذِينَ زَارُوا قَرِيَّتَهُمْ فِي الْأَسْبُوعِ الْمَاضِيِّ!
- ٤) لِتَعْلَمُ أَنَّ لِلْأَمْرَاضِ أَسْبَاباً كَثِيرَةً فَمِنْهَا عَدَمُ رِعَايَةِ الْتَّعْلِيمَاتِ الصَّحِيَّةِ!

٤٦- عَيْنَ اسْمَ إِشَارَةٍ يَخْتَلِفُ مَعْنَاهُ :

- ١) هَذِهِ أَنْجُمُ كَالَّدَرَ الرَّمْنَتُرِيَّةِ زَانَتْ سَمَاءَ اللَّيْلِ!
- ٢) هُؤُلَاءِ الْمُمْرَضَاتِ حَاوَلُنَّ كَثِيرًا لِعَلاجِ الْمَصَابِينَ بِالْكُورُونَا!
- ٣) هَذِهِ الْأَشْعَةِ الشَّمْسِيَّةِ يُمْكِنُ أَنْ تُصَبِّنَا بِالْأَمْرَاضِ الْجَلْدِيَّةِ!
- ٤) هُؤُلَاءِ الْمَوَاطِنُونَ يَشْعُرُونَ بِالْمَسْؤُلِيَّةِ فَيَعْمَلُونَ وَاجِبَاتِهِمْ!

٤٧- عَيْنَ الصَّحِيحِ :

«كَانَ عِنْدِي إِثْنَا عَشَرَ درَهْمًا وَ ذَهَبَتِ إِلَى السُّوقِ فِي السَّاعَةِ الْعَاشرَةِ صَبَاحًا وَ اشْتَرَتِ قَمِيصًا وَ دَفَعَتْ لِهِ ثَلَاثَةِ درَاهِمْ وَ رَجَعَتِ إِلَى الْبَيْتِ بَعْدِ أَرْبَعِ سَاعَاتٍ. عَنِ الرَّجُوعِ كَانَ عِنْدِي ..... درَاهِمْ وَ كَانَتِ السَّاعَةُ .....!»

- ١) سَتَّةٌ / الثَّانِيَةُ صَبَاحًا   ٢) تَسْعَةٌ / الثَّانِيَةُ عَشَرَةً   ٣) سَتَّةٌ / ثَانِي عَشَر   ٤) تَسْعَةٌ / الثَّانِيَةُ

٤٨- عَيْنَ الْعَبَارَةِ الَّتِي جَاءَ فِيهَا اسْمُ عَلَمِ :

- ١) الْعَنْبُ الْبَرَازِيلِيُّ يَخْتَلِفُ عَنْ كُلِّ شَجَرَةٍ فِي الْعَالَمِ!
- ٢) أَدَى الْحُجَّاجُ فِرِيزَةَ الْحَجَّ فِي مَكَّةِ الْمَكْرَمَةِ!
- ٣) كُلُّ مُسْلِمٍ حِينَ يَرَى هَذَا الْمَشْهُدُ فِي التَّلَفَازِ يَشْتَاقُ إِلَيْهِ!
- ٤) شَخْصٌ ذُو أَخْلَاقٍ حَمِيدَةٌ لَا يَرْتَكِبُ مَعَاصِي كَبِيرَةً!

٤٩- عَيْنَ مَا لَا يَوْجَدُ فِيهِ مِنَ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ :

- ١) سَارَ الطَّلَابُ إِلَى الصَّالَةِ لِكَيْ يُصْبِحُوا جَاهِزِينَ لِلْإِمْتَنَانِ!
- ٢) كَيْفَ يُمْكِنُ أَنْ تَصِيرَ هَذِهِ الْحَبَّةُ شَجَرَةً كَبِيرَةً!
- ٣) تَرَجَّوْ أَنْ لَا يُصِيرَ هَذَا الْمَرْضُ جَدِّيًّا عَجُوزًا أَعْمَى!
- ٤) بَعْدِ تَلْكَ الْحادِثَةِ لَمْ تَكُنْ صَدِيقَتِي قَادِرَةً عَلَى السَّيَرِ مَعَنِّا!

٥٠- عَيْنَ الْمُسْتَشْنَى مِنْهُ فَاعْلَأُ :

- ١) عَلَيْكَ أَلَا تَسْتَمِعَ فِي حَيَاتِكِ إِلَّا إِلَى كَلَامِ أَمْكَ!
- ٢) لِمَا ذَهَبَنَا إِلَى السَّوقِ لَمْ نُشَاهِدْ أَحَدًا هُنَاكَ إِلَّا السَّائِحِ!
- ٣) لَمْ يَنْتَوِقْ أَحَدٌ فِي الدُّنْيَا حَلَوةً إِلَّا مَنْ يَجْتَهُدُ لِلْوُصُولِ إِلَى غَايَاتِهِ!
- ٤) لَا يُرُى فِي مَطَبِخِ الْبَيْتِ الصَّغِيرِ أَحَدٌ إِلَّا أَخْتَيْ!

۵۱- مطابق آیات سوره جاثیه، آنان که معتقدند که تنها گذشت روزگار ما را نابود می‌کند، مصدق کدامیک از عبارات شریفه زیر هستند؟

- (۱) «قالوا ما هی الا حیاتنا الدنیا...»
- (۲) «و ما هذه الحیة الدنیا الا لھو و لعب»
- (۳) «و ما خلقنا السماوات والارض و ما بینھما لاعین»
- (۴) «ما خلقناھما الا بالحق»

۵۲- قاعده‌ای فراگیر و جهان شمول که گام نهادن موجودات جهان را براساس برنامه‌ای حساب شده معرفی می‌نماید، در کدام آیه مبارکه ترسیم شده است؟

- (۱) «قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالارضِ قَلِ اللَّهُ»
- (۲) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثوابَ الدنیا فعندَ اللہ ثوابُ الدنیا وَالآخرة»
- (۳) «وَ ما خلقنا السماوات والارض و ما بینھما لاعین...»
- (۴) «قُلْ إِنَّ صَلَاتی وَ نُسُکی وَ مَحیاَی وَ مَمَاتی لِلَّهِ...»

۵۳- تجسم اعمال انسان در قیامت، کدام واکنش بدکاران را به دنبال دارد و چگونه امکان انکار با پیدایش سببی و از بین رفتن سببی دیگر فراهم نخواهد شد؟

- (۱) صورت‌های وحشتزا - «و ان علیکم لحافظین کراماً کاتبین یعلمون ما تفعلون»
  - (۲) صورت‌های وحشتزا - «الیوم تختم علی افواههم و تکلمنا ایدیهم و تشهد ارجلهم بما کانوا یکسبون»
  - (۳) سوگند دروغ - «و ان علیکم لحافظین کراماً کاتبین یعلمون ما تفعلون»
  - (۴) سوگند دروغ - «الیوم تختم علی افواههم و تکلمنا ایدیهم و تشهد ارجلهم بما کانوا یکسبون»
- ۵۴- کدام مورد از ویژگی‌های اهل تقوا برای قرار گرفتن در بهشتی است که وسعت آن به اندازه آسمان‌ها و زمین است؟
- (۱) ادای شهادت راستین کرده‌اند و بر نماز مواظبت دارند.
  - (۲) امانت‌ها و عهد خود را رعایت کرده‌اند.
  - (۳) راستی گفتارشان به آنان سود بخشیده است.
  - (۴) خشم خود را فرو می‌برند و از خطای مردم می‌گذرند.

۵۵- نشان دادن راه و رسم زندگی توسط لقمان حکیم به فرزندش را در کدام عبارت می‌توان یافت و به کدام گام در مسیر قرب الهی مربوط است؟

- (۱) «حاسبوا انفسکم قبل ان تحاسبوا» - ارزیابی
- (۲) «حاسبوا انفسکم قبل ان تحاسبوا» - تصمیم برای حرکت
- (۳) «و اصبر على ما اصابك ان ذلك من عزم الامور» - تصمیم برای حرکت
- (۴) «و اصبر على ما اصابك ان ذلك من عزم الامور» - ارزیابی

۵۶- مطابق مناجات امام سجاد (ع) هر کس با خدا انس گیرد؛ انس او چه ثمره‌ای خواهد داشت و کسی که از فرمان خداوند سرپیچی می‌کند، در کلام امام صادق (ع) چگونه توصیف شده است؟

- (۱) غیر خدا را اختیار نمی‌کند. - خدا او را دوست ندارد.
- (۲) لحظه‌ای از خداوند روی گردان نمی‌شود. - خدا او را دوست ندارد.
- (۳) غیر خدا را اختیار نمی‌کند. - او خدا را دوست ندارد.
- (۴) لحظه‌ای از خداوند روی گردان نمی‌شود. - او خدا را دوست ندارد.

۵۷- اگر مسافر پیش از ظهر به وطنش یا به جایی که می‌خواهد ده روز در آنجا بماند، برسد اگر کاری که روزه را باطل می‌کند انجام نداده و یا انجام داده، به ترتیب کدام بیان‌کننده حکم شرعی درست آن است؟

- (۱) باید آن روزه را روزه بگیرد. - یک روز قضای روزه و یک مد طعام بر او واجب می‌شود.
- (۲) باید آن روزه را روزه بگیرد. - یک روز قضای روزه بر او واجب می‌شود ولی اگر تا سال آینده انجام ندهد یک مد طعام هم باید بپردازد.
- (۳) بهتر است که آن روز را روزه بگیرد. - یک روز قضای روزه بر او واجب می‌شود ولی اگر تا سال آینده انجام ندهد یک مد طعام هم باید بپردازد.
- (۴) بهتر است که آن روزه را روزه بگیرد. - یک روز قضای روزه و یک مد طعام بر او واجب می‌شود.

۵۸- منشأ تفاوت پوشش زنان و مردان کدام است و از دیدگاه مورخان، منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان چیست؟

- (۱) مسئولیت‌های بیشتر زنان در قبال نعمت زیبایی خویش - پوشش و حجاب زنان در ایران باستان
- (۲) مسئولیت‌های بیشتر زنان در قبال نعمت زیبایی خویش - دستورات دینی همه پیامبران
- (۳) ارزشمند بودن خصلت عفاف در وجود زنان - دستورات دینی همه پیامبران
- (۴) ارزشمند بودن خصلت عفاف در وجود زنان - پوشش و حجاب زنان در ایران باستان

۵۹- این فرمایش امام سجاد (ع) که: «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای» ترجمان دیگری از کدام موضوع می‌باشد؟

- ۱) انسان باید بداند خوشبختی او در سرای آخرت در گرو چیست.
- ۲) راهی را برای زندگی انتخاب کنیم که به آن مطمئن باشیم.
- ۳) انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند؟».
- ۴) جدی‌ترین دغدغه انسان‌های فکور «چگونه زیستن؟» است.

۶۰- درباره تشخیص زمان ختم نبوت کدام مفهوم درست بوده و در آیات قرآن کریم زبانکاری در آخرت مختص چه کسانی است؟

- ۱) براساس حکمت الهی با آمدن امامان نیازی به نبوت نخواهد بود. – در فرصت تکرارنشدنی ارزش زمان را از دست بدھند.
- ۲) تشخیص زمان آن در حیطه علم الهی است. – در فرصت تکرارنشدنی ارزش زمان را از دست بدھند.
- ۳) براساس حکمت الهی با آمدن امامان نیازی به نبوت نخواهد بود. – دینی غیر از اسلام برگزینند.
- ۴) تشخیص زمان آن در حیطه علم الهی است. – دینی غیر از اسلام برگزینند.

۶۱- بازتاب «یریدون ان يتحاکموا الى الطاغوت» چه کسانی هستند؟

- ۱) «إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ»
- ۲) «لَمْ يَنَادِ بْشَيْءٍ كَمَا نُودِيَ بِالْوَالِيَةِ»
- ۳) «يَرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يَضْلِلَهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا»

۶۲- پیامبر اکرم (ص) قبل از بیان کدام حدیث فرمود: «أَيَّهَا النَّاسُ مَنْ أَوْلَى النَّاسَ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ» و بعد از این که کدام فرمان الهی نازل شد، دست حضرت علی (ع) را در دست گرفت و بیعت ایشان را پذیرفت؟

- ۱) غدیر - حجۃ البلاع
- ۲) جابر - حجۃ البلاع
- ۳) جابر - انذار
- ۴) غدیر - انذار

۶۳- علت پیروزی دشمنان بر مسلمانان از منظر امام علی (ع) چه بود و نجات اسلام از فنا مرهون چیست؟

- ۱) در مسیر باطلی که انتخاب کردان، پراکنده‌اند. – تحول معنوی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص)
- ۲) در راه باطلی که زمامدارشان می‌رود شتابان فرمان می‌برند. – تحول معنوی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص)
- ۳) در پیروی از فرمان حق زمامدارشان سستی و کاهلی نمی‌کنند. – دو میراث گرانقدر قرآن کریم و ائمه اطهار (ع)
- ۴) آنان به حق نزدیک‌ترند و روی آن پافشاری می‌کنند. – دو میراث گرانقدر قرآن کریم و ائمه اطهار (ع)

۶۴- توکل حقیقی به چه معنایست و در این صورت، خداوند چگونه انسان متوكل را مورد حمایت خود قرار می‌دهد؟

- ۱) گفتن جمله «خدایا، بر تو توکل می‌کنم». – برگزیدن بهترین راه ممکن پس از مشورت و اندیشه
- ۲) واقعاً خدا را تکیه‌گاه خود دیدن. – برگزیدن بهترین راه ممکن پس از مشورت و اندیشه
- ۳) واقعاً خدا را تکیه‌گاه خود دیدن. – چاره‌سازی کارها به بهترین وجه و به نفع متوكل
- ۴) گفتن جمله «خدایا، بر تو توکل می‌کنم». – چاره‌سازی کارها به بهترین وجه و به نفع متوكل

۶۵- منظور از خود حقیقی چیست و قوانین و مقررات جامعه و روابط میان افراد بر چه پایه‌ای استوار شده است؟

- ۱) وجود تغییرناپذیری که بعد از مرگ باقی می‌ماند. – من ثابت
- ۲) بعد تجزیه و تحلیل ناپذیری که همواره آگاهی و حیات دارد. – من ثابت
- ۳) بعد تجزیه و تحلیل ناپذیری که همواره آگاهی و حیات دارد. – هویت ناپایدار
- ۴) وجود تغییرناپذیری که بعد از مرگ باقی می‌ماند. – هویت ناپایدار

۶۶- مطابق فرمایشات رسول گرامی اسلام (ص) چه کسی به آسمان نزدیک‌تر می‌باشد؟

- ۱) فردی که هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است.
- ۲) کسی که بر بعد حیوانی خود غلبه کرده و امیال پست را به تدریج از زندگی خود کنار می‌زند.
- ۳) کسی که به تمایلات عالی توجه ندارد و زندگی خود را وقف نیازهای متعالی کرده است.
- ۴) فردی که خودش در رویارویی با تمایلاتی که عزت نفس او را ضعیف می‌کند، حد و مزها را تعیین کرده و رعایت می‌کند.

۶۷- عامل اصلی حریص‌تر شدن مردم نسبت به برخی تمایلات چیست و تعالیم اسلام چه رویکردی نسبت به امیال مادی دارد؟

- (۱) منع کردن - توصیه به استفاده متعادل
- (۲) تحریک کردن - منع کردن و اجتناب
- (۳) منع کردن - منع کردن و اجتناب
- (۴) تحریک کردن - توصیه به استفاده متعادل

۶۸- اگر بخواهیم برای کسی که پیرو (کوردل) گردیده مصادقی بیان کنیم، مطابق سوره رعد، کدام عبارت شریفه می‌تواند خطاب به آن افراد بیان گردد و این عبارت تابع چیست؟

- (۱) «قل اغیر الله ابغى ربّا...» - «لا يملكون لانفسهم نفعاً و لا ضراً»
- (۲) «قل افاتخذتم من دونه اولياء» - «لا يملكون لانفسهم نفعاً و لا ضراً»
- (۳) «قل اغیر الله ابغى ربّا...» - «خلقوا كخلقه فتشابه الخلق عليهم»
- (۴) «قل افاتخذتم من دونه اولياء» - «خلقوا كخلقه فتشابه الخلق عليهم»

۶۹- در پیش گرفتن روش‌های متفاوت در برابر هر خیر و شر از ناحیه برخی انسان‌ها، مفهوم مورد اشاره در کدام آیه شریفه است؟

- (۱) «تلقون اليهم بالمؤدة و قد كفروا بما جاءكم من الحق ...»
- (۲) «يا بنى آدم ان لاتعبدوا الشيطان انه لكم عدو مبين»
- (۳) «كلا نمد هؤلاء و هؤلاء من عطا ربک و ما كان عطا ربک محظوراً»
- (۴) «... وإن اصابته فتنۃ انقلب على وجهه خسر الدنيا والآخرة»

۷۰- از مضمون کدام کلام نورانی می‌توان دریافت که خداوند، حضرت یوسف (ع) را نه تنها رها نکرد و تنها یش نگذاشت بلکه دسیسه‌چینی‌ها را از آن حضرت برگرداند؟

- (۲) «و الا تصرف عنی کیدهن اصب اليهن»
- (۴) «و لقد راودته عن نفسه فاستعصم»
- (۱) «فال رب السجن احباب الى مما يدعونني اليه»
- (۳) «فاستجاب له ربّه فصرف عنه کیدهن»

۷۱- کدام قدرت خدادادی است که آدمی با استفاده از آن، برای زندگی خود برنامه‌ریزی می‌کند و آشکارترین تقدیرهای الهی کدام‌اند؟

- (۱) سرشت خدا آشنا - ویژگی‌ها، کیفیت‌ها، کمیت‌ها و کلیه روابط میان موجودات
- (۲) اختیار - ویژگی‌ها، کیفیت‌ها، کمیت‌ها و کلیه روابط میان موجودات
- (۳) اختیار - طول، عرض، حجم، مکان و زمان یک موجود
- (۴) سرشت خدا آشنا - طول، عرض، حجم، مکان و زمان یک موجود

۷۲- خاستگاه جاری شدن چشممه‌های حکمت از قلب به زبان در کلام نبوی کدام است و این موضوع را می‌توان در کدام آیه شریفه جست‌وجو کرد؟

- (۱) اقبال به پیشگاه الهی و پذیرش خالصانه فرامین الهی - «والذين جاهدوا فينا لنهدبنهم سبلنا»
- (۲) اقبال به پیشگاه الهی و پذیرش خالصانه فرامین الهی - «و ان عبدونى هذا صراط مستقيم»
- (۳) انجام چهل روزه کارها از روی اخلاص برای خداوند - «و ان عبدونى هذا صراط مستقيم»
- (۴) انجام چهل روزه کارها از روی اخلاص برای خداوند - «والذين جاهدوا فينا لنهدبنهم سبلنا»

۷۳- تصور عدم پذیرش توبه در انسان، با کدام حیله شیطان حاصل می‌شود و تکرار توبه چه نتیجه‌ای به دنبال دارد؟

- (۱) «گناه کن و بعد توبه کن» - خاموش شدن میل به توبه
- (۲) «به زودی توبه می‌کنم» - خاموش شدن میل به توبه
- (۳) «به زودی توبه می‌کنم» - مورد محبت خدا واقع شدن
- (۴) «به زودی توبه می‌کنم» - مورد محبت خدا واقع شدن

۷۴- به ترتیب در مورد مسائل زیر کدامیک از احکام فقهی صحیح می‌باشد؟

الف) تولید و توزیع و تبلیغ فیلم‌های سینمایی به‌منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی

ب) ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به‌منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی

ج) شرکت در مجالس شادی مانند جشن عروسی، جشن‌های مذهبی و ملی

- (۱) مستحب، جائز، مستحب
- (۲) واجب کفایی، جائز، مستحب
- (۳) مستحب، مستحب، جائز
- (۴) واجب کفایی، مستحب، جائز

۷۵- پاسخ قرآن کریم درباره علت حرمت شراب و قمار کدام است و این نحوه بیان در ارتباط با کدام آیه شریفه است؟

- (۱) «سَاءَ سِبْلَاءُ» - «اسس بنیانه على تقوی ...»
- (۲) «اثمٌ كَبِيرٌ» - «اسس بنیانه على تقوی ...»
- (۳) «سَاءَ سِبْلَاءُ» - «ادع الى سبیل ربک بالحكمة ...»
- (۴) «اثمٌ كَبِيرٌ» - «ادع الى سبیل ربک بالحكمة ...»

دانشآموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیرانگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می‌دهید، سوال‌های مربوط به خود را (در صورت حضوری بودن) از مسئولین حوزه و در صورت غیرحضوری بودن از سایت کانون دریافت کنید.

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

76- How close I stand to someone when I am speaking to them ... not only on my relationship with them but also on my culture.

1) depends	2) it depends
3) which depends	4) to depend

77- On condition that the product doesn't meet the needs of the market, the company may be forced to inform all the consumers ... that they can ask for a refund.

1) who has sold it	2) whom it was sold
3) which it was sold to	4) to whom it has been sold

78- If the students ... with the new rules, they can put their concerns in a letter to the Course Director.

1) will disagree	2) were disagreeing
3) disagreed	4) disagree

79- It was the fourth time that my grandfather ... to fix his old car, and it didn't surprise me that he didn't enjoy much success.

1) had tried himself	2) himself had tried
3) has tried him	4) has tried himself

80- A recent survey conducted in Britain found that a number of respondents planned to ... working because they had concerns about becoming bored if they retired.

1) give up	2) put aside
3) keep on	4) suffer from

81- The passage was really ... and difficult to read mainly because of the large number of missing words.

1) advanced	2) complete
3) incomprehensible	4) uncomfortable

82- As the world's population grows and the availability of new arable land decreases, providing sufficient food for the world's human population is becoming ... difficult.

1) immediately	2) patiently
3) increasingly	4) accidentally

83- Although I asked Jack to drive more slowly, he didn't take any ..., and the police fined him \$75 for speeding.

1) attention	2) pleasure
3) interest	4) notice

84- Data from the past two years show that the best time to book a/an ... flight for the 2023 holiday season will be between November and December.

1) domestic	2) countless
3) invisible	4) complicated

85- Experienced psychologists believe that young patients with serious personality ... may be the most difficult to cure in a short period.

1) sources	2) demands
3) disorders	4) events

86- After the young child continued to look around the library for a book, the librarian decided to ... her own favorite book.

1) publish	2) suggest
3) borrow	4) compile

87- Jane once had got lost when her mother took her downtown. But ..., so now Jane stays close to her mother when they are downtown.

1) absence makes the heart grow fonder	2) a burnt child dreads the fire
3) easy come, easy go	4) out of sight, out of mind

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Sharks have been the most feared predators of the ocean. They have been around ... (88)... the time of dinosaurs. They ... (89)... in oceans all over the world, and they have also been found in some rivers and lakes. One difference between most other fishes and a shark is that most fishes have bones, but a shark has cartilage. Cartilage is tough, but it is not ... (90)... a bone. Another difference is that the shark is only ... (91)... to swim forward, while most fishes can swim forward and backward. Fishes also ... (92)... have slippery scales, while a shark has rough scales that feel like sandpaper.

88- 1) already	2) since	3) for	4) ever
89- 1) can be found	2) can find	3) can't be finding	4) can't find
90- 1) strong	2) the strongest	3) stronger	4) as strong as
91- 1) unique	2) able	3) calm	4) available
92- 1) repeatedly	2) fluently	3) generally	4) probably

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Earth Hour is organized by the World Wide Fund for Nature (WWF), and it's a big event usually at the end of March every year. On this evening, people all around the world "go dark" – that is, turn off lights in their homes, schools and businesses all at the same time for one hour.

Earth Hour started in Australia in 2007, when 2.2 million people in Sydney turned off all unnecessary lights for an hour. It has grown into an international event since then, and many countries around the world have taken part. Many famous buildings, such as the Eiffel Tower in Paris and New York's Empire State Building, have gone dark for Earth Hour. Even astronauts on the International Space Station have taken part by reducing their power use on the station.

The idea is to raise awareness of environmental issues and call for action to protect nature, so that people enjoy healthy, happy and sustainable lives now and in the future. It is true that turning off the lights for just one hour saves only a small amount of power. But, this is only the beginning. Joining Earth Hour makes people think about the problem of climate change and what they can do in their everyday lives to protect nature.

93- What is the primary purpose of the passage?

- 1) To introduce an international event
- 2) To prove the inaccuracy of a commonly-held view
- 3) To describe the benefits of saving the environment
- 4) To compare the effectiveness of two different international events

94- The author has provided all of the following in relation to Earth Hour EXCEPT its ... .

1) history	2) purpose	3) time	4) negative results

95- The word “awareness” in paragraph 3 is closest in meaning to . . . .

1) knowledge	2) pollution
3) creativity	4) generation

96- It can be concluded from the passage that taking part in Earth Hour . . . .

- 1) is something necessary for every single individual living in this ever-changing world
- 2) can be regarded as a small but positive step towards enjoying happy and sustainable lives
- 3) is the only way left for humans to solve their environmental issues such as climate change
- 4) makes people think about the positive effects of electricity and the importance of fossil fuels

PASSAGE 2:

If your reservations are booked far ahead of time, the airline may offer to mail your tickets to you. However, if you don't receive the tickets and the airline's records show that they mailed them, you may have to go through difficult procedures in order to get your lost tickets. It is better to go to a local travel agency or airline ticket office and buy your tickets there.

As soon as you receive your ticket, make sure all the information on it is correct, especially the airports (if any of the cities have more than one), the flight dates, and your personal information. Have any necessary corrections made immediately. It's also important to keep in mind that most airlines don't permit them to be sold or given to another person. The passenger whose name is shown on the ticket is the only one whom the airlines allow to use that ticket.

It's a good idea to reconfirm your reservations before you start your trip because flight schedules sometimes change. On international trips, most airlines require that you reconfirm your onward or return reservations at least 72 hours before each flight. If you don't, your reservations may be canceled.

97- Which is a possible result of not following the advice offered in the first sentence of paragraph 2?

- 1) You might fly into the right city but the wrong airport.
- 2) You might miss your flight because the date was improperly recorded.
- 3) You might not be allowed to board your flight because the name on the ticket doesn't match the one on your ID.
- 4) Any of the above could happen as a result of not following the advice.

98- The word “them” in paragraph 2 refers to . . . .

1) airlines	2) passengers
3) tickets	4) corrections

99- Which type of reader would benefit the most from reading this article?

- 1) An experienced business traveler
- 2) A travel agent
- 3) A first-time airline passenger
- 4) A person who is trying to overcome the fear of flying

100-In the final sentence of the passage, the author . . . .

- 1) recommends that the readers reconfirm their reservations at least two days before each flight
- 2) gives a new piece of advice to the readers who might want to go on an international trip
- 3) offers a warning of what might happen if the readers do not follow the advice offered in the same paragraph
- 4) explains that airlines always cancel reservations when the passengers do not reconfirm them

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع سوم

آزمون ۳ تیر - سال ۱۴۰۱

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵
۲	اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰
۳	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۲۰
۴	علوم اجتماعی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۱۵

۱۰۱- طول ضلع دوم مثلثی از دو برابر ضلع اول ۳ متر کمتر و ضلع دوم از نصف ضلع سوم، $1/5$ متر بیشتر است. اگر محیط مثلث ۲۳ متر باشد، ضلع

کوچکتر چند متر است؟

۵/۵ (۴)

۵ (۳)

۴/۵ (۲)

۴ (۱)

$$102- \text{اگر معادله } \frac{1}{x} - \frac{1}{x-2} = \frac{ax^2 + (a+2)x}{x^2 - 2x} \text{ چندر است؟}$$

a) هیچ مقدار

۲ (۳)

-۲ (۲)

۱) صفر

۱۰۳- رابطه $f = \{(3, m^2), (2, 1), (-2, m), (3, m+2), (m, 4)\}$ به ازای کدام مقدار m یک تابع است؟

m) هیچ مقدار

۲ (۳)

-۱ (۲)

-۲ (۱)

۱۰۴- اگر دامنه سهمی $y = -x^2 + mx + n$ به صورت $\{ \}_{-\infty}^{+\infty} - R$ و برد آن به صورت $(-\infty, 2)$ باشد، کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۰۵- در هر مورد، نوع و مقیاس اندازه‌گیری متغیر تصادفی نوشته شده است، چند مورد از آن‌ها نادرست است؟

الف) تعداد زلزله‌های بیشتر از ۲ ریشتر در ده سال گذشته در کرمان $\leftarrow$ کمی فاصله‌ای

ب) گروه خونی افراد $\leftarrow$ کیفی ترتیبی

پ) رتبه تیم‌ها در یک لیگ فوتبال $\leftarrow$ کمی نسبتی

ت) مقدار مطالعه یک فرد در ماه (کم - متوسط - زیاد) $\leftarrow$ کیفی ترتیبی

۲ (۴)

۳) صفر

۳ (۲)

۱ (۱)

۱۰۶- در داده‌های ۲۴, ۱۸, ۲۰, ۲۴ میانگین داده‌های بیشتر از میانه کدام است؟

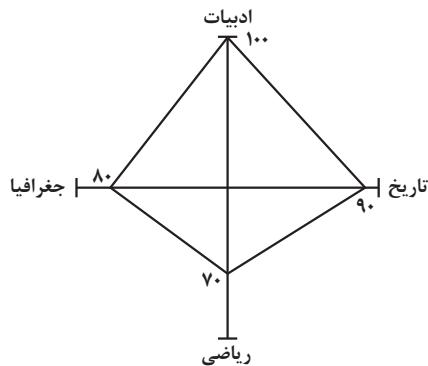
۱۷ (۴)

۱۶ (۳)

۱۵/۵ (۲)

۱۶/۱۴ (۱)

۱۰۷- نمودار راداری ۴ درس دانشآموزی به صورت زیر است. اگر بیشینه نمره در چهار درس برابر ۲۰ باشد، واریانس نمرات این دانشآموز کدام است؟

۴ (۱)

۳ (۲)

۶ (۳)

۵ (۴)

۱۰۸- اگر ارزش گزاره $(\sim p \vee q)$ همواره نادرست باشد، ارزش چند تا از گزاره‌های زیر همواره درست است؟ (r گزاره دلخواه است).

$$A : p \wedge \sim q$$

$$B : \sim (\sim q \vee p)$$

$$C : (p \vee q) \wedge r$$

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۱) صفر

۱۰۹- با توجه به جدول زیر، A، B و C چه ارزش‌هایی دارند؟

$\text{گزاره } p$ $\therefore p = \frac{\sqrt{5}}{6}^2$ عددی گنگ است.	$\text{گزاره } q$ نمودار $y = x^2$ خط افقی است.	$(p \vee q) \Rightarrow \sim p$
A	B	C

$$C \equiv F, B \equiv F, A \equiv T \quad (۱)$$

$$C \equiv T, B \equiv T, A \equiv T \quad (۱)$$

$$C \equiv T, B \equiv T, A \equiv F \quad (۴)$$

$$C \equiv F, B \equiv F, A \equiv F \quad (۳)$$

۱۱۰- اگر $f = \{(1, x+1), (2, 2x-1), (x+1, y+1)\}$ یک تابع ثابت باشد، مقدار $y \times x$ کدام است؟

۲ (۴)

۹ (۳)

۶ (۲)

۴ (۱)

۱۱۱- در تابع $f(x) = [-x] - 2[x]$ مقدار $f(-\frac{1}{2}) - f(\frac{3}{2})$ کدام است؟ ( )، نماد جزء صحیح است.

۶ (۴)

-۸ (۳)

-۶ (۲)

۸ (۱)

۱۱۲- اگر $f(x) = \text{sign}(x)$ و $\{(2,1), (0,-3), (-4,2)\}$ آنگاه تابع $2f + g$ کدام است؟

$$\{(2,3), (-3,0), (0,-4)\} \quad (2)$$

$$\{(3,2), (0,-3), (-4,0)\} \quad (1)$$

$$\{(2,-3), (0,3), (-4,0)\} \quad (4)$$

$$\{(2,3), (0,-3), (-4,0)\} \quad (3)$$

۱۱۳- میانگین درآمدهای یک جامعه آماری که درآمد افراد موجود در آن، به هم نزدیک است، برابر ۶ میلیون تومان و میانه درآمدهای آن جامعه برابر ۵ میلیون تومان است. برای محاسبه خط فقر، استفاده از ... مناسب‌تر بوده و مقدار خط فقر برابر با ... است.

$$2/5 \quad (4)$$

$$5 \quad (3)$$

$$3 \quad (2)$$

$$6 \quad (1)$$

۱۱۴- با اعداد اول یک رقمی و اعداد مربع کامل طبیعی یک رقمی چند عدد 3 رقمی زوج بدون تکرار ارقام می‌توان ساخت؟

$$72 \quad (4)$$

$$48 \quad (3)$$

$$60 \quad (2)$$

$$24 \quad (1)$$

۱۱۵- اگر داشته باشیم $x^2 = 64$ مقدار x کدام است؟

$$36 \quad (4)$$

$$9 \quad (3)$$

$$25 \quad (2)$$

$$16 \quad (1)$$

۱۱۶- ۷ نفر مختلف برای یک سخنرانی انتخاب شده‌اند. چقدر احتمال دارد، ۲ نفر a و b پشت سر هم و بدون فاصله سخنرانی نکنند؟

$$\frac{4}{7} \quad (4)$$

$$\frac{2}{7} \quad (3)$$

$$\frac{5}{7} \quad (2)$$

$$\frac{3}{7} \quad (1)$$

۱۱۷- در دنباله‌ای با رابطه بازگشتی $a_{n+1} = 3a_n - 2$ باشد، جمله اول کدام است؟

$$10 \quad (4)$$

$$8 \quad (3)$$

$$6 \quad (2)$$

$$4 \quad (1)$$

۱۱۸- در یک دنباله حسابی، مجموع سه جمله دوم ۵۷ و جمله دهم ۳۹ است. جمله بیست و یکم دنباله کدام است؟

$$83 \quad (4)$$

$$87 \quad (3)$$

$$85 \quad (2)$$

$$81 \quad (1)$$

۱۱۹- اگر $a > 0$ باشد، بین دو عدد a^6 و a^{12} چه تعداد واسطه هندسی می‌توان قرار داد به‌طوری که نسبت مشترک دنباله حاصل $\sqrt{a}$ شود؟

$$12 \quad (4)$$

$$11 \quad (3)$$

$$10 \quad (2)$$

$$9 \quad (1)$$

۱۲۰- در معادله نمایی $\frac{1}{64} \times 2^{-2x} = 4^3 \times 2^{-3}$ ، مقدار x کدام است؟

$$10 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$8 \quad (2)$$

$$6 \quad (1)$$

۱۲۱- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- الف) میوه‌هایی همچون موز و انبه اکثراً از کشورهایی که در مناطق گرمسیری هستند، به نقاط دیگر جهان صادر می‌شوند. کدامیک از عوامل روی آوردن به تجارت، بیانگر این مورد است؟
- ب) کدام گزینه از فواید تجارت بین‌الملل برای تولیدکنندگان نمی‌باشد؟
- ج) پیامد عدم رعایت اصل مزیت‌های مطلق و نسبی در جامعه چیست؟
- د) کدامیک از محصولات زیر راهبردی نیستند؟

- (۱) الف) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، ب) در نتیجه تجارت بین‌الملل، کالاهای خارجی وارد کشورها می‌شود و اگر این امر هدفمند و با مدیریت صحیح انجام شود، تولیدکنندگان داخلی به منظور رقابت با تولیدکنندگان خارجی به تلاش برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار می‌شوند. ج) با تولید محصولات کم‌تر و بی‌کیفیت، رفاه جوامع کاهش می‌یابد. د) غذا و محصولات کشاورزی
- (۲) الف) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، ب) صادرات کالا به خارج سبب می‌شود که تولیدکنندگان ارز لازم برای پرداخت بهای کالاهای ضروری وارداتی را به دست آورند. ج) میزان مبادلات در سطح جهان کاهش می‌یابد و کشورها به وضعیت استقلال اقتصادی نزدیک می‌شوند. د) انرژی‌های نو
- (۳) الف) وضعیت اقلیمی متفاوت، ب) صادرات کالا به خارج سبب می‌شود که تولیدکنندگان ارز لازم برای پرداخت بهای کالاهای ضروری وارداتی را به دست آورند. ج) منابع و سرمایه‌ها در فضای تولید اسراف و تبذیر می‌شود. د) تجهیزات پزشکی و بیمارستانی
- (۴) الف) وضعیت اقلیمی متفاوت، ب) ادامه کار بسیاری از تولیدکنندگان به وارد کردن ماشین‌آلات و لوازم یدکی با مواد اولیه از دیگر کشورها مستگی دارد. ج) میزان مبادلات در سطح جهان کاهش می‌یابد و کشورها به وضعیت استقلال اقتصادی نزدیک می‌شوند. د) صنایع نظامی و دفاعی

۱۲۲- کدام گزینه، دربردارنده پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

- الف) در کدام دسته از کشورها عملاً شاخص تولید ناخالص داخلی از شاخص تولید ناخالص ملی بیشتر است؟
- ب) اگر در کشوری حقوق کارکنان دولت ۳۵ درصد افزایش یابد در حالی که قدرت خرید واقعی آنان تنها ۱۷ درصد افزایش یافته باشد، آنگاه نرخ تورم در این جامعه چند درصد است؟
- ج) به همه سیاست‌گذاران، اهالی رسانه و مردم توصیه می‌کنند که همیشه و بهویژه وقتی پای مقایسه‌ای در میان است، همه متغیرهای اقتصادی را به قیمت‌های ... محاسبه و در تحلیل‌ها وارد کنند؛ چرا که استفاده از متغیرهای ... بهجای متغیرهای ... بسیار غلطانداز است.
- د) به ترتیب، نام اختصاری تولید ناخالص ملی و تولید ناخالص داخلی ... و ... است.

(۱) الف) کشورهایی که مهاجرت‌پذیری بسیار و ورود سرمایه بالایی به کشور دارند. ب) ثابت - اسمی - واقعی، د) **GDP - GNP**

(۲) کشورهای سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر خارجی، ب) ۱۷ درصد، ج) جاری - واقعی - اسمی، د) **GNP - GDP**

(۳) الف) کشورهایی که نیروی کار و سرمایه‌های زیادی از آن‌ها در خارج از مرزهایشان کار می‌کنند. ب) ۱۷ درصد، ج) جاری - واقعی - اسمی، د)

GDP - GNP

(۴) الف) کشورهای سرمایه‌پذیر با نیروی کار بالای مهاجر به خارج از مرزهای کشور، ب) ۱۸ درصد، ج) ثابت - اسمی - واقعی، د) **GNP - GDP**

محل انجام محاسبات

۱۲۳- کدام گزینه مبین پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

- الف) میزان کارآفرینی برابر است با ... .
- ب) سازمان تولید ... را مشخص می‌کند.
- ج) در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان ... خود را درج می‌نمایند.
- د) در پایان تولید، چه چیزی به صاحب‌کار (یا صاحب‌کاران) می‌رسد؟
- (الف) نوآوری × خطرپذیری، ب) جایگاه و نقش هریک از عوامل تولید، ج) سود حسابداری، د) بخشی از محصول و نیمی از سود
- (الف) $\frac{\text{نوآوری}}{\text{خطرپذیری}}$ ، ب) میزان سود و هزینه‌های تولید، ج) سود ویژه، د) همه محصول و سود و زیان هرچه باشد
- (الف) $\frac{\text{نوآوری}}{\text{خطرپذیری}}$ ، ب) میزان سود و هزینه‌های تولید، ج) سود حسابداری، د) حقوق، اجاره، سود
- (الف) نوآوری × خطرپذیری، ب) جایگاه و نقش هریک از عوامل تولید، ج) سود ویژه، د) همه محصول و سود و زیان هرچه باشد

۱۲۴- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- الف) دانش اقتصاد با دقت درباره انواع منافع و هزینه‌ها کمک می‌کند تا انسان‌ها، سازمان‌ها و کشورها در استفاده از منابع و امکانات‌شان بهترین‌ها را انتخاب کنند. نتیجه این تلاش فکری چیست و جامعه اسلامی برای تحقق کدام هدف، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند؟
- ب) سیاست‌هایی که دولت برای کاهش نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی مانند اشتغال، تورم و رشد، اعمال می‌کند، ... گفته می‌شود که ... اقتصاد را در ... مدیریت و تنظیم می‌کنند.
- ج) در جمهوری اسلامی ایران، به ترتیب وظيفة تصویب بودجه و نظارت بر اجرای بودجه بر عهده کدام نهاد است و ماده واحده چه چیزی را مشخص می‌کند؟
- د) اولین کاری که برای سرمایه‌گذاری در بورس باید انجام داد چیست و کدامیک از موارد زیر روی ورقه سهم درج می‌شود؟
- (الف) پدید آمدن اندیشه اقتصادی - حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی، ب) سیاست‌های پولی و مالی - عرضه کل - بلندمدت، ج) مجلس شورای اسلامی - قوه مجریه - رقم کل درآمدها و هزینه‌های یک سال، د) گرفتن شناسه معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌ها - تعهدات و منافع شرکت سهامی و سهامداران
- (الف) شکل‌گیری علم اقتصاد - پیشرفت همه‌جانبه و خودکفایی کامل در رفع نیازهای اساسی مردم، ب) سیاست‌های ثبت اقتصادی - تقاضای کل - بلندمدت، ج) هیئت دولت - مجلس نمایندگان - ضوابط و مقررات خاص مربوط به چگونگی کسب درآمد و صرف هزینه‌های پیش‌بینی شده در بودجه، د) تقاضای برگه درخواست خرید از یکی از کارگزاری‌ها - مبلغ واقعی سهم و مقدار پرداخت شده آن به حروف و عدد
- (الف) شکل‌گیری علم اقتصاد - پیشرفت همه‌جانبه و خودکفایی کامل در رفع نیازهای اساسی مردم، ب) سیاست‌های جانب عرضه - عرضه کل - کوتاه‌مدت، ج) هیئت دولت - مجلس نمایندگان - ضوابط و مقررات خاص مربوط به چگونگی کسب درآمد و صرف هزینه‌های پیش‌بینی شده در بودجه، د) تقاضای برگه درخواست خرید از یکی از کارگزاری‌ها - نام شرکت و شماره ثبت آن
- (الف) پدید آمدن اندیشه اقتصادی - حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی، ب) سیاست‌های ثبت اقتصادی - تقاضای کل - کوتاه‌مدت، ج) مجلس شورای اسلامی - مجلس شورای اسلامی - رقم کل درآمدها و هزینه‌های یک سال، د) گرفتن شناسه معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌ها - تعیین نوع سهم

۱۲۵- کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است؟

- الف) قیمت یک کالا و میزان عرضه آن به وسیله تولیدکننده با هم رابطه ... و قیمت یک کالا و مقدار خرید آن به وسیله مصرفکنندگان با هم رابطه ... دارند.
 ب) اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، در ارتباط با وضعیت منحنی عرضه این تولیدکننده، کدام گزینه صحیح است؟
 ج) قیمت یک کالای فرضی به صورت ناگهانی به شدت افزایش می‌یابد اما مردم همچنان به خرید این کالا ادامه می‌دهند و میزان تقاضا برای این کالا مانند سابق است و تغییری نمی‌کند. بر این اساس کالا ... است و عکس العمل مصرفکننده در برابر قیمت ... است.

- (۱) معکوس - مستقیم، ب) منحنی عرضه‌اش با شبیب کمتر است و کشش قیمتی عرضه بالا می‌باشد. ج) تجملی - زیاد
 (۲) مستقیم - معکوس، ب) منحنی عرضه‌اش با شبیب بیشتر است و کشش قیمتی عرضه پایین می‌باشد. ج) ضروری - کم
 (۳) معکوس - مستقیم، ب) منحنی عرضه‌اش با شبیب بیشتر است و کشش قیمتی عرضه پایین می‌باشد. ج) تجملی - زیاد
 (۴) مستقیم - معکوس، ب) منحنی عرضه‌اش با شبیب کمتر است و کشش قیمتی عرضه بالا می‌باشد. ج) ضروری - کم

۱۲۶- پاسخ سوالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- الف) کدام گزینه در ارتباط با واقعیت نادرست است؟
 ب) در چه صورت تجارت جهانی منافع کشورها را افزایش می‌دهد؟
 ج) در کدام دوره تاریخی از اقتصاد ایران، ایران فرصت طلازی خود را برای جبران عقب‌ماندگی نسبت به اروپا از دست داد؟
 د) عبارت «انفال و ثروت‌های عمومی از قبیل زمین‌های موات یا رها شده و ... که از غاصبین مسترد می‌شود، در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آنها عمل نماید.» مربوط به کدام یک از اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است؟
 ه) در شعارهای سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به ترتیب بر کدام مسائل اقتصادی تأکید شده است؟
 و) عبارت «پیشرفت اقتصادی برای ماندگاری، نیازمند خلق فرصت‌های جدید است. خلق فرصت‌های جدید، افزایش قدرت تولید و انتخاب زنجیرهای اقتصادی دارای مزیت باید به عنوان محور حرکت اقتصادی مورد توجه قرار گیرد.» نشان‌دهنده کدام یک از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی می‌باشد؟
 ۱) الف) معمولاً کالاهای و صنایع راهبردی و همچنین صنایع نوزاد که در ابتدای عمر خود هستند و توان رقابت با صنایع خارجی را ندارند در همه کشورهای دنیا مشمول حمایت می‌شوند. ب) درصورتی که کشورها ضمن شناسایی و افزایش توانمندی‌های تولیدی خود، فرصت‌های بین‌المللی را نیز به خوبی بشناسند. ج) قاجار، د) ۴۴، ه) اقتدار ملی و اشتغال، و) پیشرو، مولد و فرصت‌ساز
 ۲) الف) اگر کشوری به دلیل محدودیت‌های طبیعی، مزیت اقتصادی نداشته باشد به این معناست که نمی‌تواند به مزیت دست یابد. ب) درصورتی که منافع حاصل از تجارت، عادلانه تقسیم شود و از سوی برخی کشورهای قدرتمند مصادره نشود. ج) پهلوی، د) ۴۴، ه) جهاد اقتصادی و تولید ملی، و) مدیریت مصرف و بهره‌وری حداکثری
 ۳) الف) اصل بر رعایت مزیت‌های مطلق و نسبی و عدم تخصیص امکانات تولید به حوزه‌های غیرمزیتی است، ولذا بیکاری از تولید و خلق ارزش افزوده در محصولی غیرمزیتی و کم مزیت، بهتر است. ب) درصورتی که منافع حاصل از تجارت، عادلانه تقسیم شود و از سوی برخی کشورهای قدرتمند مصادره نشود. ج) قاجار، د) ۴۵، ه) جهاد اقتصادی و تولید ملی، و) پیشرو، مولد و فرصت‌ساز
 ۴) الف) هر کشوری در بی جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی برای کشور خود است تا بدین ترتیب نه تنها پساندازهای داخلی خود بلکه پساندازهای کشورهای دیگر را نیز در جهت رشد و افزایش کارخانه‌ها و بخش‌های تولیدی داخل به کار گیرد. ب) درصورتی که کشورها ضمن شناسایی و افزایش توانمندی‌های تولیدی خود، فرصت‌های بین‌المللی را نیز به خوبی بشناسند. ج) پهلوی، د) ۴۵، ه) اقتدار ملی و اشتغال، و) مدیریت مصرف و بهره‌وری حداکثری

۱۲۷- جدول زیر مبین اقلام درآمدی است که در طول یک سال نصیب اعضای یک جامعه فرضی شده است، اگر جمعیت کل این جامعه ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر باشد، در این صورت:

الف) کدام ردیف جدول بیانگر، اجاره‌بها یا وجوده مربوط به اجاره و کدام ردیف بیانگر، قیمت خدمات سرمایه است؟

ب) معنا و مفهوم سرانه چیست؟

ج) میزان درآمد ملی این جامعه چند میلیارد ریال است؟

ردیف	اقلام درآمدی	ارزش
۱	درآمد حقوق‌بگیران	۴۹۰ میلیارد ریال
۲	درآمد صاحبان سرمایه	$\frac{1}{5}$ مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۵
۳	درآمد صاحبان مشاغل آزاد	۶۱۰ میلیارد ریال
۴	سود شرکتها و مؤسسه‌ها	$\frac{3}{4}$ مجموع درآمد ردیف‌های ۳ و ۱
۵	درآمد صاحبان املاک و مستغلات	۸۲۰ میلیارد ریال
۶	دستمزدها	$\frac{1}{2}$ درآمد حقوق‌بگیران

د) درآمد سرانه جامعه چند هزار ریال است؟

قابل توجه: درآمد کارمندان و کارگران موضوع

ردیف‌های: ۱ و ۶ به تفکیک محاسبه شده است.

(۱) الف) ردیف ۵ - ردیف ۲، ب) سهم متوسط هر فرد

جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه، ج) ۳۲۵۲،

۴۶/۰۵

(۲) الف) ردیف ۵ - ردیف ۲، ب) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه، ج) ۳۲۵۲، د) ۴۰/۶۵

(۳) الف) ردیف ۲ - ردیف ۵، ب) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید آن جامعه، ج) ۲۵۳۲، د) ۴۶/۰۵

(۴) الف) ردیف ۲ - ردیف ۵، ب) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان درآمد آن جامعه، ج) ۲۵۳۲، د) ۴۰/۶۵

۱۲۸- قیمت یک کالای سرمایه‌ای، ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان است. اگر هزینه استهلاک ماهانه آن برابر با ۳,۱۲۵,۰۰۰ تومان باشد، به ترتیب:

الف) عمر مفید این دستگاه چند سال است؟

ب) اگر در چهار سال آخر عمر مفید این کالای سرمایه‌ای، بهای این کالا ۲۰ درصد افزایش یابد، مجموع هزینه استهلاک سه سال آخر این کالا چند میلیون تومان است؟

میلیون تومان است؟

ج) قیمت جدید این کالای سرمایه‌ای چند میلیون تومان است؟

(۱) الف) ۴ ب) ۱۳۵ ج) ۱۸۰

(۲) الف) ۸ ب) ۱۳۵ ج) ۱۸۰

(۳) الف) ۴ ب) ۱۳۰ ج) ۱۶۵

(۴) الف) ۸ ب) ۱۳۰ ج) ۱۶۵

۱۲۹- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) پیامد حجم زیاد پول نسبت به تولیدات یک جامعه چیست؟

ب) گروهی از دانشجویان کشاورزی و علوم دام با تأسیس یک شرکت آبزی پروری در کنار رودخانه، چندین حوضچه پرورش ماهی در مسیر آب رودخانه درست کرده‌اند و پس از خرید نوزاد ماهی و پرورش آن‌ها، ماهی‌های بالغ را به شرکت پولکزندی و منجمد کردن می‌فروشنند، سپس ماهی‌های پولکزندی و منجمد را با کامیون‌های سردهنده‌دار بین فروشگاه‌ها پخش می‌کنند. به ترتیب کدام فعالیت «حیاتز» و کدام «صنعت» است؟

پ) صاحبان زمین، بذر، تراکتور و نیروی کار تصمیم به راه‌اندازی یک واحد تعاونی کشت و صنعت تولید محصولات مواد غذایی گرفته‌اند و برای تأمین سرمایه نقدی مورد نیازشان، فرد دیگر را نیز وارد شرکت خود کرده‌اند. اولاً سود و زیان شرکت متعلق به کیست و دوماً در اقتصاد اسلامی درآمد صاحب سرمایه مالی در فرایند تولید به چه صورتی می‌تواند باشد؟

ت) کدام ویژگی بانک‌ها چه روی و چه غیربربوی در حجم و شکل فعالیت‌های اقتصادی تأثیر زیادی گذاشت؟

ث) در مورد چه کشورهایی نمی‌توان، از درآمد سرانه به عنوان معیاری برای سنجش توسعه استفاده کرد؟

(۱) الف) فروزنی عرضه بر تقاضا، ب) استفاده از بچه ماهی - پرورش ماهی و استفاده از کامیون‌های سردهنده‌دار، پ) در این حالت تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده صاحب تولید است و سایر عوامل تولید، دستمزد (نیروی انسانی) یا اجاره (منابع طبیعی (زمین)) می‌گیرند. - هم می‌توانند صاحب تولید شوند و هم می‌توانند دستمزد بگیرند و در سود و زیان شریک نشوند. ت) اعطای وام و تأمین اعتبار، ث) کشورهای در حال توسعه‌ای که با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت، توانسته‌اند در وضعیت ساخت‌های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کنند.

(۲) کاهش قدرت خرید پول، ب) استفاده از بچه ماهی - پرورش ماهی و استفاده از کامیون‌های سردهنده‌دار، پ) همه با هم در فرایند تولید مشارکت می‌کنند و محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی توافقی تقسیم می‌شود. - یا به صورت قرض‌الحسنه در تولید مشارکت می‌کند و اجر الهی و اجتماعی می‌برد، یا به عنوان صاحب کار در سود و زیان شریک می‌شود. ت) مشارکت و سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در فرایند تولید، ث) کشورهای در حال توسعه‌ای در حال توسعه‌ای که امکان صادرات در حجم بالا را دارند.

(۳) الف) کاهش قدرت خرید پول، ب) استفاده از آب رودخانه - پولکزندی و انجماد ماهی، پ) همه با هم در فرایند تولید مشارکت می‌کنند و محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی توافقی تقسیم می‌شود. - یا به صورت قرض‌الحسنه در تولید مشارکت می‌کند و اجر الهی و اجتماعی می‌برد، یا به عنوان صاحب کار در سود و زیان شریک می‌شود. ت) اعطای وام و تأمین اعتبار، ث) کشورهای در حال توسعه‌ای که امکان دستیابی به درآمد سرانه بالا را از طریق صادرات یک ماده گران‌بهایمعدنی دارند.

(۴) الف) کاهش قدرت خرید پول، ب) استفاده از آب رودخانه - پولکزندی و انجماد ماهی، پ) در این حالت تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده صاحب تولید است و سایر عوامل تولید، دستمزد (نیروی انسانی) یا اجاره (منابع طبیعی (زمین)) می‌گیرند. - هم می‌توانند صاحب تولید شوند و هم می‌توانند دستمزد بگیرند و در سود و زیان شریک نشوند. ت) مشارکت و سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در فرایند تولید، ث) کشورهایی که علی‌رغم جمعیت زیاد، تولید کل نسبتاً پایینی دارند.

۱۳۰- یک تولیدکننده قطعات یدکی خودرو، سالانه ۱۵۰ قطعه به قیمت میانگین هر قطعه ۲,۰۰۰ تومان تولید می‌کند. با توجه به هزینه‌های تولید که در

جدول زیر آمده است:

الف) سود حسابداری این بنگاه تولیدی چند تومان است؟

هزینه‌ها	مبلغ به تومان
حقوق و دستمزد سالانه مجموع کارگران	۳۵,۰۰۰
خرید مواد اولیه موردنیاز سالانه	۵,۰۰۰
هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات	۵,۰۰۰
مالیات پرداختی سالانه	۱۵,۰۰۰
اجارة پرداختی سالانه *	۵

* ساختمان این کارخانه متعلق به تولیدکننده است و بابت آن اجره‌ای پرداخت نمی‌کند ولی اجره سالانه این ساختمان تولیدی در صورت اجاره داده شدن، سالانه برابر با ۲۰,۰۰۰ تومان است.

(۱) الف) ۲۲۰,۰۰۰ ب) ۲۴۰,۰۰۰ پ) ۲۰,۰۰۰ تومان افزایش می‌یابد.

(۲) الف) ۲۴۰,۰۰۰ ب) ۲۲۰,۰۰۰ پ) ۴۰,۰۰۰ تومان افزایش می‌یابد.

(۳) الف) ۲۴۰,۰۰۰ ب) ۲۶۲,۰۰۰ پ) ۲۰,۰۰۰ تومان کاهش می‌یابد.

(۴) الف) ۲۲۰,۰۰۰ ب) ۲۳۰,۰۰۰ پ) ۴۰,۰۰۰ تومان کاهش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

۱۳۱- اگر فرض کنیم تولیدات کشور فرضی A در سال ۲۰۲۱ مطابق با جدول زیر باشد و تولید ناخالص داخلی سرانه این کشور برابر با $85/5$ دلار و جمعیت این کشور ۸۰ میلیون نفر باشد، آنگاه:

الف) بهترتب، تولید ناخالص داخلی و ارزش خدمات گردشگری این کشور چند میلیون دلار است؟

ب) اگر میزان صادرات این کشور برابر با $1,368$ میلیون دلار باشد و صادرات کشور B که در همسایگی این کشور است، برابر با $7,720$ میلیون دلار در همان سال و تولید ناخالص داخلی کشور B برابر با $15,440$ میلیون دلار باشد، کدام کشور در زمینه صادرات موفق‌تر بوده است؟

ردیف	انواع تولیدات کالا و خدمات در سال ۲۰۲۱	ارزش به میلیون دلار
۱	ارزش تولید صنایع خودروسازی	۲,۲۰۰
۲	تولید لوازم برقی خانگی	۲,۳۸۰
۳	ارزش تولید صنعت پوشاسک	۱,۵۰۰
۴	ارزش تولید مبلمان منزل و اداری تولید شده	۶۰۰
۵	ارزش کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه به کار رفته در تولید ماشین‌آلات	۱۰۰
۶	خدمات گردشگری	.....

(۱) الف) $7,470$ - $6,60$, ب) کشور A موفق‌تر است.

(۲) الف) $6,840$ - 160 , ب) کشور B موفق‌تر است.

(۳) الف) $6,840$ - $6,60$, ب) کشور A موفق‌تر است.

(۴) الف) $7,470$ - 160 , ب) کشور B موفق‌تر است.

۱۳۲- با توجه به موارد مشخص شده در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران، در خصوص وضعیت اقتصادی کشور در افق سال ۱۴۰۴ هـ. ش:

الف) عبارت‌های کدام گزینه از جمله موارد مشخص شده در این سند چشم‌انداز نیست؟

ب) آغاز اجرای این برنامه، چه سالی بوده است؟

ج) لازمه رسیدن به هدف‌های این برنامه بلندمدت «داشتن رشد اقتصادی 7% در سال» است، کدام گزینه نشان‌دهنده این مفهوم است؟

(۱) الف) کشوری با جایگاه اول اقتصادی در سطح منطقه آسیا، ب) سال 1368 , ج) شاخص‌های کمی کلان برنامه‌های توسعه و بودجه‌های سالانه مانند میزان سرمایه‌گذاری، تولید ناخالص ملی، میزان اشتغال و ... باید متناسب با این سند تنظیم و تعیین شود.

(۲) الف) ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه، ب) سال 1368 , ج) اگر رشد اقتصادی به همراه تخریب محیط زیست باشد، امکان تداوم رشد در سال‌های بعد از بین می‌رود.

(۳) الف) رسیدن به اشتغال کامل، ب) سال 1384 , ج) در آغاز هر سال با توجه به مهمترین و اصلی‌ترین مسائل کشور، یک راهبرد سال، پیشنهاد می‌شود تا نسبت به اجرای آن حساسیت و مراقبت لازم به عمل آید.

(۴) الف) افزایش صادرات نفت و تأمین تمامی نیازها در داخل کشور، ب) سال 1384 , ج) شاخص‌های کمی کلان برنامه‌های توسعه و بودجه‌های سالانه مانند میزان سرمایه‌گذاری، تولید ناخالص ملی، میزان اشتغال و ... باید متناسب با این سند تنظیم و تعیین شود.

۱۳۳- کدام گزینه صحیح است؟

۱) اگر قیمت کالایی در ابتدای سال، $200,000$ ریال باشد و نرخ تورم در این سال 10 درصد اعلام شده باشد، قیمت این کالا در انتهای سال $240,000$ ریال خواهد بود.

۲) در کشوری فرضی، دولت در سال گذشته با تلاش فراوان، تورم را از 20 درصد به 2 درصد رسانده است. آنگاه می‌توان نتیجه گرفت که سطح عمومی قیمت‌ها کاهش خواهد یافت و اجنباس ارزان‌تر می‌شوند.

۳) اگر دولت با خلق پول، حقوق کارمندان را 17% افزایش دهد و به میزان 12% در جامعه تورم داشته باشیم، در واقع قدرت خرید واقعی کارکنان 5% کاهش یافته است.

۴) اگر سطح عمومی قیمت‌ها در سال 90 معادل 10 واحد پولی باشد و نرخ تورم در سال‌های 91 و 92 به ترتیب 25 و 20 درصد باشد. در این شرایط سطح عمومی قیمت‌ها در سال 92 150 واحد پولی خواهد بود.

۱۳۴- جدول زیر وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی A با جمعیت ۷ میلیون نفر را در سال ۲۰۱۰ میلادی نشان می‌دهد. چنانچه شاخص وضعیت توزیع درآمد در این کشور برابر با ۱۱ و درآمد ملی آن برابر با ۴۰ میلیارد دلار باشد، آنگاه:

وضعیت توزیع درآمد کشور A در سال ۲۰۱۰ میلادی	
۲ درصد	سهم دهک اول
۳ درصد	سهم دهک دوم
۴ درصد	سهم دهک سوم
۶ درصد	سهم دهک چهارم
۸ درصد	سهم دهک پنجم
۱۰ درصد	سهم دهک ششم
۱۲ درصد	سهم دهک هفتم
؟	سهم دهک هشتم
۱۸ درصد	سهم دهک نهم
؟	سهم دهک دهم
۱۰۰ درصد درآمد ملی	۱۰۰

الف) سهم دهک هشتم و دهم چند درصد است؟

ب) سهم ۳۰ درصد پایین جامعه از درآمد ملی چند میلیارد دلار است؟

ج) جمعیت دهک ششم در این کشور چند نفر است؟

د) کدام گزینه در خصوص وضعیت توزیع درآمد در کشور A صحیح است؟

(۱) الف) ۱۶ - ۲۱/۵، ب) ۹، ج) ۷۵۰ هزار نفر، د) ۴۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۲۰ درصد پر درآمد جامعه تعلق دارد.

(۲) الف) ۱۵ - ۲۲، ب) ۳/۶، ج) ۷۵۰ هزار نفر، د) ۱۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۴۰ درصد پایین جامعه تعلق دارد.

(۳) الف) ۱۵ - ۲۲، ب) ۳/۶، ج) ۷۰۰ هزار نفر، د) ۲۳ درصد از درآمد ملی به ۵۰ درصد کم درآمد جامعه تعلق دارد.

(۴) الف) ۱۶ - ۲۱/۵، ب) ۹، ج) ۷۰۰ هزار نفر، د) ۵۵ درصد از درآمد ملی به ۳۰ درصد بالای جامعه تعلق دارد.

۱۳۵- اگر در یک جامعه فرضی:

- تقاویت «نقدینگی» و «شبهپول» برابر با: ۴۶۵۰ واحد پولی،

- مجموع «اسکناس» و «مسکوکات» برابر با: ۳۱۲۰ واحد پولی،

- میزان سپرده قرض الحسنہ برابر با: ۳۱۲۰ واحد پولی،

- میزان سپرده مدتدار برابر با: ۸۵۰ واحد پولی،

- میزان سپرده پس انداز برابر با: ۲۰ درصد میزان سپرده مدتدار، باشد، آنگاه:

الف) میزان سپرده دیداری، نزد بانک‌ها چند واحد پولی است؟

ب) سپرده غیردیداری مردم نزد بانک‌ها، چند واحد پولی است؟

ج) میزان «نقدینگی» چند واحد پولی است؟

(۱) الف) ۱۳۵۰، ب) ۲۰۱۰، ج) ۱۰۲۰

۸۷۹۰

(۲) الف) ۱۳۵۰، ب) ۱۰۱۰، ج) ۱۰۲۰

۹۷۸۰

(۳) الف) ۱۳۵۰، ب) ۱۰۱۰، ج) ۱۰۲۰

۸۷۹۰

محل انجام محاسبات

۱۳۶- اثر «دهکده پر ملال» نوشته ... می باشد و حسن مقدم اثر ... را نگاشته است.

(۱) علی محمد افغانی - جعفرخان از فرنگ برگشته
 (۲) امین فقیری - یکی بود یکی نبود

(۳) علی محمد افغانی - یکی بود یکی نبود
 (۴) امین فقیری - جعفرخان از فرنگ برگشته

۱۳۷- عبارات مذکور در کدام گزینه در مورد شاعران دوره معاصر، تمامًا درست هستند؟

الف) اوج سخن پروین در قصاید اوست که در آنها به شیوه انوری و سعدی توجه دارد. برخی اشعار او به صورت مناظره است.

ب) پروین اعتمادی در کنار انعکاس اوضاع نامطلوب سیاسی - اجتماعی، به مضامین اخلاقی و پند و اندرز نیز توجه داشت.

ج) شعر اخوان ثالث شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می کند. او در بیشتر مجموعه ها مثل «زمستان» زبانی نمادین دارد.

(۵) بیت «باز امشب ای ستاره تابان نیامدی / باز ای سپیده شب هجران نیامدی» سروده قیصر امین پور است.

(۱) ب - ج   (۲) د - ج   (۳) الف - ب   (۴) د - الف

۱۳۸- هدف از تشکیل «نجمن ادبی خاقان» چه بود و چه کسانی «نجمن ادبی اصفهان» را اداره می کردند؟

(۱) توجه به ادبیات در دوره قاجاریه و رونق بازار شعر - مشتاق اصفهانی و چند تن از ادبیان

(۲) رهایی بخشیدن شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره های بعد آن - میرزا عبدالوهاب نشاط اصفهانی و صبای کاشانی

(۳) توجه به ادبیات در دوره قاجاریه و رونق بازار شعر - میرزا عبدالوهاب نشاط اصفهانی و صبای کاشانی

(۴) رهایی بخشیدن شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره های بعد آن - مشتاق اصفهانی و چند تن از ادبیان

۱۳۹- انتساب چند اثر به پدیدآورنده آن غلط است؟

(زمستان ۶۲: اسماعیل فصیح) (شمس و طgra: میرزا حسن خان بدیع) (تفسیر سوره یوسف: احمد بن زید طوسی) (جامع عباسی: اسکندر بیگ

ترکمان) (ترجمه تفسیر طبری: محمد بن جریر طبری) (آینه های دردار: هوشنگ گلشیری) (چهار مقاله: نظامی عروضی) (گوشواره عرش:

علی مؤذنی) (مهاجر کوچک: رضا رهگذر)

(۱) دو   (۲) سه   (۳) چهار   (۴) پنج

۱۴۰- با توجه به تاریخ ادبیات قرن نهم هجری، کدام گزینه صحیح است؟

(۱) کتاب های تحقیقی در این دوره عمدهاً سطحی و ادبیات نیز تقلیدی و فاقد نوآوری بود.

(۲) جامی اثر «نفحات الانس» خود را به تقلید از مثنوی های نظامی سرود.

(۳) دولتشاه سمرقندی، کتاب «تذکرة دولتشاه» را به تشویق امیر علیشیر نوایی نگاشت که شرح حال بیش از صد عارف ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.

(۴) در زمان شاهرخ، قرآن کریم و شاهنامه را به خطی خوش نگاشتند و آثاری ارزشمند را عرضه نمودند.

۱۴۱- سراینده بیت کدام گزینه به نادرستی معرفی شده است؟

که خطی کز خرد خیزد تو آن را ز بنان بینی (سنایی)

۱) زیدان دان نه از ارکان که کوتاهی دیدگی باشد

دست و تیغ عشق را زخم نمایانیم ما (صائب)

۲) جان به لب داریم و همچون صبح خندانیم ما

تفصیل‌ها پنهان شده در پرده اجمال‌ها (بیدل دهلوی)

۳) ای دفتر حسن تو را فهرست، خط و خال‌ها

شیخ نی ام، پیش نی ام، امر تو را بندۀ شدم (مولوی)

۴) گفت که شیخی و سری، پیشو و راهبری

۱۴۲- کدام عبارت از نظر زبانی با بقیه متفاوت است؟

۱) خردمندان دانستندی که نه چنان است و سری جنبانیدندی و پوشیده خنده می‌زندندی.

۲) احمق مردی که دل در این جهان بندد که نعمتی بدهد و زشت باز ستاند.

۳) نهم محروم به قزوین رسیدم، با غستان بسیار داشت بی دیوار و خار... و قزوین را شهری نیکو دیدم.

۴) امضای عزیمت پیش از مشورت، از اخلاق مقبلان خردمند دور افتاد.

۱۴۳- از لحاظ فکری سبک کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

خرد دست گیرد به هر دو سرای

۱) خرد رهنمای و خرد دلگشای

همه شهوت و آرزو چاکر است

۲) خرد را تمن آدمی لشکر است

خاطر پر نور محل محل (هگرز؛ هرگز)

۳) عشق محل است نباشد هگرز

عشق می‌گفت به شرح آنچه بر او مشکل بود

۴) دل چواز پیر خرد نقل معانی می‌کرد

۱۴۴- چند مورد از موارد زیر مربوط به سبک‌شناسی شعر دوره خراسانی است؟

الف) تفاوت تلفظ برخی واژه‌ها در مقایسه با زبان امروز

ب) رواج هجو و حس دینی در شعر

ج) واقع‌گرایی و توصیفات ساده، طبیعی و محسوس

د) به کارگیری ردیف‌های اسمی و فعلی دشوار در شعر

ه) آوردن متراوف‌ها و توصیف‌های فراوان

۱۴۵- در همه بیت‌ها «تشخیص و ایهام» مشهود است؛ به جز ...

هر غنچه که خندهد به روی قفس ما

(۱) از باد خزان سرد نگردد دل گرمش

هزار دیده خون‌ریز در قفای تو باشد

(۲) چگونه بر تو نترسم که هر طرف که در آیی

به بوی آن که چو بادش به آن دیار رساند

(۳) هوا گرفتم و جان را به دست آه سپردم

بنگر این عمر گرامی که بدین سان گذرد

(۴) بگذشت آن مه و جان با دل ریشم می‌گفت

۱۴۶- تنها در بیت گزینه ... هر دو نوع استعاره یافت می‌شود.

خون در دل خورشید جهان‌تاب، همین است

(۱) ماهی که نموده است ز رخسار شفق رنگ

آب از چهره خورشید و قمر می‌ریزد

(۲) هرشب از شرم گلستان جمالت صنما

غنچهات درس تبسم ز مسیحا دارد

(۳) چهرهات رنگ ز گلدسته مینا دارد

کرده دل نافه خون موى چو قطران او (قطران: ماده‌ای سیامرنگ)

(۴) گشته تن لاله داغ از تن چون آذرش

۱۴۷- آرایه‌های «کنایه، جناس، مجاز، ایهام تناسب، تشییه» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

حکمش رسد ولیکن حدی بود جفا را

الف) سلطان که خشم گیرد بر بندگان حضرت

این ذر معنی که خواهم گفت ایشان سفته‌اند

ب) آن بزرگانی که در خاک خراسان خفته‌اند

بریز جامی از آن آتش خمارشکن

پ) چو باده بود چه پروا ز باد آبانم

گر لطف لیش دیدی انگشت‌زنستی

ت) دل قهر و دو زلفش دید، انگشت‌گزان زان شد

قامت آزادگی چون حلقه بر در داشتن

ث) کفر باشد از طمع پیش در هر منعی

(۴) ت، ب، الف، پ، ث

(۳) ت، پ، ث، الف، ب

(۲) ت، ب، پ، الف، ث

(۱) ت، پ، ب، ث، الف

۱۴۸- آرایه‌های مقابله کدام ابیات کاملاً درست است؟

الف) به بوی لعل میگونش به ظلماتی درافتادم

ب) در این نه آشیان غیر از پر عنقا نشد پیدا

ج) گفتم به شام روی تو دیدن مبارک است

د) جز یاد بید و سرو مکن پیش «وحدی»

که گر میرم ز استسقا نجوم آب حیوان را (تلمیح، حس‌آمیزی)

همه پیدا شد اما آن که شد پیدا نشد پیدا (متناقض‌نما، استعاره)

گفتا که بامداد مبارک‌ترم به فال (تشییه، تضاد)

کاو نشنود به وقت گل الا حدیث راست (ایهام تناسب، مجاز)

(۴) الف، د

(۳) ب، د

(۲) ب، ج

(۱) الف، ج

۱۴۹- در کدام بیت «استعاره، جناس و اسلوب معادله» مشهود است؟

همه غمم بود از همین که خدا نکرده خطأ کنی ۱) تو کمان کشیده و در کمین که زنی به تیرم و من غمین

به پای شمع افتادم چو اشک از خویشتن رفتم ۲) به یاد آتشین رخساره‌ای در انجمان رفتم

توقع ثمر از بید بادپیمایی است ۳) وفا و مهر از آن گل طمع مدار ای دل

دامن ابر نباشد به فشردن محتاج ۴) نیست موقوف طلب همت اگر سرشار است

۱۵۰- آرایه‌های مقابله همه ابیات درست آمده‌اند؛ بهجز ...

به نسازد مووم زخم خانه زنبور را (پارادوکس، اسلوب معادله) ۱) چاره‌سازان در صلاح کار خود بیچاره‌اند

تا که را دوزی به تیری کز کمانت بگذرد (تشخیص، استعاره) ۲) ابروانی چون کمان داری و خلقی منظر

گفت این دروغ بین که بر آن راست بسته‌اند (ایهام تناسب، تشبيه) ۳) دل چون بدید موی میان تو در کمر

از میان سبجه هم زنار پیدا می‌شود (لف و نشر، تضاد) ۴) کفر پوشیده است در ایمان اگر کاوش کنی

۱۵۱- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

جست آزاد ز جا سرو و به یک پا استاد» «مزده آمدنت باد به گلزار آورد

۲) جناس، تشبيه، اشتقاد، حسن تعليل ۱) تشخیص، ایهام، مجاز، تشبيه

۴) استعاره، ایهام تناسب، تضاد، اسلوب معادله ۳) کنایه، استعاره، حسن تعليل، جناس

۱۵۲- در کدام بیت الگوی حروف مشترک قافیه، مطابق با الگوی حروف اصلی قافیه است؟

بامن نفس موافقت کو ۱) گر عاشقی آه صادقت کو

شد در سر تیغ و تیغ بازی ۲) سوسن ز سر زبان درازی

بی‌مایه حساب سود می‌کرد ۳) این آن مثل است کان جوانمرد

گنجینه به جای و مار مرده ۴) ز آینه غبار زنگ برده

۱۵۳- در کدام گزینه کلمات بیشتری قابلیت هم‌قافیه شدن را دارند؟

۲) (هندسه - فلسفه)، (آوازشان - سازشان)، (راهی - گناهی) ۱) (صغری - فقیر)، (خادمی - آدمی)، (ایران - جانان)

۴) (سازش - بارش)، (اندازه - آوازه)، (شنیده - دیده) ۳) (بهاران - گیلان)، (دست - بست)، (معنی - دعوی)

۱۵۴- در کدام مصراع تعداد هجاهای کوتاه کمتر است؟

که در به روی بینند آشنايی را

(۱) به جان دوست که دشمن بدین رضا ندهد

به زیر زلف تو هر موی مسکنی است مرا

(۲) ز خاک کوی تو هر خار سوسنی است مرا

یا غم دوست خورد یا غم رسوايی را

(۳) عاشقان را چه غم از سرزنش دشمن و دوست

کی همه شب دست از او بر آسمانستی مرا

(۴) گر مرا روزی ز وصلش بر زمین پای آمدی

۱۵۵- وزن بیت «ای در چمن خوبی رویت چو گل خودرو/ چین شکن زلفت چون نافه چین خوشبو» با کدام بیت یکسان است؟

در کوی او گدایی بر خسروی گزیدن

(۱) دانی که چیست دولت دیدار یار دیدن

مست از می و می خواران از نرگس مستش مست

(۲) در دیر مغان آمد یارم قدحی در دست

نایب عیسی است ماه رنگرز شاخصار

(۳) خانه مانی است طبع چهره گشای بهار

نه محمرمی که فرستم ز راه دور پیامی

(۴) نه دارم آن دل و جرات که حسب حال نویسم

۱۵۶- به ترتیب، در کدام ابیات بیشترین ابدال و بیشترین قلب مشهود است؟

سپید و نفر و لطیف چو خواهرش یاسمن

الف) کنیزکی چینی است به باغ در نسترن

نغمه اش از لوح دل زنگ زداید همی

ب) بلبل بر شاخ گل نفمه سراید همی

بادی در سرکشی ناری در تومنی

ج) خاکی در احتمال آبی در روشنی

در صف شهزادگان تو ز هنر سرصفی

د) جلیل چون آدمی جمیل چون یوسفی

(۴) د، ب

(۳) ج، الف

(۲) الف، د

(۱) الف، ج

۱۵۷- در کدام بیت اختیارات وزنی وجود ندارد؟

کافرم گر جوی زیان بینی

(۱) هر چه داری اگر به عشق دهی

از تو خواهند و من تو را خواهم

(۲) همه درخورد رای و قیمت خویش

نتواند ز سر راه ملامت برخاست

(۳) هر که با شاهد گل روی به خلوت بنشت

بنشین که جام می بنشاند غبارها

(۴) گر بر دل تو هست غباری ز داغ غم

۱۵۸- وزن واژه سروده زیر ... است و در بند ... آن، بیشترین اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه رخ داده است.

«در خیال روزهای روشنم کز دست رفتندم / من به روی آفتام / می‌برم در ساحت دریا نظاره / و همه دنیا خراب و خرد از باد است / و به ره، نی

زن که دائم می‌نوازد نی، در این دنیای ابراندو / راه خود را دارد اندر پیش»

۴) فاعلان - اول	۳) مستفعلن - اول	۲) فعلان - چهارم

۱۵۹- وزن کدام بیت «رمم مسدس محدود» است؟

گر به بود در باغ تو ما نیز هم بد نیستیم

۱) ای در دل ما داغ تو تا کی فریب و لاغ تو

چون قضا آمد نماند قوت رای رزین

۲) زور بازوی شجاعت برنتابد با اجل

آب چشمم قطره خون بود دوش

۳) بر من از عشقت شبیخون بود دوش

هم از خردی زنندش کودکان سنگ

۴) چو سگ را بخت تاریک است و شبرنگ

۱۶۰- از دیدگاه «عروض و قافیه»، کدام گزاره‌ها درباره رباعی زیر نادرست است؟

آن کس که تو را نقش کند او تنها

در خانه تصویر تو یعنی دل تو

الف) رباعی در وزن ناهمسان «مفهول مفاعیل مفاعیل فعل» سروده شده است.

ب) قافیه آن بر اساس قاعدة «۱۱» و تبصره «۱۱» است.

ج) فقد حذف همزه و دارای اختیار تغییر کمیت مصوت در هر دو بیت است.

د) مصراع‌های زوج دارای ابدال و مصراع‌های فرد، فقد این اختیار وزنی‌اند.

۴) ب، ج	۳) ج، د	۲) ب، د

۱۶۱- مفهوم بیت زیر با همه آیات بهجز ... قربت دارد.

که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند»

«تو با خدای خود انداز کار و دل خوش‌دار

گرگ غم‌خواری کند از سگ شبان را بیشتر

۱) از توکل گر به حفظ حق سپارد گله را

قفل روزی گر کلیدی دارد ابرام است و بس

۲) از توکل در حنا مگذار دست سعی را

کار من درکشته تن با خدا افتاده است

۳) دیده دریانشینان روز و شب بر ناخداست

سر به هوا پای به دامان توکل شکند

۴) شمع بساط طرب است آنکه در این دشت تعجب

۱۶۲- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه تناسب دارد؟

کافرم گر جوی زیان بینی

بیدلان را به جان زیان افتاد

بنیاد این معامله را بر زیان نهاد

یک دانه نچیدیم و به صد دام گذشتیم

ز آب و آتش ورا زیان نبود

«هر چه داری اگر به عشق دهی

۱) شور عشق تو در جهان افتاد

۲) ای دل مجوى سود ز سودای او که عشق

۳) از سود و زیان سفر عشق مپرسید

۴) هر که را عشق سوخت همچون نار

۱۶۳- کدام بیت با شعر زیر قرابت مفهومی ندارد؟

«من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد / سر گل دسته سرو / من نمازم را پی تکبیره‌الاحرام علف می خوانم / پی قد قامت موج.»

با صد زبان، به حمد تو گل یک زبان شده

در شنای حق ز هر برگی زبان دیگر است

ایام حیاتی که به صد سال سر آید

که در تسبیح می گویند: یا حنان و یا منان

۱) با یک زبان به شکر تو هر سبزه ده زبان

۲) یک به یک از شاخها را بر درختان جابه‌جا

۳) در ذکر خدا به که شود صرف چو تسبیح

۴) زبان حال مرغان را به گوش هوش و جان بشنو

۱۶۴- کدام بیت با عبارت زیر از گلستان سعدی قرابت مفهومی دارد؟

«تلمیذ بی ارادت عاشق بی زر است و رونده بی معرفت، مرغ بی پر.»

که مرغ، بی پروبال است و کوچه بن بست است

بی ذوق معرفت نشود عشق رام ما

تا یوسف مصری شوی ای یوسف چاهی

فارغ از سعی بود سالک اگر مجدوب است

۱) خلاصی دل از آن زلف آرزوی خطاست

۲) بی صدق بندگی نرسد معرفت به کام

۳) جز در رسن عشق مزن دست ارادت

۴) بی کشش، کوشش عاشق به مقامی نرسد

۱۶۵- مفهوم کدام رباعی متفاوت است؟

صد بوسه ز مهر بر جبین می زندش

می سازد و باز بر زمین می زندش

از بهر چه او فکنش اندر کم و کاست

ور نیک نیامد این صور عیب که راست

بشکستن آن روا نمی دارد مسست

از مهر که پیوست و به کین که شکست؟

در دهر چه صد ساله چه یک روزه شویم

در کارگه کوزه گران کوزه شویم

۱) جامی است که عقل آفرین می زندش

این کوزه گر دهر چنین جام لطیف

۲) دارنده چو ترکیب طبایع آراست

گرنیک آمد شکستن از بهر چه بود

۳) اجزای پیاله‌ای که در هم پیوست

چندین سر و ساق نازنین و کف دست

۴) تا چند اسیر عقل هر روزه شویم

در ده تو به کاسه می از آن پیش که ما

۱۶۶- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- انواع کنش‌ها از یکدیگر اثر می‌پذیرند و بر یکدیگر اثر می‌گذارند و متناسب می‌شوند ولی هویت هیچ‌کدام از دست نمی‌رود.

- پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و از آنجا که افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.

- بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که به صورت ارزش‌ها و هنجارها، پیش روی ما قرار می‌گیرند و اگر وجود نداشته باشند، نمی‌توانیم با هم زندگی کنیم.

- اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

(۱) ص - غ - غ - ص   (۲) غ - ص - ص - غ   (۳) غ - ص - غ - ص   (۴) ص - غ - غ - ص

۱۶۷- نتیجهٔ هر یک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- ناتوانی جهان اجتماعی در حفظ یا انتقال فرهنگ

- تکوینی بودن نظم و عضویت در بدن موجودات زنده

- راه یافتن به جهان اجتماعی

(۱) فروریختن جهان اجتماعی - تبدیل شدن نظم به مهمترین ویژگی موجودات زنده - بهره‌مندی از حقوق و تکالیف

(۲) دگرگون شدن جهان اجتماعی - عدم تغییر نظم و عضویت با ارادهٔ اعضا - به عهدهٔ گرفتن نقشی در جهان اجتماعی

(۳) از بین رفتن آگاهی مشترک و عمومی - ایجاد نظم و عضویت با قرارداد اعضا - شریک شدن در آگاهی مشترک و عمومی جهان اجتماعی

(۴) تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر - ثابت بودن نظم و عضویت در موجودات زنده - پذیرفتن عضویت در جهان اجتماعی

۱۶۸- پاسخ سوالات زیر به ترتیب کدام است؟

الف) «حقوق شهروندی»، «فکر کردن به اتفاقات روز گذشته» و «رعایت حق تقدیم» در کدام طیف قرار می‌گیرد؟

ب) «انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند»، این عبارت بیانگر چیست؟

(۱) الف) نامحسوس و کلان، خرد و ذهنی، کلان و ذهنی، ب) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی

(۲) الف) ذهنی و کلان، ذهنی و خرد، عینی و کلان، ب) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

(۳) الف) خرد و ذهنی، عینی و خرد، عینی و خرد، ب) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی

(۴) کلان و ذهنی، عینی و کلان، ذهنی و کلان، ب) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

۱۶۹- کدام گزینه، به ترتیب پیرامون بازتولید هویت فرهنگی جهان اجتماعی، نادرست است؟

(۱) جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند؛ یعنی آن فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد و برای او ویژگی‌هایی متناسب با موقعیتی که در آن قرار گرفته است، در نظر می‌گیرد - هویت فرهنگی جهان اجتماعی در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد.

(۲) جهان اجتماعی برای مشارکت افراد در زندگی اجتماعی، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوهٔ زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد - هویت فرهنگی جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی، خانوادگی، شغلی و ... متناسب با خود را پدید می‌آورد و در برابر انواع هویت‌های اجتماعی که با عقاید و ارزش‌های آن ناسازگار است، مقاومت می‌کند.

(۳) افراد برای شکل‌گیری هویت اجتماعی خود، شیوهٔ زندگی در آن را می‌آموزند و به تدریج با موقعیت‌شان در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که بر عهده دارند، آشنا می‌شوند - با شکل‌گیری نوع خاصی از عقاید و ارزش‌ها در باور و عمل افراد، یک جهان اجتماعی جدید و هویت فرهنگی جدیدی ایجاد می‌شود.

(۴) فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند - هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضا جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد.

۱۷۰- به ترتیب کدام گزینه جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

پدیده‌های اجتماعی	نقش و عضویت اجتماعی	الف	ج	هویتی متغیر	د
عقاید و ارزش‌ها	ب				

(۱) اجزای جهان اجتماعی - منزلت اجتماعی - مجرای ارتباط ما با جهان اجتماعی - دارای تأثیرات همه‌جانبه

(۲) خردترین کنش اجتماعی - ویژگی‌های فردی - تعامل ابعاد مختلف هویت - عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی

(۳) ویژگی جهان اجتماعی - زمان و مکان تولد - خودآگاهی انسان‌ها از خویشتن - عدم فروپاشی جهان اجتماعی در صورت حذف آن‌ها

(۴) پیامد کنش اجتماعی - حایگاه فرد در جهان اجتماعی - تعامل ابعاد مختلف هویت - در معرض تغییر بیشتر

۱۷۱- به ترتیب نتیجه «فرو ریختن اقتدار کلیسا»، «محدود شدن روش‌نگری به شناخت حسی و تجربی» و «رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن

تب طلا» چیست؟

(۱) تقابل پروتستانتیسم با جریان دنیاگرا - ناتوانی علوم انسانی از داوری درباره آرمان‌های انسانی - گسترش انقلاب صنعتی در کشورهای اروپایی

(۲) بروز و ظهر قدرت‌های محلی - پدید آمدن علوم تجربی سکولار - فراهم شدن زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب‌رعیتی

(۳) آشکار شدن رویکرد دنیوی به عالم در قالب حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی - پدید آمدن دئیسم - تسری پیدا کردن سکولاریسم از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق‌تر

(۴) آمیخته شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری - تمایل روش‌نگری به حس‌گرایی - تغییر روابط ارباب‌رعیتی به روابط کارگران و سرمایه‌داران

۱۷۲- هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام گزینه در ارتباط است؟

- نیاز کشورهای غربی به نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی

- ادغام در نظام نوین جهانی از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی

- نیاز بازارگانان به حمایت نظامی دولتمردان

- نقش مرکزی جوامع غربی و نقش پیرامونی سایر جوامع

(۱) تبلیغ مسیحیت - استعمار نو - صنعت و انباستثمر ثروت سرمایه‌داران - پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

(۲) انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی - استعمار فرانو - شکل‌گیری دولت‌ملت‌های سکولار - استعمار

(۳) درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوام دیگر - استعمار در هند، اندونزی و الجزایر - حاکمیت فنودال‌ها - تقسیم کار گستردگی

(۴) اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی - شرایط نیمه‌استعماری - پیوند قدرت با تجارت و ثروت - نظام نوین جهانی

۱۷۳- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب نتیجه کدام مورد است؟

- تأمل و بازبینی اندیشمندان جهان غرب در نظریات پیشین خود

- رواج تصویر شرق‌شناسان از هویت جهان اسلام در بین جوامع اسلامی

- پیشگیری از تفرقه و تباہ شدن امکانات بشر

- ایجاد زمینه برای گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول

(۱) هویت فرهنگی جوامع اسلامی - از خودبیگانگی فرهنگی - جلوگیری از پایمال شدن حقوق انسان‌ها - عقلانیت و پاسخ به نیازهای ثابت

(۲) انقلاب اسلامی ایران - از خودبیگانگی فرهنگی - جلوگیری از قطبی شدن جوامع - عقلانیت

(۳) حیات معنوی اسلام - خودباختگی فرهنگی - عدالت - روحیه تعهد و مسئولیت

(۴) بازگشت ایران به هویت اسلامی - خودباختگی فرهنگی - پاسخ به پرسش‌های متغیر انسان - اعتقاد به حقیقت

۱۷۴- هر عبارت، به ترتیب پیامد کدام مورد است؟

- رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود.

- تسهیل انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز

۱) تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی ← جنگ سرد بین بلوک شرق و بلوک غرب ← جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت. -

انتقال مشکلات حاد درونی جوامع غیرغربی به بیرون از مرزهای خود

۲) بعد از فروپاشی شوروی ← جنگ سرد بین بلوک شرق و بلوک غرب ← جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت. - تأمین رفاه کارگران

و اقتدار ضعیف جوامع غربی

۳) تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی ← جنگ سرد بین بلوک شرق و بلوک غرب ← جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت. -

سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی جوامع غربی

۴) انتقال جنگ از کشورهای غربی و جنگ میان بلوک شرق و غرب ← به فرهنگ‌ها و تمدن‌هایی که در دوران استعمار تحت سلطه جهان غرب

بودند - سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی جوامع غربی

۱۷۵- کدامیک در رابطه با چالش بلوک غرب و شرق صحیح نیست؟

۱) از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند. - هر دو بلوک درون فرهنگ سکولار غرب قرار داشتند. -

چالشی جهانی بود.

۲) دارای رویکرد سکولار بودند. - با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند. - چالشی کلان بود.

۳) چالشی فرامنطقه‌ای بود. - از نوع چالش‌هایی بود که بین فرهنگ‌های مختلف، شکل می‌گیرد. - آمریکا و شوروی به عنوان دو ابرقدرت در

مرکز این دو قطب قرار داشتند.

۴) چالشی منطقه‌ای نبود. - در سراسر قرن بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م. ادامه یافت. - در چارچوب بنیان‌های فرهنگ

غرب عمل می‌کردند.

۱۷۶- پاسخ سوالات زیر به ترتیب کدام است؟

- بیدارگران اسلامی دلیل قدرتمندی جوامع غربی را چه می‌دانستند؟

- کدام فعالیت اجتماعی- سیاسی بیدارگران اسلامی، منجر به تدوین رساله‌های جهادیه شد؟

- امام خمینی، انقلاب اسلامی را هنگامی آغاز کرد که ...

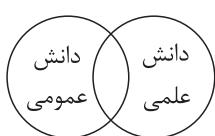
۱) عملکرد مورد توجه اسلام - فعالیت رقابت‌آمیز - رهبران دینی در موضع فعالیت رقابت‌آمیز بودند.

۲) قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی و جاذبه‌های دنیوی آن‌ها - مقاومت منفی - شاه، مأموریت حفظ امنیت منطقه را به عهده داشت.

۳) استعمار کشورهای غیرغربی و غارت و چپاول آن‌ها - فعالیت رقابت‌آمیز - شاه تحت حمایت دولتهای غربی بود.

۴) عملکرد مورد توجه اسلام - مقاومت منفی - روش‌نگران چپ از صحنه رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

۱۷۷- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با نمودار مقابل و فواید علوم اجتماعی و علوم انسانی، درست و نادرست است؟

۱) دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی نسبت به دانش عمومی که کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد، از اعتبار بیشتری برخوردار است. - رهاسازی و آزادی انسان‌ها از ظلم و اسارت‌هایی که در اثر کنش‌های انسان‌ها و محدودیت‌های طبیعت پدید می‌آید.

۲) در برخی از نحله‌های این دیدگاه مرز دانش علمی و دانش عمومی فرمی‌پاشد و برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند. - نشان دادن شیوهٔ صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری

۳) دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود و هر دانش علمی، با هر دانش عمومی سازگار نیست، زیرا دانش‌ها کشف و بازسازی واقعیت نیستند. - پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت

۴) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد و دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند. - شناسایی قواعدی که برای فهم معانی کنش‌های آدمیان، پیشگیری و سلطه بر طبیعت لازم‌اند

۱۷۸- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام بخش جدول مقابل، مرتبط است؟

راکود اراده‌ها	الف	هرماهی همدلانه	بازماندن از گفتار
۵	۴	ج	ب

- به معنای تأیید کنشگران نیست، بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آن‌ها از منظر خودشان است.

- پیامد ارادی ورزش حرفه‌ای انجام دادن وابسته به اراده دیگری

- تأکید افراطی بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی

- عدم وجود آگاهی نسبت به کلمات و معانی

۱) ج - ب - الف - ۵   ۲) ج - الف - ب - ۵   ۳) الف - ب - ۵ - ج   ۴) ج - الف - ۵ - ب

۱۷۹- هر عبارت، به ترتیب پیامد چیست؟

- شناسایی جامعه و پدیده‌های اجتماعی صرفاً با دانش‌های ابزاری

- برجسته‌سازی شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان

- سامان‌دهی ارتباط انسان‌ها با یکدیگر و فراهم آوردن امکان مشارکت انسان‌ها در زندگی اجتماعی

۱) تصور جامعه همچون طبیعت - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - کارکرد نظام اجتماعی

۲) استقلال نظم اجتماعی از آگاهی و اراده انسان - موقوفیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - کارکرد ساختار اجتماعی

۳) تصور جامعه همچون واقعیتی بیرونی - موقوفیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - فایده قواعد اجتماعی

۴) یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه - سلطه انسان بر جامعه - فایده قواعد اجتماعی

۱۸۰- هر عبارت، به ترتیب مربوط به کدام مفهوم یا موضوع است؟

- باز شدن جعبه پاندورا، بدی‌ها در جهان پراکنده شده و با خوبی‌ها در آمیختند به‌طوری که دیگر تشخیص و تمیز آن‌ها از یکدیگر ممکن نبود.

- جدایی فرانسوی‌زبانان ایالت کبک از انگلیسی‌زبان‌ها در کانادا، و کشمکش میان فلامان‌ها و والون‌ها در بلژیک

- برای جهان اسلام به هیچ وجه نگران‌کننده نبود که بزرگ‌ترین داشمند صرف و نحو زبان عربی، یک ایرانی به نام سیبویه است.

- می‌خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌بیند.

۱) دوران پسامدرن - مدل همانندسازی - وحدت و کثرت هویت‌ها - جامعه‌شناسی انتقادی

۲) پیدایش سیاست هویت - مدل تکثیرگرا - الگوی تعارف - جامعه‌شناسی انتقادی

۳) دوران پسامدرن - سیاست هویت - وحدت و کثرت هویت‌ها - جامعه‌شناسی پسامدرن

۴) پیدایش سیاست هویت - مدل تکثیرگرا - الگوی تعارف - جامعه‌شناسی پسامدرن

۱۸۱- مفاهیم جامعه‌شناسی در متن زیر کدام‌اند؟

«در یکی از اردوهای جهاد سازندگی که به خوزستان رفته بودیم، میهمان عشایر عرب منطقه شدیم. در همین سفر بود که هر آن‌چه از مهمان‌نوازی و خونگرمی آن‌ها شنیده بودیم با چشم خودمان دیدیم، از میان همه آداب مهمان‌نوازی، یکی از رسوم میزبان این درس را به ما داد که آشنایی با آداب و رسوم اقوام مختلف و آگاهی از معانی این سنت‌ها تا چه اندازه در درک متقابل و برقراری ارتباط مهم است.»

۱) نهاد فرهنگی - تفاوت اسمی - پدیده اجتماعی - روحی، روانی، فردی - مصاديق جامعه - عینی

۲) نهاد اقتصادی - نابرابری طبیعی - کنش اجتماعی - فردی، انتسابی، متغیر - مصاديق جامعه - ذهنی

۳) نهاد اجتماعی - تفاوت اسمی - کنش اجتماعی - متغیر، فردی، اکتسابی - مصاديق فرهنگ - ذهنی

۴) نهاد اقتصادی - نابرابری اسمی - پدیده اجتماعی - فردی، انتسابی، روانی - مصاديق فرهنگ - عینی

۱۸۲- پاسخ هر یک از سؤالات زیر، به ترتیب کدام است؟

- روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی در نیمة اول قرن بیستم، چه نتایجی در پی داشت؟

- فهم دلالت‌های کنش، مستلزم دسترسی به چیست؟

- در ارتباط با جامعه‌شناسی تفہمی- تبیینی ماکس ویر، کدام گزینه صحیح است؟

۱) علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد. - ذهن کنشگر - جامعه‌شناس با توصیف و تبیین آرمان‌ها و ارزش‌ها، از دایره علم خارج می‌شود یا با نام علم، کار غیرعلمی می‌کند.

۲) علم مدرن زیر سؤال رفت. - فرهنگ کنشگر - تبیین در حاشیه تفسیر قرار گرفت و علوم انسانی و اجتماعی دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی را نداشت.

۳) علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد. - فرهنگ کنشگر - کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد.

۴) علم مدرن زیر سؤال رفت. - ذهن کنشگر - جامعه‌شناس، فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را داوری کند.

۱۸۳- نتیجه هر یک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- امور سیاسی، اموری خنثی نیستند و همچنین از انسان‌ها اطاعت، وفاداری و تصمیم می‌خواهند.
  - استبداد قومی پشتونه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت.
  - غیر قابل مطالعه علمی بودن ارزش‌های انسانی از سوی جامعه‌شناسی تبیینی
- (۱) ارزیابی ارزش‌های سیاسی و داوری درباره آن‌ها - دارای هویتی غیراسلامی - بسنده کردن به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی
- (۲) دست کشیدن از شناخت معتبر و علمی - دوری از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی - دست شستن از رویکرد محافظه‌کارانه
- (۳) ستایش یا نکوهش امور سیاسی از سوی انسان‌ها - عدم رعایت ظواهر اسلامی - ارزش‌زدایی و معنازدایی از ارزش‌های اجتماعی
- (۴) ارزیابی ارزش‌های سیاسی و داوری درباره آن‌ها - دوری از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی - مطالعه قدرت به عنوان یک پدیده خنثی و

فاقد معنا

۱۸۴- عبارات کدام گزینه، پیرامون «مدل گمونیستی» صحیح است؟

- (۱) با تأکید بر معایب قشریندی، خواهان از میان برداشتن آن هستند. - عدالت اجتماعی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.
- (۲) از نظر آنان قشریندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌ها است. - در این رویکرد، نقطه شروع رقابت، عادلانه نیست.
- (۳) با از بین رفتن انگیزه رقابت در این رویکرد، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد. - معتقد هستند برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت.
- (۴) دولت به نمایندگی از جامعه، موظف است نیازهای ضروری همه افراد مانند خوارک، پوشک و مسکن را تأمین کند. - از نظر آنان نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

۱۸۵- روش کدام اندیشمند مسلمان در علوم اجتماعی، مشابه روشی است که کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت و کدام گزینه در ارتباط

با این اندیشمند، صحیح نیست؟

- (۱) ابن خلدون - با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود از عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند.
- (۲) ابوریحان بیرونی - با استفاده از روش عقلی، به ارزیابی انتقادی از فرهنگ هند پرداخت.
- (۳) ابوریحان بیرونی - علم اجتماعی را زیرمجموعه علوم انسانی می‌دانست و آن را علم مدنی نامید.
- (۴) ابن خلدون - جامعه‌شناسی فارابی در مقایسه با جامعه‌شناسی او محافظه‌کارانه است.

دفترچه شماره ۳

دفترچه اختصاصی

جامع سوم

آزمون ۳ تیر - سال ۱۴۰۱

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۱۸۶	۲۰۵	۲۰
۲	تاریخ	۱۵	۲۰۶	۲۲۰	۲۵
	جغرافیا	۱۵	۲۲۱	۲۳۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۲۲۶	۲۵۵	۲۰
۵	روان‌شناسی	۲۰	۲۵۶	۲۷۵	۱۵

■ ■ عین الأُنْسَب لِلْجَواب عَنِ التَّرْجِمَة أَوِ الْمَفْهُوم مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّة (١٩٤ - ١٨٦)

١٨٦- ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ﴾: گفت:...

۱) پروردگارا من به تو پناه می‌برم که از تو چیزی بخواهم که بدان دانشی ندارم!

۲) پروردگارا من به تو پناه می‌برم که فقط چیزی از تو بپرسم که بدان علمی دارم!

۳) پروردگارا بدون شک به تو پناه می‌برم تا من از تو چیزی نخواهم که آن را نمی‌دانم!

۴) پروردگارا من به تو پناه بردم که چیزی از تو بخواهم که مرا بدان هیچ دانشی نیست!

١٨٧- «استخراج التقط قد يستغرق وقتاً أطول من اللازم لأن بعض آبار التقط يصل عمقها إلى مئات الأمتار تحت سطح الأرض!»:

۱) شاید برای استخراج نفت زمانی طولانی‌تر لازم باشد زیرا بعضی از چاههای نفت عمقی بیش از صدها متر زیر سطح زمین دارند!

۲) استخراج نفت گاهی طولانی‌تر از حد لازم زمان می‌برد زیرا بعضی از چاههای نفت عمقدشان به صدها متر زیر سطح زمین می‌رسد!

۳) استخراج نفت گاهی بیشتر از حد لازم زمان می‌گیرد چون برخی از چاههای نفت عمقدشان به صد متر پایین‌تر از سطح زمین می‌رسد!

۴) ممکن است برای اینکه نفت استخراج شود، بیش از نیاز زمان لازم باشد چون برخی چاههای نفت هستند که عمقدشان صدها متر پایین سطح زمین است!

١٨٨- «هُنَاكَ عَلَمَاءٌ يُشَعَّلُونَ نَارًا لِلْهَدَايَةِ، مَنْ أَرَادَ أَنْ يَجِدْ طَرِيقَهُ بِسَهْلَةٍ فَلِيَسْتَعِنْ بِهَا إِسْتِعَانَةً!»:

۱) دانشمندانی وجود دارند که برای هدایت آتشی می‌افروزنند، هرکس اراده کند راه آسانی برای خویش پیدا کند باید بتواند از آن حتماً یاری بجويد!

۲) علماء کسانی هستند که آتشی برای هدایت برپا می‌کنند، کسی که بخواهد راهش را به سادگی پیدا کند پس باید همیشه از آنان یاری بجويد!

۳) دانشمندانی هستند که آتشی برای هدایت برپا می‌افروزنند، هرکه بخواهد راهش را به سادگی بیابد باید حتماً از آن کمک بگیرد!

۴) هستند علمایی که آتش هدایت را روشی می‌کنند، اگر کسی خواست راه خود را به آسانی بیابد از آن قطعاً کمک می‌خواهد!

١٨٩- «ما أَجْعَلْتُ أَنْ يَمْلأَ الْمَرْءُ دِقَائِقَ الْحَيَاةِ وَ ثَوَانِيهَا بِطَاعَةَ اللَّهِ، لَأَنَّهَا غَايَةٌ عَظِيمَةٌ قَدْ خُلِقَ لَهَا!»:

۱) هیچ چیزی از اینکه انسان دقیقه‌ها و ثانیه‌های زندگیش را از عبادت خدا پُر کند، زیباتر نیست، پس آن هدفی عظیم

است که خلقتش بدین سبب بوده است!

۲) چه چیزی زیباتر از این که آدمی دقیقه‌های زندگی و حتی ثانیه‌هایش را از فرمانبری خدا پُر کند، چون در آن هدف

بزرگی است که برایش خلق شده است!

۳) چه زیباتست که دقایق و ثانیه‌های زندگی انسان از طاعت خداوند پُر شود، چرا که این هدف عظیمی است که او را

برایش خلق کرده‌اند!

۴) چقدر زیباتست که انسان دقیقه‌ها و ثانیه‌های زندگی را از اطاعت خدا پُر کند، زیرا آن هدف بزرگی است که برایش

آفریده شده است!

١٩٠- «الْتَّسْلُلُ الَّذِي يُسْبِبُ أَلَا يَقْبَلُ الْحَكْمُ هَدْفًا قَدْ يُثْيِرُ غَضْبَ الْمُتَفَرِّجِينَ فِي الْمَلَعْبِ إِثْرَاءً شَدِيدًا!»:

۱) آفسایدی که باعث می‌شود داور گلی را نپذیرد گاهی خشم تماشاچیان در ورزشگاه را به شدت بر می‌انگیزد!

۲) آفسایدی که گاهی باعث می‌شود داوری گل را نپذیرد به شدت خشم تماشاچیان را در ورزشگاه بر می‌انگیزد!

۳) آفسایدی که سبب نپذیرفتن گلی از سوی داور شود گاهی خشم تماشاگران در ورزشگاه را شدیداً بر می‌انگیزد!

۴) آفساید کسی که باعث شود داور یک گل را قبول نکند گاهی خشم شدید تماشاگران را در ورزشگاه بر می‌انگیزد!

١٩١- عَيْنُ الْخَطَا:

۱) قد خلق الله نظام الطبيعة متوازنًا: خداوند نظام طبيعت را متوازن آفریده است،

۲) ولكن أعمال الإنسان المُخْرِبَةِ تُهدِّدُهُ: ولی کارهای انسان مخرب‌اند که سبب تهدید آن می‌شوند،

۳) تلوث الهواء والإكثار في إيجاد التفاسير من أهم مهدّاته: آلودگی هوا و زیاده‌روی در ایجاد زباله‌ها از مهمترین

تهدید‌کنندگان آند،

۴) فعلى الإنسان أن یُغَيِّر سلوكه و یترك الظلم!: پس انسان باید رفتارش را تغییر داده و ظلم را ترک کند!

١٩٢- عین الصحيح:

- (١) أقوى الناس من عَفَا عدوه مُقدراً: قوى ترين مردم کسى است که دشمن مقتدر خود را ببخشدا!
- (٢) ﴿وَ لَا تَهْنوا وَ لَا تَحْزِنوا وَ أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنُ ...﴾: و سستی نکنید و غمگین نشوید اگر شما برتر هستید!
- (٣) ﴿رَبَّنَا وَ لَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ...﴾: پروردگارا تنها چیزی بر ما تکلیف کن که ما توانش را داریم!
- (٤) أضعف الناس من ضعف عن كتمان سرّه: ناتوان ترين مردم کسى است که از پنهان کردن رازش ناتوان باشد!

١٩٣- «این مرد گردشگران بسیاری را از غرق شدن نجات داده است!»؛ عین الصحيح:

- (١) هذا رجل قد أنقذ سائحينَ كثيرينَ من الغرق!   (٢) قد أنقذَ هذا الرجل سائحينَ كثيرينَ من الغرق!
- (٣) هذا الرجل قد ينقذ من الغرق السائحينَ الكثيرينَ!   (٤) كان هذا الرجل قد أنقذَ سائحينَ كثيرينَ من الغرق!

١٩٤- عین ما يختلف في المفهوم:

- (١) إذا افتخر الآخرون بحسن كلامهم فافتخر بحسن صمتك!
- (٢) الندم على السكوت خير من الندم على الكلام!
- (٣) إذا كان الكلام من فضة فالسكوت من ذهب!
- (٤) في الصمت و الهدوء ألف كلام و حكاية!

■■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفی (١٩٥-١٩٧)

- ١٩٥- . . . يقولون بأفواهم ما ليس في قلوبهم و الله أعلم بما يكتمون ﴿ . . . . .﴾
- (١) أعلم: مفرد - اسم تقضيل للمذكر - معرفة - معرب / خبر و مرفوع؛ مبتدئه: الله
- (٢) يقولون: فعل مضارع - مجرّد ثلاثي، له ثلاثة حروف أصلية - معلوم / فعل و فاعل؛ مفعوله: «ما»
- (٣) يكتمون: فعل مضارع - للجمع - مجرّد ثلاثي، اسم فاعله: كاتم - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- (٤) قلوب: جمع مكسر (مفرده: قلب، و هو مذكر) - معرب / مجرور بحرف الجرّ، في قلوب: جار و مجرور، و

خبر للأفعال الناقصة

١٩٦- «يَبْقَى الْمُحْسِن حَيَاً وَإِنْ نُقلَ إِلَى مَنَازِلِ الْأَمْوَاتِ»:

١) حَيَاً: اسم - مفرد (الجمع: أَحْيَاء) - نكرة - معرب / حال و منصوب

٢) نُقل: فعل ماضٍ - للمفرد المذكر الغائب - مجهول / فعل و نائب فاعل؛ الجملة فعلية

٣) الأَمْوَاتُ: اسم - جمع سالم للمؤنث - معرف بـأَلْ / مضارفهِ و مجرور؛ مضافة: «مَنَازِل»

٤) مَنَازِلُ: جمع للتَّكْسِير (مفردته: مَنْزَل) - اسم مكان (من مصدر مجرّد ثلاثي) - معرب / مجرور بحرف الجر

١٩٧- «إِيرَان تجَارِب كثيرة في صناعة النَّفْط و هي من أَكْبَر الدُّول المُصَدِّرة لِلنَّفْط»:

١) أَكْبَرُ: مفرد - مذكر - اسم تفضيل (على وزن: أَفْعَل) - معرب / خبر للجملة الاسمية و مردود

٢) الدُّولَ: اسم - جمع مكسّر (مفردته: دُولَة؛ مؤنث) - معرف بـأَلْ / مضارفهِ و مجرور؛ مضافة: أَكْبَر

٣) إِيرَانُ: اسم - مفرد - معرفة بالعلمية - معرب / مجرور بحرف الجر؛ مع حرف «اللام» «الَّام»: جار و مجرور

٤) المُصَدِّرَةُ: اسم مؤنث - مأخوذ من فعل «يُصَدِّر»، و هو يدلّ على ما يقوم بالعمل - معرب / صفة و مجرور

بالتبعية من الموصوف

■■ عَيْنُ الْمَنَاسِب لِلْجَواب عَنِ الْأَسْنَلَةِ التَّالِيَةِ (١٩٨ - ٢٠٥)

١٩٨- عَيْنُ الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) لَمَّا انْطَطَعَ تَيَارُ الْكَهْرَباءِ، غَرَقَ كُلُّ مَكَانٍ فِي الطَّلَامِ.

٢) مَسْؤُلُ الْاسْتِقْبَالِ سَيَصِلُ بِالْمُشْرِفِ لِيَأْتِي إِلَى الْغُرْفَةِ.

٣) عَزَمَتْ أَنْ أَشْكُرَ مُنْدِنِي وَلَكِنَّنِي مَا اسْتَطَعْتُ أَنْ أَجْدَهُ.

٤) هَذَا الدُّلْفِينُ أَنْقَدَ إِنْسَانًا مِنَ الْغَرْقِ وَ أَوْصَلَهُ إِلَى شَاطَئِ الْبَحْرِ.

١٩٩- عَيْنُ الخطأ لِلتَّوْضِيحاَتِ التَّالِيَةِ:

١) عَضُوٌ يَتَنَفَّسُ بِهِ إِلَيْنَا وَ الْحَيَوانَاتُ! ← الأنف

٢) مِنَ الطَّيْرِ الَّتِي لَا تَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ! ← الدَّجاج

٣) طَعَامٌ مَعْرُوفٌ فِي الْفَطُورِ يُصْنَعُ مِنَ الْحَلِيبِ! ← الجبنة

٤) الْحَيَوانُ الَّذِي يُرْضِعُ صَغَارَهُ فِي بَدَائِهِ وَلَادَتْهَا! ← اللَّبَنُ

٢٠٠- عين ضمير «الباء» مفعولاً: (حسب المعنى)

١) لا تلعني في حياتك إلا من سلب حُكْم!

٢) قالت أختي لي: لا تضمني أحداً لا تعرفينه!

٣) إلهي، احمني من جميع المصائب في الدنيا!

٤) إن الدلائل تُغَيِّر كالطَّيور و تَضَعُك كالإنسان!

٢٠١- عين «شباب» لم يوصَف:

١) إن شبابنا المُجَدِّين لن يتوقفوا في طريق التقدُّم رغم المشاكل!

٢) رغم المشاكل لن يتوقف الشباب المُجَدِّون في طريق التقدُّم!

٣) لن يتوقف الشباب مُجَدِّين في طريق التقدُّم رغم المشاكل!

٤) هؤلاء شباب لن يتوقفوا في طريق التقدُّم رغم المشاكل!

٢٠٢- عين ما ليس فيه أسلوب الشرط:

١) من يصلح أعماله فإن الله يُصلح له أمره!

٣) من أحب أن يكون أعز الناس فليتق الله عز و جل! ٤) من أراد أن يسب العدو المُحتقر الذي كان سبّه و هدّده!

٢٠٣- عين المستثنى منه ليس اسم فاعل:

١) لم ينزل السائحون من الحافلة أمام المقبرة إلا كبيرهم!

٢) قد ركب المسافرون في السيارة إلا من ليست لديه بطاقة!

٣) كانت طالبات قد حفظن أبيات تلك القصيدة إلا ما يصعب حفظها!

٤) كتب الطالب واجباتهم المدرسية في الحصة الأخيرة إلا زميلاً المُتَكَاسِل!

٢٠٤- عين عبارة ليس فيها المفعول المطلق:

١) عملُك هذا عملٌ مُخربٌ تُريد به تخريب الطبيعة!

٢) كان ذلك الشاب يسمع نصائح الشيوخ سمع التلاميذ!

٣) كنت ألعب بين الأطفال لعباً شاهدتني فيه أمي ضاحكة!

٤) قومي لعلمتك قيام الذين يقومون لمن يعلمهم كثيراً من العلوم!

٢٠٥- عين الخطأ حسب أحكام المُنادي:

١) اللهم إليك أشكو ضعف قوتي!

٢) ربِّ الْهِمْنِي أَنْ أَشْكُوكُ عَلَى نِعْمَكِ!

٣) يا أيها قبرُ دع شاتمك مهاناً ترضِ الرحمن!

۲۰۶- کدامیک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با کار باستان‌شناسان صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) باستان‌شناسان برای کشف برخی از آثار باستانی، نیازمند رجوع به کتاب‌های تاریخی هستند.
- (۲) تعدادی از آثار و بناهای تاریخی ایران مانند مردان نمکی زنجان، به طور تصادفی کشف شده‌اند.
- (۳) حقاری به عنوان گام سوم فعالیت باستان‌شناسی، نیازمند داشت، تجربه و دقت فراوان است.
- (۴) باستان‌شناسان با مقایسه آثار باستانی تمدن‌ها، تأثیرات آن‌ها بر یکدیگر را توضیح می‌دهند.

۲۰۷- کدامیک از گزینه‌های زیر، به یکی از ویژگی‌های برجسته تمدن یونان باستان اشاره دارد؟

- (۱) توسعهٔ دریانوردی
- (۲) شیوهٔ متفاوت حکمرانی
- (۳) احداث بناهای باشکوه
- (۴) ساخت شبکهٔ جاده‌ای

۲۰۸- پیامد لشکرکشی فرمانروایان سومری و آکدی به سرزمین ایلامی‌ها، در کدام گزینه بهدرستی آمده است؟

- (۱) افول شهرنشینی در فلات ایران
- (۲) تجزیهٔ قلمرو ایلام
- (۳) تأسیس پادشاهی ایلام
- (۴) زوال منابع معدنی در فلات ایران

۲۰۹- استفاده از فیل در جنگ‌ها، از ابتکارات نظامی کدامیک از سلسله‌های باستانی محسوب می‌شود؟

- (۱) مادها
- (۲) هخامنشیان
- (۳) اشکانیان
- (۴) ساسانیان

۲۱۰- کدامیک از گزاره‌های زیر، در ارتباط با آمشاسبندان صحیح می‌باشد؟

- (۱) شاعران و موسیقی‌دانان دوره‌گردی که داستان‌های ملی و پهلوانی را برای مردم می‌خوانند.
- (۲) یکی از مقام‌های عالی مرتبهٔ دربار ساسانی که رئیس روستاییان و کشاورزان به شمار می‌رفت.
- (۳) گروهی از موجودات الهی هستند که آهورهمزا را در امر آفرینش و اداره امور جهان باری می‌کنند.
- (۴) در زمان هخامنشیان، وظیفهٔ نظارت بر عملکرد مأموران دولتی در شَهْرَبَی‌ها را بر عهده داشتند.

۲۱۱- در کدامیک از روش‌های تاریخ‌نگاری امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر و روایت تاریخی از نظر مورخ دور بماند؟

- (۱) روایی
- (۲) تحلیلی
- (۳) موضوعی
- (۴) ترکیبی

۲۱۲- چرا امام علی (ع) در دوران خلافت خودشان، ناگزیر به دفع سرکشی‌ها و آشوب‌گری‌ها شدند؟ زیرا ...

- (۱) نصیحت‌ها و کوشش‌های مسالمت‌آمیز ایشان برای بازداشت مخالفان به نتیجه نرسید.
- (۲) پس از رحلت پیامبر، اتحاد اسلامی آسیب دید و آن حضرت در پی احیای آن برآمدند.
- (۳) از میان برداشتن تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای، مستلزم یک اقدام نظامی مؤثر بود.
- (۴) برخی از مسلمانان، ضمن خودداری از پذیرش بیعت، در امور خلافت مداخله می‌کردند.

۲۱۳- چرا مسلمانان، بعد از فتح شام، در صدد تسخیر سرزمین مصر برآمدند؟ زیرا ...

- (۱) نارضایتی مصریان از حاکمیت امپراتوری روم بر سرزمینشان، فرست مناسبی را فراهم کرده بود.

(۲) تسلط رومیان بر مصر، موقعیت مسلمانان را در شبه‌جزیره عربستان در معرض خطر قرار می‌داد.

- (۳) گروههایی از پیروان آیین بهود که در مصر پراکنده بودند، همواره به مرزهای شام هجوم می‌آورden.

(۴) اعراب با تسخیر سرزمین مصر، غنایم فراوان و منابع اقتصادی سرشاری را در اختیار می‌گرفتند.

۲۱۴- کدامیک از عوامل زیر، از جمله دلایل بروز نارضایتی و خشم مردم ایران علیه خلافت عباسیان نمی‌باشد؟

- (۱) قتل ابوسلمهٔ خلال
- (۲) نابودی خاندان سهل
- (۳) تفاخرطلبی قومی عباسیان
- (۴) ستم به اهل بیت پیامبر

۲۱۵- پیدایش سلسله آل مظفر در جنوب ایران، پیامد کدامیک از وقایع زیر می‌باشد؟

(۱) بروز آشفتگی سیاسی پس از مرگ آخرین ایلخان مغول   (۲) ایجاد ثبات نسبی پس از پایان موج اول حمله چنگیزخان

(۳) پیروی حکومت ایلخانی از شیوه حکمرانی ملوک الطوایفی   (۴) تمایل تدریجی خانزادگان مغولی به جدایی از ایلخانان

۲۱۶- چرا نهادهای اداری در دوران حکومت نادرشاه افشار رونق چندانی نداشتند؟ زیرا ...

(۱) آشوب‌های پیاپی داخلی باعث شده بود تا کشور از افراد لایق و شایسته خالی بماند.

(۲) حکومت نادرشاه بر اقتدارگرایی مطلق شاه و تمرکز بر امور نظامی و ارتش متکی بود.

(۳) او از دوستان و نزدیکان خود به عنوان مشاور کمک می‌گرفت و به وزارت توجهی نداشت.

(۴) کوتاه بودن دوران استقرار حکومت وی، باعث غفلت از ایجاد نهادهای اداری شده بود.

۲۱۷- کدامیک از گزاره‌های زیر، در ارتباط با جنگ‌های میان ایران و روسیه صحیح نمی‌باشد؟

(۱) دور اول جنگ‌های میان ایران و روسیه، به پیروزی روسیه و انعقاد معاهده گلستان انجامید.

(۲) ایران در عهدنامه ترکمانچای متعهد گردید مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه پردازد.

(۳) ناتوانی فتحعلی‌شاه در تأمین تدارکات سپاه، از عوامل شکست ایران در دور اول این جنگ‌ها بود.

(۴) ایران در معاهده ترکمانچای متعهد گردید که به اتباع روسیه حق مصونیت قضایی اعطای کند.

۲۱۸- بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹، چه تأثیری در روند دخالت‌های انگلستان در امور کشور ما داشت؟

(۱) سرمایه‌گذاری و طمع ورزی وسیعی در بخش‌های جنوبی کشورمان انجام گرفت.

(۲) در پی مقابله جدی با قیام‌های مستقل مردمی مانند قیام شیخ محمد خیابانی برآمدند.

(۳) مأموران انگلستان تصمیم گرفتند به صورت غیرمستقیم اهداف خود را در ایران پیاده کنند.

(۴) سرآغازی بر انتشار اندیشه‌های کمونیستی روسیه بود که سخت با منافع انگلیس در تضاد بود.

۲۱۹- محمد رضا پهلوی در پاسخ مساعد به خواسته‌های آمریکا مبنی بر ایجاد فضای باز سیاسی، چه کسی را به مقام نخستوزیری منصب کرد؟

(۱) غلامرضا ازهاری   (۲) جمشید آموزگار   (۳) جعفر شریف‌امامی   (۴) امیرعباس هویدا

۲۲۰- کدامیک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با عملیات «بیت المقدس» صحیح می‌باشد؟

(۱) اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران بود که آزادی خرمشهر را در پی داشت.

(۲) این عملیات با فرمان امام خمینی، با هدف شکستن محاصره آبادان رقم خورد.

(۳) در این عملیات، دریادلان نیروی دریایی ارتش، نیروی دریایی صدام را نابود کردند.

(۴) در پی تهاجم منافقان به خاک ایران پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸، این عملیات واقع شد.

۲۲۱- با توجه به عبارت زیر کدام پرسش پیرامون آن نمی‌تواند مطرح شود؟

«جغرافیای تاریخی محل دقیق حوادث و رویدادها و تأثیر مداخلات انسان در محیط طبیعی و تأثیر محیط بر زندگی انسان را در گذشته مورد مطالعه قرار می‌دهد.»

(۱) چرا در دوره ایلخانان مراغه به عنوان پایتخت انتخاب شده است؟

(۲) مرزها و حدود و ثغور دولتها در دوره‌های مختلف تاریخی چگونه بوده است؟

(۳) مراکز صنعتی، فرهنگی و اقتصادی دوره هخامنشیان در چه مناطقی قرار داشته است؟

(۴) جنبه‌های فکری و سیاسی زندگی اجتماعی انسان‌ها در دوره قاجار چگونه بوده است؟

۲۲۲- کدام گزینه موارد اشتراک ارزش‌های اقتصادی دشت‌ها و جلگه‌ها را به درستی مدون کرده است؟

(۱) گذران اوقات فراغت، فعالیت‌های کشاورزی، منابع طبیعی و معدنی

(۲) ارزش ارتباطی، فعالیت‌های کشاورزی، جاذبه‌های گردشگری

(۳) ذخایر آب، جاذبه‌های گردشگری، منابع طبیعی و معدنی

(۴) گذران اوقات فراغت، ارزش ارتباطی، فعالیت‌های کشاورزی

۲۲۳- کدام گزینه، درباره دریای عمان به درستی بیان شده است؟

الف) تنها دریای آزاد ایران که امکان دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان را فراهم کرده است.

ب) پیشروی آب اقیانوس هند از طریق خلیج فارس و تنگه هرمز این دریا را به وجود آورده است.

ج) امکان تجارت در این دریا شرایط ویژه‌ای را برای همکاری‌های جهانی فراهم کرده است.

د) عمق این دریا، قابلیت مناسبی را برای عبور کشتی‌های تجاری و نفت‌کش‌های غول‌پیکر فراهم کرده است.

(۱) الف و ج   (۲) ب و د   (۳) الف و د   (۴) ب و ج

۲۲۴- با توجه به جدول زیر در رابطه با میزان رشد جمعیت ایران، کدام گزینه تحلیل درستی ارائه داده است؟

دوره	۱۳۴۵-۱۳۵۵	۱۳۵۵-۱۳۶۵	۱۳۶۵-۱۳۷۵	۱۳۷۵-۱۳۸۵	۱۳۸۵-۱۳۹۵
میزان رشد	۲/۷	۳/۹	۱/۵	۱/۶	۱/۲۴

(۱) در آینده رشد موالید و افزایش جمعیت نگران‌کننده خواهد بود.

(۲) در ترسیم هرم سنی قسمت بالای هرم شکل باریکی خواهد داشت.

(۳) درصد جمعیت جوان و فعال در مقایسه با سال‌های اولیه بیشتر شده است.

(۴) جمعیت بزرگ‌سال در قاعده هرم در مقایسه با میانه هرم بالاتر است.

۲۲۵- کدام گزینه، به ترتیب با شکل سکونتگاهی روستاهای «لیقوان در آذربایجان شرقی» و «آق اولر در تالش گیلان» مطابقت دارد؟

(۱) خطی - پراکنده   (۲) میدانگاهی - خطی   (۳) پلکانی - پراکنده   (۴) پلکانی - طولی

۲۲۶- کدام گزینه با نقشه مقابله مطابقت دارد؟

(۱) یک ناحیه انسانی می‌تواند در دو یا چند کشور قرار گیرد.

(۲) مرزهای نواحی طبیعی و انسانی لزوماً با مرزهای اداری و سیاسی منطبق هستند.

(۳) در هر ناحیه طبیعی یا انسانی یک یا دو کانون وجود دارد.

(۴) در مرزهای یک ناحیه تنها یک ناحیه انسانی می‌تواند گسترش یابد.

۲۲۷- جبهه قطبی در کدام ناحیه تشکیل می‌شود و ویژگی آن کدام است؟

(۱) حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه، با صعود هوای گرم و سرد شدن آن رطوبت به صورت باران فرو می‌ریزد.

(۲) در نواحی فوقانی استوا هوای سرد و سنگین فرومی‌نشیند و مراکز فشار زیاد را ایجاد می‌کنند.

(۳) در ناحیه معتدل‌هه در اثر صعود هوای گرم استوایی تحت تأثیر هوای سرد و در نتیجه ایجاد منطقه کم‌فشار ایجاد می‌شود.

(۴) در مناطق قطبی در اثر نزول هوای سرد مناطق پرشمار تشکیل می‌شود.

۲۲۸- تصویر رو به رو نتیجه کدامیک از اشکال فرسایش سواحل بوده و یکی دیگر از انواع این ناهمواری‌ها کدام است؟

(۱) تراکمی - ستون‌های سنگی دریایی

(۲) کاوشی - غارها

(۳) تراکمی - طاق‌های دریایی

(۴) کاوشی - دماغه ماسه‌ای

۲۲۹- رابطه نسبت اشتغال در فعالیت‌های اقتصادی با سطح توسعه‌یافته‌ی بچه ترتیب است و کدامیک جزء اهداف و برنامه‌های مهم همه کشورها محسوب می‌شود؟

(۱) غالبه فعالیت‌های نوع اول و دوم در کشورهای کمتر توسعه‌یافته - نوع چهارم

(۲) غالبه فعالیت‌های نوع اول و دوم در کشورهای توسعه‌یافته - نوع چهارم

(۳) غالبه فعالیت‌های نوع سوم و چهارم در کشورهای کمتر توسعه‌یافته - نوع اول

(۴) غالبه فعالیت‌های نوع سوم و چهارم در کشورهای توسعه‌یافته - نوع اول

۲۳۰- در چه صورتی، امکان قدرتمندی برای کشورهایی که از منابع انرژی و معدنی بهره‌مند هستند، فراهم می‌شود؟

(۱) صادرات این منابع به کشورهای مجاور

(۲) توزیع مناسب با فضای جغرافیایی

(۳) استفاده از منابع در جهت توسعه صنایع

(۴) به کارگیری آن در حوزه نظامی و دفاعی

۲۳۱- تبدیل مادرشهرها به منطقه آبر شهری، چه تأثیری بر حومه‌ها می‌گذارد؟

(۱) تبدیل شدن حومه‌های فقیر به حومه‌های مرغ

(۲) از بین رفتن بافت روستایی حومه شهرها

(۳) کاهش رفت‌آمد حومه‌نشینان به شهرها

(۴) پیوند خوردن حومه‌های مادرشهرها با یکدیگر

۲۳۲- کدام مورد در زمینه مشکلات اقتصادی نواحی روستایی جهان در مقایسه با نواحی شهری درست نیست؟

(۱) همه شهرنشینان در جهان سطح زندگی بالایی دارند.

(۲) در بسیاری از نواحی روستایی جهان میزان فقر بیشتر از نواحی شهری است.

(۳) بین درآمد شهرنشینان و روستانشینان شکاف و نابرابری زیادی وجود دارد.

(۴) نابرابری‌های اقتصادی و رفاهی بین شهر و روستا وجود دارد.

۲۳۳- جغرافیای حمل و نقل جزو کدامیک از شاخه‌های جغرافیا است و علت آن چیست؟

(۱) جغرافیای سیاسی؛ زیرا داشتن وسایل و شبکه‌های حمل و نقل از عوامل قدرت ملی یک کشور محسوب می‌شود.

(۲) جغرافیای اقتصادی؛ زیرا در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد.

(۳) جغرافیای سیاسی؛ زیرا نقش فعالیت‌های حمل و نقل در مشکلات زیستمحیطی نیازمند چاره‌اندیشی و برنامه‌ریزی است.

(۴) جغرافیای اقتصادی؛ زیرا با نیاز مردم به جابه‌جایی بین محل کار و سکونت و دسترسی آن‌ها به مراکز درمانی و بهداشتی ارتباط دارد.

۲۳۴- اگر آبدهی یک رود به طور میانگین، سالیانه ۵۰ مترمکعب بر ثانیه باشد، در چه صورتی «سیل خسارت‌بار» رخ داده است؟

(۱) شدت بارش به قدری زیاد باشد که آبدهی رود به ۴۰ مترمکعب بر ثانیه برسد و دشت سیلابی اطرافش را فراگیرد.

(۲) جریان آب به ۶۰ مترمکعب بر ثانیه برسد و از بستر سریز شود.

(۳) با بارش شدید در فصل گرم، آبدهی رود به ۳۰ مترمکعب بر ثانیه برسد و به خشکی‌های پیرامون سرازیر شود.

(۴) بیش از یک بار در سال، جریان آب در رود به ۵۰ مترمکعب در ثانیه برسد.

۲۳۵- کدام گزینه با کاربرد سنجش از دور در پیشگیری از مخاطرات طبیعی مغایرت دارد؟

(۱) اندازه‌گیری جابه‌جایی مواد سطح دامنه‌ها و حرکت توده‌های زمین‌لغزش

(۲) تعیین حدود سیل گیر رودخانه‌ها با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای

(۳) شناسایی موقعیت گسل‌های لرزه‌خیز و پاییش تغییرات دوره‌ای آن

(۴) مکان‌یابی برای اسکان موقت و استقرار مراکز درمانی در مناطق دور از خطر سیلاب

۲۳۶- اگر یک تصدیق مجھول داشته باشیم ...

- (۱) لزوماً همه تصورات سازنده آن مجھول خواهد بود.
- (۲) امکان دارد تمامی تصورات آن شناخته شده باشند.
- (۳) لزوماً متشکّل از تصورات معلوم و مجھول می باشد.
- (۴) حکم قضیه معلوم اما تصورات و اجزاء آن مجھول اند.

۲۳۷- کدامیک از گزاره‌های زیر می‌تواند فرد را دچار مغالطه ابهام در مرجع ضمیر کند؟

- (۱) علی در هنگام بازی فوتبال لباسش پاره شد.
- (۲) مادر به فرزندانش گفت که از کیف پوش مرابت کنند.
- (۳) سasan: میل دارید با من هندوانه بخورید؟ - کامبیز: نه میل ندارم.
- (۴) من پدرم را هنگام سیگار کشیدن دیدم.

۲۳۸- در کدام گزینه تعداد مفاهیم کلی بیشتری وجود دارد؟

- (۱) این پرنده - عقاب ایرانی - مطالعه مفهومی - اژدهای هفت سر
- (۲) اتوبوس درون شهری - میدان آزادی - مترو - سردر دانشگاه تهران
- (۳) رستم شاهنامه - اردشیر بابکان - لسان الغیب - شیخ اجل شیراز
- (۴) فلسفه یازدهم - کتابخانه من - تنها کتاب منطق من - کنکور انسانی

۲۳۹- کدام گزینه درباره تعریف مفهومی نادرست است؟

- (۱) در آن از مفهوم عام به سمت مفهوم خاص حرکت می کنیم.
- (۲) مفهوم خاص لزوماً مختص به نوعی که مورد تعریف قرار می گیرد نیست.
- (۳) مفهوم عام بیانگر اشتراک آن مفهوم با سایر انواع مشابه است.
- (۴) بین مفهوم تعریف شده با مفهوم خاص همیشه نسبت تساوی برقرار است.

۲۴۰- اگر قضیه صادق «هر ج غیر د است» را ابتدا عکس نماییم، سپس نقیض کنیم و در آخر متضاد آن را بنویسیم، کدام قضیه به دست خواهد آمد و چه ارزشی خواهد داشت؟

- (۱) هر غیر د ج است - صادق
- (۲) هر د ج است - کاذب
- (۳) بعضی غیر د ج است - نامشخص
- (۴) هر غیر د ج است - نامشخص

۲۴۱- در کدامیک از قیاس‌های اقترانی زیر دامنه مصادیق موضوع و محمول نتیجه قیاس هر دو علامت منفی دارند؟

- (۱) هر ج ف است. - بعضی ج د نیست.
- (۲) بعضی ج ث است. - بعضی ث ه است.
- (۳) هیچ ت م نیست. - هر الف م است.
- (۴) هر الف ج است. - بعضی د الف است.

۲۴۲- چنانچه در عبارت «الف یا ج است یا د» اتفاقاً از نوع حقیقی باشد کدام عبارت صحیح خواهد بود؟

- (۱) صدق غیر ج نتیجه می دهد صدق غیر د را.
- (۲) صدق د نتیجه می دهد کذب غیر ج را.
- (۳) صدق غیر د نتیجه می دهد صدق ج را.
- (۴) کذب ج نتیجه می دهد صدق غیر د را.

۲۴۳- کدام عبارت درباره واژه فلسفه و ریشه آن درست است؟

- (۱) سوفیسم در یونانی به معنای دانایی بود و توسط سقراط بر سر زبان‌ها انداخته شد.
- (۲) علت اصلی اینکه سقراط خود را سوفیست نمی‌نامید، هم‌ردیف‌نشدن با سوفیست‌ها بود.
- (۳) دلالت ثانویه فیلوسوفوس با دلالت اولیه سوفیست در یونانی وحدت معنایی دارد.
- (۴) پیش از ظهور سقراط نیز واژه فلسفه دلالت بر دانشی خاص داشت.

-۲۴۴- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از آثار زندگی بر پایه فهم فلسفی است؟

- ناظر بر رسیدن به حقایق درست و انتقال آن‌ها به دیگران است.
- ناظر بر روش متفاوت فلاسفه در پرداختن به مسائل بنیادین زندگی است.
- ناظر بر نقد و ارزیابی عقاید رایج و حاکم در میان مردم یک جامعه می‌باشد.

(۱) دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی

(۲) رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها

(۳) استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادات غیرمنطقی

(۴) دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

-۲۴۵- کدام یک از گزینه‌های زیر درست می‌باشد؟

(۱) شناخت حسی اختصاص به نوع انسان دارد.

(۲) مبانی علوم طبیعی با شناخت تجربی به دست آمده است.

(۳) داشتن ایمان قوی و نفس متعالی حاصل شناخت شهودی است.

(۴) عقل می‌تواند امور مادی، محسوس و طبیعی را هم درک کند.

-۲۴۶- عبارت زیر با نظر کدام یک از فیلسوفان ذکر شده تناسب و شباهت بیشتری دارد؟

«از نظر سهپوردی نفس انسان حقیقت و ذاتی نورانی دارد، هر ذات نورانی خود را بی‌واسطه ادراک می‌کند و درمی‌یابد و این عبارت است از اینکه نفس موجودی زنده و دارای حیات است.»

۴) ملاصدرا

۳) داروین

۲) دکارت

۱) افلاطون

-۲۴۷- کدام گزینه درباره رابطه روح و بدن مورد توافق ابن سینا و ملاصدرا است؟

(۱) روح و بدن آدمی وحدتی حقیقی دارند.

(۲) روح همان کارکرد جسم و بدن است.

(۳) نمی‌توان گفت روح درون بدن است.

-۲۴۸- به ترتیب حالت افراط سه قوه «عقل، غصب و شهوت» از نظر ارسسطو چیست؟

۱) تھور - شره - جربه ۲) جربه - شره - تھور ۳) شره - جربه - شره ۴) جربه - تھور

-۲۴۹- کدام یک از حمل‌های زیر حمل اولی ذاتی محسوب نمی‌شود؟

(۱) حمل یک مفهوم ذاتی بر ذات

(۲) حمل ذاتیات یک شئ بر یکدیگر

(۳) حمل یک ماهیت و ذات بر خودش

-۲۵۰- کدام گزینه در تکمیل جای خالی زیر صحیح است؟

«می‌توان گفت ... برخلاف ... ، ...»

(۱) واجب‌الوجود - ممکن‌الوجود - وجود برایش واجب شده است.

(۲) ممتنع‌الوجود - واجب‌الوجود - اقتضایی به هستی و بودن ندارد.

(۳) ممکن‌الوجود - ممتنع‌الوجود - اقتضای وجود و هستی دارد.

(۴) واجب‌الوجود بالذات - واجب‌الوجود بالغیر - وحوب فی‌نفسه دارد.

۲۵۱- کدام گزینه بیانگر اشتراک نظر هیوم و ابن سینا پیرامون ادراک رابطه علیت می‌باشد؟

- (۱) مبنای شناختهای یقینی ما حس و تجربه است.
- (۲) اصل علیت حاصل عادت و تداعی ذهنی ناشی از تکرار پدیده‌هاست.
- (۳) آنچه در حس و تجربه یافت می‌شود تعاقب و توالی حوادث است، نه رابطه علیت.
- (۴) برای تبیین اصل علیت باید بر عقل و برای تشخیص مصادیق آن باید بر تجربه تکیه کنیم.

۲۵۲- کدام گزینه درباره رابطه بین خدا و فعل اخلاقی در فلسفه کانت مناسب‌تر است؟

- (۱) خداوند عامل تحقق سعادت و فضیلتی است که اعمال اخلاقی بر آن استوارند.
- (۲) خداوند و فرامین او معیار و سنجه ارزش‌گذاری اعمال اخلاقی انسان‌ها هستند.
- (۳) تحقق اخلاق وابسته به عوامل بیرونی نظیر وجود خداوند و جهان دیگر نمی‌باشد.
- (۴) قانون و معیار فعل اخلاقی بر حسب وظیفه تعیین می‌شود، نه دستورات خداوند.

۲۵۳- کدام گزینه بیانگر دلیل فارابی برای محال‌بودن تسلسل علل نامتناهی می‌باشد؟

- (۱) ادامه یافتن سلسله علل‌ها تا بینهایت به نقض اصل علیت می‌انجامد.
- (۲) از نظر او فرض وجود و هستی بینهایت پدیده، امری محال و غیرممکن است.
- (۳) اگر سلسله علل‌ها تا بینهایت ادامه یابد، نوبت به علته که منشأ آن است نخواهد رسید.
- (۴) موجودات جهان در پیدایش خود نیازمند علته هستند و نمی‌توانند خود به خود ایجاد گردند.

۲۵۴- کدام گزینه درباره طبیعت‌شناسی ابن‌سینا نادرست است؟

- (۱) مقصد عالم طبیعت در نظام طبیعت‌شناسی ابن‌سینا خارج از ذات آن نیست.
- (۲) نظام احسن و ترکیب و تألیف اجزای آن بدون عنایت الهی ممکن نمی‌شود.
- (۳) ماهیت علوم طبیعی عبارت است از کشف رابطه طبیعت با ماوراء‌طبیعت.
- (۴) از دیدگاه ابن‌سینا، هیچ امری در جهان به لحاظ ذات و نفس خود شر نیست.

۲۵۵- چند مورد از گزاره‌های زیر در مورد ملاصدرا درست است؟

- همه مبانی و اصول مابعد‌الطبیعی ملاصدرا ابتکار خود وی بوده است.
- ملاصدرا از شهود و وحی الهی به عنوان پایه استدلال‌های فلسفی خود استفاده می‌کرد.
- ملاصدرا به پیشنهاد استاد خود میرداماد به شاگردی شیخ بهایی درآمد.
- به دلیل تأثیر اصل «اصالت وجود» بر دیگر اصل‌های فلسفی ملاصدرا فلسفه او را گاهی «فلسفه اصالت وجودی» می‌نامند.

۲۵۶- در کدام گزینه ویژگی‌های روش علمی بهدرستی آورده شده است؟

۱) تعریف عملیاتی و تکرارپذیری	۲) تعریف عملیاتی و اندازه‌گیری
۳) کنترل و تکرارپذیری	۴) مشاهده و تجربه

۲۵۷- کدام عبارت مربوط به هدف «پیش‌بینی» در علم روان‌شناسی است؟

- ۱) حتی کسی که می‌گوید دیگر انگیزه خود را از دست داده و قصد دارد خودکشی کند، برای خودکشی به عنوان یک رفتار انگیزه دارد.
- ۲) با استفاده از روش کنترل حرکات چشم، می‌توان تجارب آسیب‌زای افراد مبتلا به اختلال استرس پس از سانحه را بهبود بخشید.
- ۳) انگیزه باعث می‌شود که رفتارهای فرد دارای جهت و هدف مشخص باشد.
- ۴) حافظه کاری اجازه دست‌کاری اطلاعات ذخیره‌شده را می‌دهد، در حالی که حافظه کوتاه‌مدت تنها به ذخیره‌سازی کوتاه‌مدت اطلاعات اشاره می‌کند.

۲۵۸- عبارت زیر به کدام‌یک از اهداف علم روان‌شناسی اشاره دارد؟

«می‌دانیم که تکرار کردن باعث ثبیت مطالب در حافظه می‌شود؛ پس دانش‌آموزان با تکرار مطالب می‌توانند به حافظه بهتری دست پیدا کنند.»

۱) توصیف	۲) تبیین	۳) پیش‌بینی	۴) کنترل

۲۵۹- کدام گزاره پیرامون موقعیت نامعین کاملاً صحیح است؟

- ۱) مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی این است که دانشمند به دنبال ابهام‌زدایی و روشن‌سازی است.
- ۲) یافته‌های به‌دست آمده از روش علمی، شخصی نیست و با رعایت ضوابط علمی در موقعیت‌های دیگر نیز قابل اجرا است.
- ۳) در همه موقعیت‌های علمی، متغیرها باید به‌طور مشخص و شفاف اندازه‌گیری شده و قابل بیان با اعداد باشند.
- ۴) دانشمند با طرح مسئله موقعیت‌های مجھول را شناسایی کرده و با روش‌های تجربی این موقعیت‌ها را شفاف می‌سازد.

۲۶۰- ویژگی‌های «ترجیح هدیه بزرگ کمارزش به هدیه کوچک پرارزش - یادگیری حرکات ظرفی - بازی با هم‌جنس‌ها - حساسیت نسبت به

انتقاد دیگران» به ترتیب مربوط به کدام دوره و حیطه رشدی هستند؟

- ۱) شناختی کودکی - جسمانی نوجوانی - هیجانی کودکی - هیجانی نوجوانی
- ۲) شناختی نوجوانی - شناختی کودکی - اجتماعی کودکی - هیجانی کودکی
- ۳) شناختی کودکی - جسمانی کودکی - اجتماعی کودکی - شناختی نوجوانی
- ۴) شناختی نوجوانی - جسمانی نوجوانی - هیجانی کودکی - شناختی کودکی

۲۶۱- کدام گزینه درباره تغییرات دوره نوجوانی صحیح است؟

- ۱) رویابردازی فی‌نفسه طبیعی است و فاصله خود آرمانی و واقعی را کاهش می‌دهد.
- ۲) نظام ارزش‌های فرد، دربرگیرنده رفتارهای اخلاقی شخص است.
- ۳) رفتارهای مختص هر جنس، مربوط به بعد جنسی هویت است.
- ۴) یکی از توصیه‌ها به نوجوان، این است که نگرش یک‌طرفه داشته و تنها خوبی‌ها را ببیند.

۲۶۲- منظور از شرایط محرومیت حسی چیست و نتیجه آزمایش‌های این پدیده چه بود؟

- (۱) حالتی که بعضی گیرنده‌های حسی تحریک نمی‌شوند - محرومیت کامل حسی به هیچ وجه امکان‌پذیر نیست.
- (۲) حالتی که بعضی گیرنده‌های حسی تحریک نمی‌شوند - موجودات زنده نیاز به احساس کردن دارند.
- (۳) حالتی که هیچ محرک بیرونی‌ای گیرنده‌های حسی را تحریک نکند - محرومیت کامل حسی به هیچ وجه امکان‌پذیر نیست.
- (۴) حالتی که هیچ محرک بیرونی‌ای گیرنده‌های حسی را تحریک نکند - موجودات زنده نیاز به احساس کردن دارند.

۲۶۳- کدام عبارت در ارتباط با «حافظة حسی» درست است؟

- (۱) زمان بازیابی اطلاعات از حافظة حسی چیزی در حدود نیم دقیقه است.
- (۲) حجم اطلاعات ذخیره شده در حافظة حسی زیاد و نامحدود است.
- (۳) رمزگردانی در حافظة حسی به صورت معنایی اتفاق می‌افتد.

(۴) اطلاعات موجود در حافظة حسی در صورت تمرين و تکرار به حافظة کوتاه‌مدت می‌روند.

۲۶۴- در صورت یکسان بودن اثر گذشت زمان کدام عامل بیش از سایر موارد باعث کاهش عملکرد حافظة کوتاه‌مدت می‌شود؟

(۱) عدم رمزگردانی	(۲) حسی بودن نشانه‌های بازیابی	(۳) تداخل اطلاعات
		(۴) یادگیری بدون استراحت

۲۶۵- عمدترين دليلي که اغلب افراد قادر به تفكيك دو مفهوم توجه و تموكز نيستند، در کدام گزينه به درستي بيان شده است؟

(۱) امكان مواجه شدن با مشكل در هر دو مفهوم	(۲) ناديده گرفتن تفاوت‌های موجود در اين مفاهيم	(۳) ارتباط نزديک ميان اين دو مفهوم
		(۴) فاصله زمانی سريع بين اين مفاهيم

۲۶۶- گزاره بيان شده در کدام گزينه با سایر موارد تفاوت دارد؟

(۱) پر کردن چاله‌های ايجاد شده	(۲) تحريف خاطرات
	(۳) یادآوري غيرواقعي رويدادها

۲۶۷- «در مسئله‌ای، برای رسیدن به راه حل، شخص بايستی استفاده‌های معمول خود از وسائل را فراموش کند و از هر وسیله، استفاده تازه‌ای بکند.» کدام عبارت با اين شرایط ارتباط بيشتری دارد؟

- (۱) پدیده انتقال، هميشه بر روند حل مسئله تأثير مثبت ندارد بلکه می‌تواند مانع حل مسئله هم بشود.
- (۲) پيروي صرف از تجربه گذشته می‌تواند مانع بازبیني راه حل مسائل توسط شخص باشد.
- (۳) راه خروج از بن‌بست در حل مسئله، تغيير نگاه فرد و تغيير بازنمایي آن مسئله است.
- (۴) در پدیده اثر نهفتگی، هنگام مراجعة مجدد به مسئله، عواملی که مانع حل مسئله می‌شوند فراموش می‌شوند.

۲۶۸- در کدامیک از موارد زیر موانع پيش رو شفاف‌تر از باقی موارد هستند؟

- (۱) علت ابتلای کمتر مردان به بیماری ام.اس چیست؟
- (۲) چرا بين زندگی افراد اروپایی تبار و آفریقایی تبار در يك شهر واحد تفاوت فاحشی وجود دارد؟
- (۳) چرا در ۷۰ درصد موارد، افراد معتاد پس از ترك، به مصرف مواد برمی‌گردند؟
- (۴) در چه كشورهایی امکان ايجاد جنبش‌ها و انقلاب‌ها بيشتر است؟

۲۶۹- به ترتیب پرخاشگری ... ناکامی و ناتوانی در حل مسئله ... فشار روانی است.

۴) علت - معلول	۳) معلول - علت	۲) علت - علت	۱) معلول - معلول

۲۷۰- عبارت زیر بر کدام نوع تصمیم‌گیری دلالت دارد؟

«هستی رتبه کنکور خوبی آورده و می‌تواند تقریباً هر رشته‌ای را انتخاب کند. او میان حقوق و روان‌شناسی مردد است.»

۴) معمولی پیچیده	۳) مهم ساده	۲) مهم پیچیده	۱) معمولی ساده

۲۷۱- هستی برای انتخاب رشته دانشگاهی خود مردد شده است و هر روز مشغول تحقیق کردن و مشورت با افراد مختلف برای انتخاب بهترین

رشته دانشگاهی برای خود است. هستی در میان روند تحقیق خود متوجه می‌شود که رشته حقوق پرمتقادی ترین رشته علوم انسانی است و

به همین سبب او هم تصمیم می‌گیرد تا رشته حقوق را انتخاب کند.» هستی از کدامیک از روش‌های تصمیم‌گیری استفاده کرده است؟

۴) اجتنابی	۳) احساسی	۲) وابسته	۱) تکانشی

۲۷۲- هستی برای انتخاب رشته تحصیلی خود، در حال بررسی امنیت شغلی و بازار کار رشته‌های مختلف است.» او در کدامیک از مراحل

تصمیم‌گیری قرار دارد؟

۲) ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت	۱) بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت

۴) بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر	۳) شناسایی و تعریف تصمیم مورد نظر

۲۷۳- سؤال مطرح شده در کدام گزینه در رابطه با عوامل انگیزشی رفتار نمی‌باشد؟

۱) چرا برخی افراد با وجود عدم نیاز مالی و برای کسب استقلال شروع به کار می‌کنند؟	۲) چه چیزی موجب حرکت انسان و حیوان به سمت آب می‌شود؟

۳) چرا برخی افراد تنها به رفاه و آسایش خود فکر می‌کنند؟	۴) چرا برخی افراد بسیار شاداب و پرانرژی و برخی دیگر بی‌حوصله هستند؟

۱) هماهنگ نبودن رفتار و باور در یک فرد موجب بروز چه پیامدی می‌شود؟	۲) ضعف در هدفمندی

۳) ناهماهنگی بعد از تصمیم	۴) ناهماهنگی شناختی

۲۷۴- کدامیک از موارد زیر از مشخصه‌های عامل نگرشی ادراف کنترل نمی‌باشد؟

۱) ناهماهنگی شناختی	۲) ضعف در هدفمندی

۳) تعارض	۴) ناهماهنگی

۲۷۵- کدامیک از موارد زیر از مشخصه‌های عامل نگرشی ادراف کنترل نمی‌باشد؟

۱) دارا بودن دانش و مهارت لازم	۲) در کنترل گرفتن محیط

۳) مطابقت شرایط با نظرات ما	۴) دور کردن پیامدهای ناگوار

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۱ تیر (جامع سوم)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، حسین پرهیزگار، علیرضا جعفری، هامون سبطي، عرفان شفاعتی، محسن فدایی، فرهاد فروزان کیا، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری	زبان و ادبیات فارسی	
نوید امساکی، ولی برجمی، اسماعیل علیپور، کاظم غلامی، سیدمحمدعلی مرتضوی، علی محسن زاده، الله مسیح خواه، سیده محیا مؤمنی	زبان عربی	
محبوب ایسمامی، حسین ابراهیمی، امین اسدیانپور، محمد رضایی بقا، عباس سیدشیستی، محمد رضا فرنگیان، مجید فرنگیان، مرتضی محسنی بیکر، فیروز نژادنگف، سیداحسان هندي	فرهنگ و معارف اسلامی	
محمدجواد آقایی، رحمت‌الله استیری، سپهر برومندپور، تیمور رحمتی، حسن روحی، محمد طاهری، سعید کاویانی، عقیل محمدی‌روشن، محدثه مرآتی	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمد بحیرابی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، سعید عزیزخانی، جواد زنگنه قاسم‌آبادی، علیرضا عبیدی، امیر محمودیان	ریاضی	
نسرين جعفری، فاطمه جانی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی	اقتصاد	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، علیرضا جعفری، پوریا حسین‌پور، کمال رسولیان، مجتبی فرهادی، هومن نمازی، رضا نوروزبیگی	زبان و ادبیات فارسی	
نوید امساکی، ولی برجمی، منیزه خسروی، سیدمحمدعلی مرتضوی، خالد مشیریناھی	زبان عربی	
علی‌محمد کریمی، سیدعلیرضا علوبیان، جواد میربیلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ	
زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی	جغرافیا	
آزیتا بیدقی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی	علوم اجتماعی	
نیما جواهری، حسن صدری، حسین آخوندی راهنمایچی	فلسفه و منطق	
حمدیرضا توکلی، مهدی جاهدی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
زبان و ادبیات فارسی	مرتضی منشاری	سیدعلیرضا احمدی	محمدحسین اسلامی، محسن اصغری، امیر محمد دهقان، کاظم کاظمی	فریبا رئوفی
زبان عربی (عمومی)	نوید امساکی	نوید امساکی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	لیلا ایزدی
فرهنگ و معارف اسلامی	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندي	محمد رضایی بقا	محسن رحمانی، سکینه گلشنی	زهره قموشی
فرهنگ و معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	-
زبان انگلیسی	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سید آقچه‌لو، رحمت‌الله استیری، محمدحسین مرتضوی، فاطمه نقدی	مهریار لسانی
ریاضی	محمد بحیرابی	محمد بحیرابی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمپانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	سارا شریفی	فاطمه صفری	داریوشعلی ابراهیمی	زهره قموشی
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	سیدادلیل هوشیار	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علوبیان	فریبا رئوفی
زبان عربی (اختصاصی)	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار	خدیجه
جغرافیا	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار	جنت‌علی‌پور
علوم اجتماعی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری	زهره قموشی
فلسفه و منطق	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهرا قموشی (اختصاصی)، فریبا رئوفی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	حمید عباسی

زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه «۱»

در بیت گزینه «۱»: هیچ واژه‌ای دارای مترادف نیست و کلمه «باره» نیز به معنای اسب آمده است و هم‌معنای «حصار» نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: واژه‌های «همت»، «عزم» و «قصد» مترادفاند.

توجه: واژه «همت» در معنای «دعای پیر در حق سالک» نیز کاربرد دارد. (رجوع کنید به سوال ۱ قلمروی زبانی صفحه ۲۸ فارسی ۳)

گزینه «۳»: واژه‌های «فضل» و «دانش» مترادفاند.

توجه: واژه «فضل» در معنای بخشش نیز کاربرد دارد. (رجوع کنید به سوال ۱ قلمروی زبانی صفحه ۶۱ فارسی ۱)

گزینه «۴»: واژه‌های طلاق و سقف مترادفاند.

توجه: واژه «طلاق» در معنای تک، تنها و یگانه نیز کاربرد دارد. (رجوع کنید به سوال ۱ قلمروی زبانی صفحه ۶۵ فارسی ۳)

(فارسی، لغت، ترکیبی)

۲- گزینه «۳»

در گزینه «۱»: شیدایی، / در گزینه «۲»: شیفتگی و هرزه / در گزینه «۴»: عاشقی با کلمات مذکور در صورت سؤال ارتباطی ندارد.

معنای واژه‌ها:

برازندگی: شایستگی، لیاقت / خودرو: خودرأی، لجوج / محال: بی‌اصل، ناممکن، اندیشه باطل / بسنده: سزاوار، شایسته، کافی، کامل / ورطه: گرداب، گودال، گرفتاری / سودایی: عاشق، شیفته، شیدایی

(فارسی ا، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه «۱»

معنای درست واژه‌ها:

مقرن: پیوسته، همراه

سرشت: آفرینش، فطرت، طبع

زیونی: فرومایگی

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۴- گزینه «۲»

الف) آن که مشغول تو شد دارد فراغ (آسایش از چیزی داشتن، فراق نادرست است) از دیگران

ب) یکی ز بهر ثواب (متضاد و بال: صواب نادرست است) و یکی ز بیم و بال

ج) گر نشد اشتیاق او غالب (چیره و مسلط: درست است) صبر و عقل من

د) این دور بی‌وقایان ز ایشان چه خواست (طلب کرد: درست است) گویند

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

۵- گزینه «۳»

در متن واژگان «صواب، سوت، آزم، ثنا، محظوظ، مستور، غایت القصوى» نادرستی املایی دارد. با توجه به گزاره معنایی آن به صورت املایی «صواب» درست است که

معنای «درست و بی‌خطا» دارد. با توجه به گزاره معنایی «اطفا» (خاموش کردن) آتش خشم، صورت املایی «سوت» درست است که معنای «شدت و تندی و تیزی» دارد.

توجه داشته باشید که معادل معنایی «حیا و نجابت» آزم است و آذرم به معنای «نمذ زین اسب» هیچ هماهنگی با این عبارت ندارد.

«حلیة ثنا» اضافه تشییه‌ی به معنای زیور ستایش است و «سنا» به معنای «روشنی کمر از نور» با این عبارت هماهنگی ندارد.

«محظوظ» گشتن به معنای بهره‌ور گشتن صحیح است و «محضوض» (تحریک شدن برای جنگ) نادرستی املایی دارد.

با توجه به گزاره «دامن غفو الہی» صورت املایی «مستور» درست است که معنای «پنهان و پوشیده» دارد و «مسطور» به معنای «مکتوب» نوشته شده، هماهنگی با این عبارت ندارد.

واژه «غایت القصوى» به معنای «کمال مطلوب و حد نهایی هر چیز» تنها به همین شکل املایی صحیح است.

(فارسی، املاء، ترکیبی)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در گزینه «۳»، یک غلط املایی وجود دارد و املای درست آن به شکل زیر است:

صور ← سور (جشن و شادی)

اما در هر کدام از گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» دو غلط املایی وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قدر ← غدر (حیله و نینگ) / فراغ ← فراق (دوری)

گزینه «۲»: تبع ← طبع (سرشت، فطرت) / ثواب ← صواب (مصلحت، درست)

گزینه «۴»: امارت ← عمارت (آبادانی، ساختمان) / مرحم ← مرهم (هر دارویی که روی زخم گذارند، التیام‌بخش)

(فارسی، املاء، ترکیبی)

(عرفان شفاعتی)

۷- گزینه «۳»

«فیه‌مافیه» از آثار منتشر می‌باشد.

(فارسی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(کلام کاظمی)

۸- گزینه «۱»

بیت «ج»: مجاز: پیمانه ← شراب

بیت «د»: جناس: تیغ و تیز

بیت «ه»: تشخیص: آغوش بهار (اضافه استعاری و تشخیص)

بیت «الف»: حس‌آمیزی: چاشنی (مزه) داشتن جفا

بیت «ب»: پارادوکس: طهارت کردن با خون

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

۹- گزینه «۴»

تشبیه (اضافه تشییه‌ی): لعل لب و تشبیه مرجح لب به شراب (برتری لب بر شراب)

ایهام تناسب: «دور»: ۱- دوره، زمان، ۲- گردش جام که در این معنی با «ساقی» و «پیاله» تناسب دارد.

مجاز: «پیاله» مجاز از باده و شراب

جناس: «شب و لب»، «جه، به»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

۱۰- گزینه «۴»

گزینه «۴»: «مه» استعاره از معشوق، «عرب» از «زلف»، «زهره» استعاره از چهره و

«شب‌نقاپ» استعاره از زلف

گزینهٔ «۲»: در این بیت حذف فعل به قرینهٔ لفظی صورت نگرفته است اما واژه‌های «عزل» و «نصب» هم‌آوا ندارند.
 گزینهٔ «۳»: در این بیت، با وجود هم‌آوا بودن واژهٔ «غريب: ناـشـنا» با «قـريـب: نـزـديـك»، حذف فعل «هـست» به قرینهٔ لفظی در پایان بیت اتفاق افتاده است. خون غـريـبـانـ مـباـحـ استـ وـ مـالـ، سـيـيلـ (روا) [هـستـ]
 (فارسی ا، ستور، ترکیبی)

(مفسن اصغری)

وابسته‌های وابسته: «ش» در «لـفـشـ» مضـافـالـيـهـ / صـباـ: مضـافـالـيـهـ
 مضـافـالـيـهـ

صد: صـفتـ مضـافـالـيـهـ / يـكـ: صـفتـ مضـافـالـيـهـ (چـهـارـ مـورـدـ)
 تـشـريحـ گـزـينـهـهـاـيـ دـيـكـرـ

گـزـينـهـ «۱»: وابـستـهـهـاـيـ وابـستـهـ: آـنـ وـ سـيـهـ: صـفتـ مضـافـالـيـهـ (ساـيـاهـ آـنـ زـلـفـ سـيـهـ)
 گـزـينـهـ «۲»: وابـستـهـهـاـيـ وابـستـهـ: صـدـ (درـ هـرـ دـوـ مـصـرـاعـ): صـفتـ مضـافـالـيـهـ / خـمـ: مـمـيزـ
 گـزـينـهـ «۳»: وابـستـهـهـاـيـ وابـستـهـ: تـحـقـيقـ درـ «كـعـبـةـ اـربـابـ تـحـقـيقـ» وـ ماـ: مضـافـالـيـهـ
 مضـافـالـيـهـ

(فارسی ۳، ستور، ترکیبی)

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک آبیات «ب، ج»: (راـزـ دـیـگـرـانـ رـاـ نـزـدـ خـودـ نـگـهـدارـ وـ اـفـشـانـکـنـ)

تشـريحـ سـايـرـ آـيـاتـ:

بيـتـ الـفـ) نـامـمـكـنـ بـودـ پـنهـانـ كـرـدـ رـازـ عـشـقـ
 بيـتـ دـ) كـسـيـ رـاـ محـرـمـ اـسـرـارـ خـودـ قـرارـ نـدـ

(فارسی، مفهوم، صفحه ۵۰)

(سیدعلیرضا احمدی)

عبارت صورت سوال و بیت گـزـينـهـ «۴» هـرـ دـوـ بـهـ اـرـتـباطـ وـ هـمـاـهـنـگـ ظـاهـرـ وـ بـاطـنـ.
 افراد اشاره دارند.

تشـريحـ گـزـينـهـهـاـيـ دـيـكـرـ

گـزـينـهـ «۱»: نـاكـارـآـمـ بـودـ زـيـانـ درـ اـزـ مـيـانـ بـرـدنـ غـمـ
 گـزـينـهـ «۲»: زـيبـاـيـيـ بـارـ عـاشـقـ رـاـ بـهـ زـحـمـتـ اـنـداـختـهـ استـ وـ اـدـعاـ مـيـ كـنـدـ خـونـ خـورـدـنشـ
 اـزـ چـهـرـهـ زـيبـاـيـيـ بـارـ مـعـلـومـ مـيـ شـوـدـ.
 گـزـينـهـ «۳»: اـسـرـارـ الـهـيـ چـونـ درـيـابـيـ درـ دـلـ عـارـفـ نـمـيـ گـنـجـدـ. (دلـ جـايـ اـسـرـارـ الـهـيـ)
 استـ، وـ گـنجـاـيشـ اـيـنـ اـسـرـارـ رـاـ دـارـدـ، اـماـ بـارـهـارـانـ سـختـيـ وـ تـبـشـ).

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۱۱۷)

(مرتضی منشاری - ار(بیل)

مفهوم مشترک آبیات «الف، ب، د» بعضی چـیـزـهاـ شـبـاهـتـ ظـاهـرـ دـارـدـ اـمـاـ درـ معـنـیـ وـ
 بـاطـنـ باـ هـمـ مـتـفـاـوتـ هـسـتـ. درـ بـیـتـ «جـ» مـیـ گـوـیدـ: اـيـنـ گـوـنـهـ نـیـسـتـ کـهـ اـزـ هـمـهـ تـخـمـهاـ
 درـ خـاتـمـ بـرـوـیدـ وـ اـزـ هـمـهـ روـدهـ (روـدـ نـوـعـیـ سـازـ استـ) نـفـمـهـ رـاستـ بـیـرونـ آـیـدـ.

تشـريحـ گـزـينـهـهـاـيـ دـيـكـرـ

بيـتـ «الف»: زـرـ تـقـليـ وـ زـرـ خـالـصـ درـ ظـاهـرـ يـكـسانـ هـسـتـ، اـمـاـ مـحـكـ آـنـهاـ رـاـ اـزـ هـمـ
 جـداـ مـيـ كـنـدـ.

بيـتـ «بـ»: نـىـ شـكـرـ وـ نـىـ مـعـمـولـيـ درـ ظـاهـرـ يـكـسانـ هـسـتـ وـ اـزـ يـكـ محلـ آـبـ
 مـيـ خـورـنـ، اـمـاـ يـكـيـ پـرـ اـزـ شـكـرـ استـ وـ آـنـ دـيـگـرـ خـالـيـ اـزـ شـكـرـ.

بيـتـ «دـ»: آـبـ تـلـخـ وـ آـبـ شـيرـينـ ظـاهـرـ صـافـ وـ زـلـالـ دـارـدـ اـمـاـ يـكـيـ تـلـخـ استـ وـ آـنـ
 دـيـگـرـ شـيرـينـ.

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۱۱۶)

تـشـريحـ گـزـينـهـهـاـيـ دـيـكـرـ

گـزـينـهـ «۱»: «لـعـلـ» استـعارـهـ اـزـ لـبـ، «هـنـدوـ» استـعارـهـ اـزـ خـالـ ياـ موـ، «قـدـ» استـعارـهـ اـزـ لـبـ
 گـزـينـهـ «۲»: بـیـتـ فـاقـدـ استـعارـهـ استـ. «پـسـتـهـدـهـانـ» صـفتـ جـانـشـينـ اـسـمـ استـ وـ
 نـمـیـ تـوانـ آـنـ رـاـ استـعارـهـ درـ نـظرـ گـرـفـتـ. هـمـ چـنـینـ شـاعـرـ «لـبـ» رـاـ بـهـ «حـلوـایـ نـباتـ»
 تـشـبـيهـ کـرـدـ استـ وـ مـعـتـقـدـ استـ درـ بـاغـ (مجـازـ اـزـ طـبـيـعـتـ) گـلـیـ مـانـنـدـ رـخـسـارـ يـارـ

نـیـسـتـ. (تشـبـيهـ مـرـجـحـ)
 گـزـينـهـ «۳»: «سـنـبـلـ» استـعارـهـ اـزـ گـيـسوـ، «تـسـرـينـ» استـعارـهـ اـزـ چـهـرهـ وـ «لـالـهـزارـ»
 استـعارـهـ اـزـ گـونـهـهـاـيـ سـرـخـ

(فارسی ۳، آـرـايـهـ، تـرـكـيـبـيـ)

۱۱- گـزـينـهـ «۴»

گـزـينـهـ «۱»: «أـفـاقـ» مـجاـزـ اـزـ كـلـ زـمـنـ استـ.
 گـزـينـهـ «۲»: «عـقـلـ» وـ «دـلـ» هـرـ دـوـ اـنـسـانـ پـنـداـشـتـهـ شـدـ وـ تـشـخيـصـ دـارـنـدـ. «بـاغـ
 عـشـقـ» وـ «شـاخـ وـفاـ» هـرـ دـوـ اـضـافـهـ تـشـبـيهـيـ هـسـتـندـ.
 گـزـينـهـ «۳»: «بـادـ سـرـدـ» استـعارـهـ اـزـ آـهـ حـسـرتـ استـ، اـمـاـ حـسـ أمـيـزـ نـدارـدـ، زـيـرـاـ دـمـاـيـ
 بـادـ (آـهـ) حـسـ مـيـ شـوـدـ.
 گـزـينـهـ «۴»: «چـرـخـ» تـكـرـارـ شـدـ استـ وـ درـ هـرـ دـوـ مـورـدـ استـعارـهـ اـزـ آـسـمـانـهـاـ وـ رـوـگـارـ
 استـ.

(فارسی، آـرـايـهـ، تـرـكـيـبـيـ)

۱۲- گـزـينـهـ «۵»

گـزـينـهـ «۱»: «دـلـدارـيـ» وـ «يـارـيـ» هـرـ دـوـ نقـشـ دـسـتـورـيـ نـهـادـ رـاـ دـارـنـدـ.
 گـزـينـهـ «۲»: «گـلـ درـ هـرـ گـلـزـ عـشـقـ نـمـانـدـ، رـاستـيـ (صـدـاقـتـ) بـاـيدـ (بـايـسـتـهـ) وـ لـازـمـ استـ).
 نـهـ گـلـ [بلـكـهـ] خـارـيـ هـمـ نـمـانـدـ (نهـ تـنـهاـ گـلـيـ نـمـانـدـ بلـكـهـ خـارـيـ هـمـ نـمـانـدـ استـ).
 گـزـينـهـ «۳»: باـ تـوجـهـ بـهـ معـنـاـ مـشـخـصـ مـيـ شـوـدـ کـهـ دـوـ مـصـرـعـ بـيـتـ چـهـارـ دـادـهـانـ.
 مـصـرـعـ نـخـسـتـ بـيـتـ پـنـجـ رـويـ هـمـ يـكـ جـملـهـ مـيـ شـوـدـ کـهـ دـوـ مـسـتـقـلـ مـرـكـبـ رـاـ تـشـكـيلـ دـادـهـانـ.
 عـلـقـ بـهـ دـلـ گـفـتـ: «اـگـرـچـهـ انـدـرـ بـاغـ عـشـقـ بـرـ شـاخـ وـفاـ بـارـ نـمـانـدـ، يـادـگـارـ هـمـ آـخـرـ اـزـ
 آـنـ نـمـانـدـ؟»

گـزـينـهـ «۴»: «يـادـگـارـ_ يـادـگـارـ» وـ «آـشـناـ_ آـشـناـ» واـزـهـهـاـيـ دـوـتـلفـظـيـ هـسـتـندـ.

(فارسی، ستور، ترکیبی)

۱۳- گـزـينـهـ «۶»

الـگـوـيـ جـملـهـ درـ مـصـرـاعـ اـولـ گـزـينـهـهـاـيـ «۱، ۲، وـ ۳»: نـهـادـ + مـفعـولـ + مـسـتـدـ + فعلـ
 استـ، اـمـاـ درـ گـزـينـهـ «۴» جـملـهـ سـهـ جـزـئـيـ باـ مـفـعـولـ استـ.

(فارسی ۳، ستور، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(هـسـيـنـ پـرـهـيـزـكـارـ - سـبـزـوارـ)

۱۴- گـزـينـهـ «۷»

ترـكـيـبـهـاـيـ اـضـافـيـ:

بيـتـ ۱: نـايـبـ توـ / رـوزـ قـضاـ، مـ» درـ آـخـرـ بـيـتـ مـتـمـمـ: «بـرـايـ منـ»
 بيـتـ ۲: مـحـبـوـبـ جـهـاـنـ / خـلـقـ خـداـ، مـ» درـ غـيـرـتـ مـفـعـولـ استـ.
 بيـتـ ۳: مقـامـ مـاـ / گـوـشـهـ خـرـابـاتـ
 بيـتـ ۴: دـلـ منـ / غـمـ عـشـقـ / عـشـقـ توـ

(فارسی، ستور، ترکیبی)

۱۵- گـزـينـهـ «۸»

درـ بـيـتـ گـزـينـهـ «۴»، واـزـهـ «مـسـطـورـ» پـوشـيـدهـ باـ واـزـهـ «مـسـطـورـ: نـوـشـتـهـ شـدـ» هـمـ آـواـ استـ.
 وـ حـذـفـ فعلـ بـهـ قـرـيـنـهـ لـفـظـيـ نـيـزـ صـورـتـ نـگـرـفـتـهـ استـ.

تشـريحـ گـزـينـهـهـاـيـ دـيـكـرـ

گـزـينـهـ «۱»: درـ اـيـنـ بـيـتـ حـذـفـ فعلـ بـهـ قـرـيـنـهـ لـفـظـيـ صـورـتـ نـگـرـفـتـهـ استـ اـمـاـ واـزـهـ
 «هـلـلـ» هـمـ آـواـ نـدارـدـ.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وزش بادها در قطب جنوب شدیدتر از قطب شمال است!
 گزینه «۲»: در قطب جنوب، بر عکس قطب شمال، نهنجاهای یافت می‌شوند!
 گزینه «۳»: قطب جنوب همچنان پوشیده از بخ است اما قطب شمال این چنین نیست!

(درک مطلب)

(الله مسیح فواید)

۳۸- گزینه «۱»

تهماحتی که در آن بین دو قطب در متن مقایسه انجام شده، این است که: «قطب جنوب سردتر از همایش شمالی اش است!»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: در این دو قطب، هیچ گیاه یا درختی نمی‌روید!
 گزینه «۳»: هوا در قطب شمالی بهتر از جنوبی است!

گزینه «۴»: میانگین ریزش باران‌ها در هر دو قاره بسیار زیاد است!

(درک مطلب)

(الله مسیح فواید)

۳۹- گزینه «۳»

مطابق متن، عبارت «قطب جنوب فقط چند متر (به میزان کمی) از سطح دریا بالاتر است!» نادرست است؛ زیرا در متن اشاره شده است که «سطح قاره قطب جنوبی حدود ۳ کیلومتر بالای سطح دریا است»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شدت سرما در دو قطب زیاد است ولی در قطب جنوبی بیشتر است!
 گزینه «۲»: بادهای شدید یکی از دشواری‌ها در قطب جنوبی به شمار می‌رود!
 گزینه «۴»: به دلیل عوامل جوی، فقط گونه‌های خاصی از حیوانات در قطب جنوبی زندگی می‌کنند!

(درک مطلب)

(الله مسیح فواید)

۴۰- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، « فعل و مع فاعله جمله فعلیه » نادرست است. وقتی فعلی مجھوں است، فاعل ندارد و ذکر فاعل برای آن نادرست است.

(تمایل صرفی و مثل اعرابی)

(الله مسیح فواید)

۴۱- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، «للمخاطب» نادرست است. فعل مضارع «تشمل» مفرد مؤنث غایب است، نه مخاطب.

همچنین دقت کنید فعلی که مخاطب باشد، فاعل آن به صورت یک اسم نمی‌آید، با توجه به این نکته هم می‌توانستیم به سوال پاسخ دهیم.

(تمایل صرفی و مثل اعرابی)

(الله مسیح فواید)

۴۲- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «اسم فاعل» نادرست است. با توجه به متن، کلمه داده شده، «العالی» به معنی «دنیا» است، نه «العالیم» به معنی «دانشمند»؛ بنابراین اسم فاعل نیست.

(تمایل صرفی و مثل اعرابی)

(سید محمدعلی مرتضوی)

۴۳- گزینه «۲»

«ینقدوه» از باب افعال بوده و عین الفعل (حرف دوم ریشه) آن کسره دارد، بنابراین به صورت «ینقدوه» صحیح است. همچنین «غرق» با فتحه روی حرف «ر» صحیح است.

(فقط هر کات)

(کاظم غلامی)

ترجمه صحیح این عبارت: «وقتی انسانی را از گمراهی نجات دهی مثل این است که جامعه را نجات داده‌ای.»

(ترجمه)

۳۳- گزینه «۳»

در گزینه «۲»، «قد بلغنى» مفرد مذکور و به معنای (به من رسیده است) می‌باشد. در

گزینه «۳»، «قطعأ» در ترجمه نباید به کار رود چون در عبارت، مفعول مطلق نوعی به کار رفته است نه تأکیدی. در گزینه «۳»، «هذه» به صورت جمع ترجمه می‌شود چون پس از آن اسم بدون «ال» و جمع به کار رفته است و «التزام» نیز مصدر است که می‌توان مصدر را در وسط عبارات بنا به شرایط جمله به صورت مضارع الترامی ترجمه کرد. در گزینه «۴»، «لا تكوني» مفرد مؤنث مخاطب است که جمع ترجمه شده است و نادرست است.

(ترجمه)

۳۴- گزینه «۳»

(ولی برهی - ابوه) در گزینه «۱»، «قد بلغنى» مفرد مذکور و به معنای (به من رسیده است) می‌باشد. در

گزینه «۲»، «قطعأ» به کار رفته است نه تأکیدی. در گزینه «۳»، «هذه» به صورت جمع ترجمه می‌شود که می‌توان مصدر را در وسط عبارات بنا به شرایط جمله به صورت مضارع الترامی ترجمه کرد. در گزینه «۴»، «لا تكوني» مفرد مؤنث مخاطب است که جمع ترجمه شده است و نادرست است.

(ترجمه)

۳۵- گزینه «۴»

(نویر امسکی) «پدیده باران ماهی» ظاهره مطر السمک (رد گزینه ۱) / «سال‌های طولانی» سنتوات طولیه (رد سایر گزینه‌ها) / «شگفتزده خواهد کرد» ستحیر، سوف تحیر (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

ترجمه متن:

مجموعه‌ای از زیباترین مکان‌ها اطراف جهان وجود دارد که در زیبایی‌شان اختلاف نظری وجود ندارد، مانند برقی قله‌ها، یا بعضی آشراها یا جزیره‌ها. یکی از مکان‌هایی که از زیباترین عجایب طبیعی دنیا بر شمرده می‌شود، قطب جنوب است. قاره قطب جنوبی سردتر، خشکتر و دارای بادهای قوی‌تر در سیاره زمین است، چنان‌که بالاترین میانگین ارتفاع در همه قاره‌ها در آن است. با وجود اینکه حدود ۹۸ درصد از مساحت قاره قطب جنوبی پُر از بخ است، اما ریزش باران‌ها و برفها در آن بسیار اندک است. قاره قطب جنوبی سردتر از همایش شمالی خود است و آن به این علت است که سطح قاره قطب جنوبی حدود ۳ کیلومتر بالای سطح دریا است و زندگی در قطب جنوب، حیواناتی همچون پنگوئن‌ها، نهنجاهای آبی، دلفین‌ها و... شامل می‌شود.

۳۶- گزینه «۳»

مطابق متن، عبارت «بلندترین بلندی بر روی زمین، در قطب جنوب قرار دارد!» نادرست است، چرا که در متن می‌گوید «میانگین ارتفاع از سطح دریا» در این قاره از همه‌جا بیشتر است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: با وجود هوای خشنش، از زیبایی تهی نیست! (صحیح)

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: مکانی سردتر از آن روی کره زمین وجود ندارد! (صحیح)

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: میانگین ریزش باران و برف در آن بسیار کمتر از قاره‌های دیگر است! (صحیح)

(درک مطلب)

(الله مسیح فواید)

۳۷- گزینه «۴»

ترجمه عبارت صورت سوال: فرقی که متن بین دو قطب جنوبی و شمالی، به آن اشاره کرده است، چیست؟

ارتفاع قطب شمال از سطح دریا، کمتر از قطب جنوب است. در متن، در مورد تفاوت دو قطب بیان شده است که ارتفاع قطب جنوب از سطح دریا ۳ هزار متر بیشتر از قطب شمال است و بنابراین سردتر است. به بیان دیگر، قطب شمال در مقایسه با قطب جنوب، در ارتفاع کمتری نسبت به سطح دریا قرار دارد.

(سیده همیا مؤمنی)

۵۰- گزینه «۳»

«أخذ» فاعل و مستثنی منه می باشد.

«أخذی در دنیا شیرینی را نچشیده است، مگر کسی که برای رسیدن به اهدافش تلاش می کند.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مستثنی منه وجود ندارد و ساختار جمله، ساختار «حصر» است.

گزینه «۲»: «أخذ» مستثنی منه و مفعول است.

گزینه «۴»: «أخذ» مستثنی منه و نائب فاعل است.

(استثناء)

(سیده همیا مؤمنی)

۴۴- گزینه «۳»

«مزدور ≠ کسی که برای مصلحت دولت کار می کند و به مردم سود می رساند.»

تشریح گزینه‌های دیگر:گزینه «۱»: «جاری شد: به راه افتاد و از جایی به جایی دیگر حرکت کرد.»
گزینه «۲»: «سوارکاران: جماعتی که (سوار) بر چهارپایان به مکان‌های مختلف سفر می کنند.»گزینه «۴»: «ایجاد کرد: بنایی را که از پیش نبود، ساخت و مترادف شد «به وجود آورد» است»
(واژگان)**فرهنگ و معارف اسلامی**

(سیدامسان هندی)

۵۱- گزینه «۱»

گروهی وجود جهان پس از مرگ را انکار می کنند و با فرا رسیدن مرگ انسان و متلاشی شدن جسم او، پرونده او را برای همیشه می بندند. در این دیدگاه، مرگ پایان زندگی است و هر انسانی پس از مدتی زندگی در دنیا، دفتر عمرش بسته می شود و حیات او پایان می یابد و رهسیار نیستی می گردد. آیه ۲۴ سوره جاثیه که می فرماید: «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنيا نموت و نحيي و ما یهلکنا الا الدهر و ما لهم بذلك من علم ان هم الا يظلون» بیانگر کسانی است که می پنداشند تنها گذشت روزگار است که آنان را نابود می کند.

(دین و زنگنه ا، درس ۱، صفحه ۵۲)

(محمد رضایی‌تقا)

۵۲- گزینه «۳»

انسان، مانند موجودات دیگر، از قاعدة کلی هدفمندی جدا نیست و قطعاً هدفی از آفرینش او وجود داشته است. قاعدة کلی هدفمندی در آیه «و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بينهما لاعبين ... و ما آسمانها و زمین و آنچه بین آن هاست را به بازیچه نیافریدیم، آنها را جز به حق خلق نکردیم.» ترسیم شده است.

(دین و زنگنه ا، درس ۱، صفحه ۵)

(فیروز نژادنیف)

۵۳- گزینه «۴»

بدکاران با دیدن نامه اعمال (تجسم اعمال: صورت‌های وحشت‌زا) به انکار اعمال ناشایست خود روی می اورند تا جایی که برای نجات از مهله که به دروغ سوگند می خورند. در این هنگام خداوند شاهدان و گواهانی را حاضر می کند که با وجود آنها دیگر انکار کردن میسر نیست. هر دو آیه درباره حضور شاهدان است اما اعضاً بدن گزینه بهتری است و با خواسته صورت سوال در ارتباط است.

(دین و زنگنه ا، درس ۷، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

(فیروز نژادنیف)

۵۴- گزینه «۴»

قرآن کریم می فرماید: «شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پروردگارستان و بهشتی که وسعت آن، آسمانها و زمین است و برای متنقیان آمده شده است. همان‌ها که در زمان توانگری و تنگستی اتفاق می کنند و خشم خود را فرو می برند و از خطای مردم می گذرند و خدا نیکوکاران را دوست دارد. و آن‌ها که وقتی مرتکب عمل زشتی می شوند، با به خود ستم می کنند، به یاد خدا می افتدند و برای گناهان خود طلب آمرزش می کنند.».

(دین و زنگنه ا، درس ۱، صفحه ۱۰)

(عباس سید بشتری)

۵۵- گزینه «۳»

تصمیم و عزم برای حرکت: لقمان حکیم بعد از سفارش‌هایی که به فرزندش می کند و راه و رسم زندگی را به او نشان می دهد به وی می گوید: «و اصبر علی ما اصابک ان ذلک من عزم الامور». (دین و زنگنه ا، درس ۹، صفحه ۹۷)

(علی محسن زاره)

۴۵- گزینه «۲»

در گزینه «۲» واژه‌های «أوقات» جمع مكسر واژه «وقت»، «دروس» جمع مكسر واژه «درس» و «نيام» جمع واژه «نائم» می باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:گزینه «۱»: «قوانين» و «الطلاب» جمع مكسر هستند.
گزینه «۳»: «سكن» و «سياح» جمع مكسر هستند.
گزینه «۴»: «أمراض» و «أسباب» جمع مكسر هستند.

(واژگان)

(کاظمه غلامی)

۴۶- گزینه «۱»در این گزینه «هذه» با جمع مكسری که «ال» ندارد، آمده پس معنای جمع دارد: «این‌ها». اما در سایر گزینه‌ها اسم اشاره به صورت مفرد ترجمه می شود:
گزینه «۱»: این‌ها ستارگانی هستند که مانند مرواریدهای پخش شده آسمان شب را آراسته‌اند.گزینه «۲»: این پرستاران برای درمان دچار شدگان به کرونا بسیار کوشیده‌اند.
گزینه «۳»: این پرتوهای خورشیدی ممکن است ما را به بیماری‌های پوستی دچار کنند.

گزینه «۴»: این هموطنان احساس مسؤولیت می کنند پس به تکالیف خود عمل می کنند.

(قواعد اسم)

(اسماعیل علی پور)

۴۷- گزینه «۴»

دوازده درهم داشتم و ساعت ده صبح به بازار رفتم و یک لباس خردیدم و برای آن سه درهم پرداختم و بعد از چهار ساعت به خانه بازگشتم. هنگام بازگشت ... (نُه) درهم داشتم و ساعت ..... (دو) بود.

(عد)

(اسماعیل علی پور)

۴۸- گزینه «۴»«مکة» در گزینه «۲» نام شهر است پس اسم علم می باشد.
در سایر گزینه‌ها اسم علم نداریم («البرازیلی: بزریلی»، «المشهد: صحنه» و «حميدة: ستوده» اسم علم نیستند).

(قواعد اسم)

(ولی برهی - ایهور)

۴۹- گزینه «۳»

در گزینه «۱» «يُصْبِحُوا» از افعال ناقصه است، در این گزینه نباید «سار» را با فعل ناقص «صار» اشتباه گرفت. در گزینه «۲» «تَصْبِير» از افعال ناقصه است. در گزینه «۳» فعل ناقص وجود ندارد و نباید «يُصْبِرُ» (باب تعییل است) به معنای (می گرداند، می سازد) را با افعال ناقصه اشتباه گرفت. در گزینه «۴» «تَكَنْ» از افعال ناقصه می باشد.

(أنواع بملات)

(ممدر، فرهنگیان)

«گزینه ۶۳»

امام علی (ع)، در سخنرانی‌های متعدد، بارها مسلمانان را نسبت به ضعف و سستی شان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه، بیم می‌داد و می‌فرمود: «سُوْگَنْدَ بِهِ خَدَاوَنْدِي كَهْ جَانِمْ بَدَسْتَ قَدْرَتْ اوْسْتَ، آنْ مَرْدَمْ (شَامِيَانْ) بِرْ شَمَا پَيْرَوْزْ خَوَاهِنْدَ شَدَ؛ نَهْ اَنْ جَهَتْ كَهْ آتَانْ بِهِ حَقْ نَزَدِيْكَرْنَدَ، بَلَكَهْ بِهِ اِينْ جَهَتْ كَهْ آتَانْ درَ رَاهَ بَاطَلَى كَهْ زَمَادَارَشَانَ مِي روَدَ شَتَابَانَ فَرَمَانَ اوْ رَاهَ مِي بَرَنَدَ...» اَغْرِ تحَولَ مَعْنَوِي و فَرَهْنَگِي اِيجَادَ شَدَهْ درَ عَصَرَ پِيَامَبَرْ (ص) و دُو مِيرَاثَ گَرانَقَدَرَ آنَ حَضَرَتْ يَعْنَى «قَرَآنَ كَرِيمَ و اِئْمَةَ اَطْهَارَ» نَبُونَدَ، جَزَ نَامِي اَزَ اَسْلَامَ باَقِي نَمِي مَانَدَ (صَحِيحَ بُودَنْ قَسْمَتَ دُومَ هَمَهْ گَزِينَهَهَا)

(دین و زندگی ۲، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

(ممدر، رضایی‌یار)

«گزینه ۶۴»

توکل کردن فقط به معنای گفتن جمله «خدایا، بر تو توکل می‌کنم» نیست؛ بلکه انسان باید در قلب خود بر خدا توکل کند و واقعاً او را تکیه‌گاه خود بینند. اگر این گونه باشیم، خداوند کارهای ما را به بہترین وجه چاره خواهد کرد و آن چیزی را که حقیقتاً به نفع ما است پیش خواهد آورد. دلیل نادرستی گزینه‌های ۱ و ۲، «برگزیدن بهترین راه ممکن پس از مشورت و اندیشه، وظيفة انسان است، نه حمایت خدا.»

(دین و زندگی ۱، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

(ممدر، رضایی‌یار)

«گزینه ۶۵»

منظور از خود حقیقی انسان، بعد روحانی اوست که تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد و حتی بعد از مرگ، آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد؛ البته بعد روحانی، تغییرپذیر است و حالات گوناگون دارد. (نادرستی گزینه‌های ۱ و ۲) قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد بر پایه پذیرش «من» ثابت بنا شده‌اند.

(دین و زندگی ۱، درس ۳، صفحه‌های ۱۳۱ و ۱۳۲)

(ممدر، فرهنگیان)

«گزینه ۶۶»

نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلاتی است که عزت نفس را ضعیف می‌کند. انسانی که در این دوره سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های ناشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است و به تعییر پیامبر اکرم (ص) چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۶، صفحه ۱۴)

(ممدر، رضایی‌یار)

«گزینه ۶۷»

انسان به چیزی حرص می‌ورزد که نسبت به آن تحریک شود. احکام الهی انسان را از توجه به امیال مادی منع نمی‌کند، بلکه توصیه به استفاده معتدل از آن‌ها می‌نماید.

(دین و زندگی ۲، درس ۷، صفحه ۱۸۵)

(مبوبه ایتسام)

«گزینه ۶۸»

مخاطب عبارت مذکور «بگو آیا غیر از او (خدا) سرپرستانی گرفته‌اید؟» کورلان هستند (قل افتختم...). چون مالک سود و ضرر خود نیستند، نباید ولی باشند و آنان را سرپرست خود قرار داد.

(دین و زندگی ۲، درس ۷، صفحه ۱۸۶)

(ممدر، فرهنگیان)

«گزینه ۵۶»

امام سجاد (ع) در مناجات خود می‌فرماید: «آن کس که با خدا انس گیرد لحظه‌ای از خداوند رویگردان نمی‌شود.» و طبق فرمایش امام صادق (ع): «کسی که از فرمان خداوند سرپریجی می‌کند، او را (او خدا را) دوست ندارد.» (دین و زندگی ۱، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

(ممدر، فرهنگیان)

«گزینه ۵۷»

اگر مسافر پیش از ظهر به وطنش یا به جایی که می‌خواهد ده روز در آنجا بماند، برسد اگر کاری که روزه را باطل می‌کند انجام نداده باید آن روز را روزه بگیرد ولی اگر کاری که روزه را باطل می‌کند انجام داده است فقط مکلف به قصای آن روز می‌باشد و اگر تا سال آینده قضا را به جا نیاورد باید یک مد طعام هم به فقیر یا مستحق بدهد.

(دین و زندگی ۱، درس ۱۲، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

(ممدر، فرهنگیان)

«گزینه ۵۸»

چون زنان در قبال نعمت زیبایی مسئولیت بیشتری دارند، بین پوشش زنان و مردان تفاوت ایجاد شده است. پس زینه‌ساز مسئولیت، برآمده از بخورداری از نعمت پیشتر زیبایی است. پوشش و حجاب زنان در ایران باستان چنان بر جسته بود که حتی برخی از مورخان غربی بر این باورند که می‌توان ایران باستان را منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان دانست.

(دین و زندگی ۱، درس‌های ۱۱۰ و ۱۱۱، ترکیب)

(امین اسرایان پور)

«گزینه ۵۹»

فرمایش امام سجاد (ع) که: «خدا ایام زندگی مرا به آن چیزی اختصاص بده که ...» بیانگر آن است که انسان می‌خواهد بداند: «برای چه زندگی می‌کند؟» (دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۷)

(غیروز نژاد زینف)

«گزینه ۶۰»

تشخیص زمان ختم نبوت در حیطه علم الهی است. قرآن کریم در مورد زیانکاری در آخرت می‌فرماید: «وَ مَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامَ دِيَنًا فَلَنْ يَقْبَلْ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» (دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

(غیروز نژاد زینف)

«گزینه ۶۱»

مطابق آیات سوره نساء: «أَلَمْ تَرَ إِلَيْهِ الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ وَمَا نَزَّلْنَا مِنْ بَعْدِ مَا نَزَّلْنَا إِنَّمَا يَرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَيْهِ الطَّاغُوتُ وَقَدْ أَمْرَوْا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيَرِيدُونَ أَنْ يُضْلِلُهُمْ خَلَالًا بَعِيدًا» (دین و زندگی ۲، درس ۵، صفحه ۵۹)

(عباس سیرشیستی)

«گزینه ۶۲»

بعد از این که آیه شریفه «يا ايه الرسول بلغ ما انزل اليك...» بر رسول اسلام نازل شد و ایشان دستور توقف به حاج را دادند در قسمتی از سخنرانی از سخنرانی «ایها الناس من ...»، «ای مردم چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟ گفتند: خدا و پیامبر بر ما ولایت و سرپرستی دارند.» سپس حدیث غدیر را بیان فرمود.

بعد از این که فرمان «انذار» از جانب خدا برای پیامبر آمد، ایشان بعد از مراسمی که حضرت علی (ع) دعوت پیامبر (ص) را قبول کرد، دست آن حضرت را در دست گرفت و بیعت ایشان را پذیرفت.

(دین و زندگی ۲، درس ۷، صفحه‌های ۱۸۵ و ۱۸۶)

اکبر من نفعه‌ما»: «از تو در باره شراب و قمار می‌پرسند بگو در آن دو گناهی بزرگ و منفعت‌هایی برای مردم است اما گناهشان بزرگ‌تر از منفعتشان است.» این آیه، یادآور آیه‌ای است که دعوت مردم را با استدلال و حکمت بیان کرد: «اعالی سبیل رب بالحكمة والمعونة الحسنة و جادله به بالی هی احسن...»: «به راه پروردگارت دعوت کن با دانش استوار و اندرز نیکو و با آنان به شیوه‌ای که نیکوتر است مجادله نما...»

(دین و زندگی ۳، درس‌های ۹ و ۱۰، تکیه)

زبان انگلیسی

(همسن رومن)

ترجمة جمله: «این که هنگام صحبت کردن با یک فرد چهقدر نزدیک به او می‌ایستم، نه تنها به رابطه من با ایشان، بلکه به فرهنگ من نیز بستگی دارد.»

نکته مهم درسی:

در این جا جمله‌واره اسمی "How close I stand to someone" نقش فاعل را دارد؛ بنابراین، جمله نیاز به فعل اصلی دارد. استفاده از "it" قبل از فعل نادرست است، چون جمله فاعل دارد (رد گزینه «۲»). برای استفاده از ضمیر موصولی باید قبل از آن اسمی برای توصیف کردن داشته باشیم، اما در اینجا اسمی نیست (رد گزینه «۳»). فعل جمله باید زمان دار باشد و مصدر نمی‌تواند نقش فعل اصلی را داشته باشد (رد گزینه «۴»).

(گرامر)

(سعید کاویانی)

ترجمة جمله: «اگر این محصول نیازهای بازار را برآورده نکند، ممکن است شرکت مجبور شود به همه مصرفکنندگانی که [این محصول] به آنها فروخته شده است، اطلاع دهد که می‌توانند در خواست بازپرداخت کنند.»

نکته مهم درسی:

جمله‌واره و صفتی، اسم "consumers" را که به انسان اشاره دارد توصیف می‌کند (رد گزینه «۳») با توجه به این که این کلمه نقش مفعولی در جمله‌واره و صفتی دارد، جمله‌واره باید دارای ساختار مجھول باشد (رد گزینه «۱»). از طرفی، فعل "sold" نیازمند حرف اضافه "to" می‌باشد (رد گزینه «۲»). بنابراین، تنها گزینه «۴» صحیح می‌باشد.

(گرامر)

(عقیل محمدی، روش)

ترجمة جمله: «اگر دانشجویان با قوانین جدید مخالف است، آنها می‌توانند مراتب نگرانی خود را طی نامه‌ای به مدیر دوره اعلام نمایند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به فعل کمکی "should" در جواب شرط، پی می‌بریم که جمله شرطی از نوع اول است و فعل جمله شرط باید به زمان حال ساده باشد.

(گرامر)

(رحمت‌الله استبری)

ترجمة جمله: «این چهارمین باری بود که پدر بزرگم خودش تلاش کرد تا ماشین قدیمی‌اش را تعمیر کند و برایم تعجبی نداشت که موفقیت چندانی به دست نیاورد.»

نکته مهم درسی:

با توجه به ساختار "It was the fourth time" در جای خالی نمی‌توان از زمان حال کامل استفاده کرد، چرا که جمله هیچ ارتباطی با زمان حال ندارد (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). از سوی دیگر، برای تأکید بر اینجاست و فاعل توسط می‌توان از ضمایر انعکاسی بالافصله بعد از فعل استفاده کیم (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

(امین اسریان پور)

برخی انسان‌ها در برابر هر خیر و شری که به آن‌ها می‌رسد دو روش متفاوت پیش می‌گیرند که عبارت شریفه «... و ان اصابته فتنه...» نیز به این انسان‌های سست ایمانی که پرستشان از روی تردید است، اشاره دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۱۳۶)

«۶- گزینه «۴»

مطابق با مفهوم آیه «فاستجاب له ربہ فصرف ...» خداوند یوسف (ع) را تنها نگذاشت و لطف حق به باری او شافت و پروردگارش دعای خالصانه او را اجابت کرد و مکر و نقشه آن‌ها را از او برگرداند.

(امین اسریان پور)

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۱۴۹)

«۷- گزینه «۱»

طبقاً مفهوم آیه «فاستجاب له ربہ فصرف ...» خداوند یوسف (ع) را تنها نگذاشت و لطف حق به باری او شافت و پروردگارش دعای خالصانه او را اجابت کرد و مکر و نقشه آن‌ها را از او برگرداند.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۱۴۹)

«۷۱- گزینه «۳»

خداوند قدرت اختیار و اراده را به ما عطا کرده و از ما خواسته است با استفاده از آن برای زندگی خود برنامه‌ریزی کنیم. وقتی از تقدیر جهان به وسیله خداوند سخن می‌گوییم، منظورمان فقط تعیین طول، عرض، حجم، مکان و زمان یک موجود نیست. اینها ساده‌ترین و آشکارترین تقدیرها هستند.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۷ و ۵۹)

(عیاض سید‌شیبستی)

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

پیامبر اسلام می‌فرماید: «هر کس چهل روز کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد چشممه‌های حکمت از قلبش بر زبانش جاری خواهد شد.» یعنی خاستگاه جاری شدن چشممه‌های حکمت از قلب به زبان، انجام خالصانه چهل روزه کارها می‌باشد و این موضوع در واژه‌های «فینا» به معنای «در راه» یعنی اخلاص و «النهدينهم»، «قطعیت هدایت الهی» در آیه شریفه «و الذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا ان الله لمع المحسنين». «و کسانی که در راه ما جهاد [و تلاش] کنند حتماً آن را به راههای خود هدایت می‌کنیم و در حقیقت خداوند با نیکوکاران است.» می‌باشد.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۷ و ۵۹)

«۷۲- گزینه «۴»

(سین ابراهیمی)

شیطان ابتدا انسان را با این وعده که «گاه کن و بعد توبه کن» به سوی گناه می‌کشاند و وقتی آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می‌سازد. در این حالت انسان با خود می‌گوید: «دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست.» و با توجه به آیه «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَبَّينَ» تکرار توبه باعث می‌شود که انسان مورد محبت خدا واقع گردد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۹۷ و ۹۹)

«۷۳- گزینه «۲»

(سین ابراهیمی)

شیطان ابتدا انسان را با این وعده که «گاه کن و بعد توبه کن» به سوی گناه می‌کشاند و وقتی آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می‌سازد. در این حالت انسان با خود می‌گوید: «دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست.» و با توجه به آیه «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَبَّينَ» تکرار توبه باعث می‌شود که انسان مورد محبت خدا واقع گردد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۹۷ و ۹۹)

«۷۴- گزینه «۴»

(مصطفیه ابتسام)

تولید، توزیع و تبلیغ فیلم برای گسترش فرهنگ اسلامی از مصادیق عمل صالح و از جاذبات کفایی و دارای پاداش اخروی بزرگ است. ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و ... به منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی مستحب است و در مواردی واجب کفایی. شرکت در مجالس شادی جایز است و اگر موجب تقویت صلة رحم شود، مستحب است.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۷)

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

(وقتی مسلمانان شنیدند که پیامبر اسلام (ص) به دستور خداوند این دو عمل را حرام کرده است نزد پیامبر (ص) آمدند و در این باره سؤال کردند، خداوند نیز این آیه را نازل کرد: «يسلونك عن الخمر والميسر قل فيها ثم كبر و منافع للناس و انهم

«۷۵- گزینه «۴»

(مقدمه مرآتی)

ترجمه جمله: «بعد از این که کودک خردسال [مدتی] به دنبال کتابی در کتابخانه گشت، کتابدار تصمیم گرفت که کتاب مورد علاقه خودش را [به او] پیشنهاد کند.»

(۱) منتشر کردن   (۲) پیشنهاد کردن
 (۳) قرض گرفتن   (۴) گردآوری کردن
 (واژگان)

«گزینه ۲۶»

(مقدمه مرآتی)

ترجمه جمله: «نظرسنجی اخیر که در بریتانیا انجام شد، نشان داد که تعدادی از پاسخ‌دهندهای قصد داشتند به کار کردن ادامه دهند، زیرا نگرانی‌هایی در مورد بی‌حواله شدن در صورت بازنگشتگی داشتند.»

(۱) رها کردن   (۲) کنار گذاشتن
 (۳) ادامه دادن   (۴) رنج بردن از
 (واژگان)

«گزینه ۳۰»

(سپهر پرورمندپور)

ترجمه جمله: «جین یک بار وقتی مادرش او را به مرکز شهر برده بود، گم شد. اما مار گزیده از ریسمان سیاه و سفید می‌ترسد. بنابراین، جین الان هر موقع که در مرکز شهر هستند، نزدیک مادرش می‌ماند.»

(۱) دور باش، عزیز باش
 (۲) مار گزیده از ریسمان سیاه و سفید می‌ترسد
 (۳) بادآورده را باد می‌برد
 (۴) از دل برود هر آن که از دیده برفت
 (واژگان)

«گزینه ۲۷»

(تیمور رحمتی)

ترجمه جمله: «متن واقعاً نامفهوم و خواندش نیز دشوار بود، عمدتاً به خاطر تعداد زیاد کلماتی که از قلم افتاده بودند.»

(۱) پیشرفته   (۲) کامل
 (۳) نامفهوم   (۴) ناراحت
 (واژگان)

«گزینه ۳۱»

ترجمه من کلوز تست:
 کوسه ها مخوفترین شکارچیان اقیانوس بوده‌اند. آن‌ها از زمان دایناسورها وجود داشته‌اند. آن‌ها را می‌توان در اقیانوس‌های سراسر جهان و همچنین در برخی از رودخانه‌ها و دریاچه‌ها یافته. یک تفاوت بین بیشتر ماهی‌های دیگر و کوسه این است که بیشتر ماهی‌ها استخوان دارند، اما کوسه غضروف دارد. غضروف سفت است، اما به اندازه استخوان قوی نیست. تفاوت دیگر این است که کوسه فقط می‌تواند روبه جلو شنا کند، در حالی که بیشتر ماهی‌ها می‌توانند به جلو و عقب شنا کنند. ماهی‌ها نیز به طور کلی فلس‌های لغزندۀ دارند، در حالی که کوسه فلس‌های زیر دارد که شبیه کاغذ سنیاده است.

(عقیل محمدی، روشن)

«گزینه ۲۸»

(محمد ظاهری)

ترجمه جمله: «با افزایش جمعیت جهان و کاهش دسترسی به زمین‌های قابل کشت جدید، تأمین غذای کافی برای جمعیت انسانی جهان به‌طور فرازینده‌ای در حال دشوار شدن است.»

(۱) فوراً، بلا فاصله   (۲) صبورانه، با شکیبایی
 (۳) به‌طور فرازینده، به‌طور روزافرون   (۴) به‌طور تصادفی
 (واژگان)

«گزینه ۳۲»

(عقیل محمدی، روشن)

«گزینه ۲۹»

(مقدمه مرآتی)

ترجمه جمله: «اگرچه از جک خواستم آهسته‌تر رانندگی کند، اما او توجهی نکرد و پلیس او را به‌دلیل سرعت غیرمجاز ۷۵ دلار جریمه کرد.»

(۱) توجه   (۲) لذت
 (۳) علاقه   (۴) توجه
 (واژگان)

«گزینه ۳۴»

نکته مهم درسی:
 با توجه به معنی جمله و نقش مفعولی "They" بی‌می‌بریم که ساختار جمله مجهول است.

(کلوز تست)

«گزینه ۳۰»

(سعید کاویانی)

ترجمه جمله: «داده‌های دو سال گذشته نشان می‌دهد که بهترین زمان برای رزرو پرواز داخلی برای فصل تعطیلات ۲۰۲۳، بین نوامبر و دسامبر خواهد بود.»

(۱) داخلی   (۲) ای شمار
 (۳) نامرئی   (۴) پیچیده
 (واژگان)

«گزینه ۴۱»

(عقیل محمدی، روشن)

«گزینه ۳۱»

(سید کاویانی)

با توجه به مفهوم جمله و این که بین دو چیز مقایسه صورت گرفته است، نه توانیم از صفت ساده و صفت عالی استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۲). از طرفی، در صفت برتری بعد از صفت نیاز به حرف اضافه "than" داریم (رد گزینه ۳).

(کلوز تست)

«نکته مهم درسی:

ترجمه جمله: «روانشناسان با تجربه معتقدند که درمان بیماران جوان مبتلا به اختلالات شدید شخصیت در یک دوره کوتاه ممکن است بسیار دشوار باشد.»

(۱) منبع   (۲) تقاضا، درخواست
 (۳) اختلال، بی‌نظمی   (۴) رویداد
 (واژگان)

«گزینه ۴۵»

(عقیل محمدی، روشن)

«گزینه ۴۲»

(مهمراه آقایی)

(۱) بی‌نظیر   (۲) توانا
 (۳) آرام   (۴) موجود

(کلوز تست)

(مهمراه آقایی)

ترجمه جمله: «روانشناسان با تجربه معتقدند که درمان بیماران جوان مبتلا به

ترجمة متن درک مطلب ۲:

اگر رزرو شما خیلی زودتر از موعد انجام شده باشد، ممکن است شرکت هواپیمایی پیشنهاد دهد که بلیت‌هایتان را برای شما پست کند. با این حال، اگر بلیت‌ها را دریافت نکنید و سوابق شرکت هواپیمایی نشان دهد که آن‌ها بلیت‌ها را پست کرده‌اند، ممکن است مجبور شوید برای دریافت بلیت‌های خود مراحل دشواری را طی کنید تا بلیت‌های گمشده خود را بگیرید. بهتر است به آژانس مسافرتی محلی یا دفتر فروش بلیط هواپیما مراجعه و بلیت‌های خود را از آن جا خریداری کنید.

به محض دریافت بلیت، از صحت تمامی اطلاعات موجود در آن مطمئن شوید، بهخصوص فرودگاه‌ها (اگر هر یک از شهرها بیش از یک مورد دارند)، تاریخ پرواز و اطلاعات شخصی شما. هر گونه اصلاحات لازم را فوراً درخواست دهید تا انجام دهن. همچنین، مهم است که به خاطر داشته باشید که اکثر خطوط هوایی اجازه فروش یا دادن بلیت به شخص دیگری را نمی‌دهند. مسافری که نامش در بلیت درج شده است تنها کسی است که شرکت‌های هواپیمایی به او اجازه استفاده از آن بلیت را می‌دهند.

ایده خوبی است که قبل از شروع سفر، رزرو خود را مجدد تأیید کنید، زیرا برنامه پرواز کاهی اوقات تغییر می‌کند. در سفرهای بین‌المللی، بیشتر خطوط هوایی از شما می‌خواهند که رزرو قبلی خود را حداقل ۷۲ ساعت قبل از هر پرواز مجدد تأیید کنید. اگر این کار را نکنید، رزرو شما ممکن است لغو شود.

(سپهر پرومین پور)

۹۷- گزینه «۴»

ترجمة جمله: «نتيجة احتمالي عدم رعاية توصيهات ارائه شده در جملة اول پاراگراف «۲» چیست؟»

«هریک از موارد فوق ممکن است در نتیجه عدم رعاية توصیه‌ها رخ دهد.»

(درک مطلب)

(سپهر پرومین پور)

۹۸- گزینه «۳»

ترجمة جمله: «كلمة "them" (آن‌ها) در پاراگراف «۲» به ... اشاره دارد.»

«بلیت‌ها»

(درک مطلب)

(سپهر پرومین پور)

۹۹- گزینه «۳»

ترجمة جمله: «کدام نوع خواننده از خواندن این مقاله بیشترین سود را می‌برد؟»

«مسافری که برای بار اول از خطوط هوایی استفاده می‌کند.»

(درک مطلب)

(سپهر پرومین پور)

۱۰- گزینه «۳»

ترجمة جمله: «در جمله پایانی متن، نویسنده ...»

«هشدار می‌دهد که اگر خوانندگان توصیه‌های ارائه شده در همان پاراگراف را رعایت نکنند، چه اتفاقی ممکن است بیفتد.»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی روش)

۲) بهصورت روان و سلیس

۴) احتمالاً

۹۲- گزینه «۳»

۱) مکرراً

۳) بهطور کلی

(آلکلورتست)

ترجمة متن درک مطلب ۱:

[رویداد] ساعت زمین توسط صندوق جهانی طبیعت (WWF) سازماندهی می‌شود و رویدادی بزرگ معمولاً در پایان ماه مارس هر سال است. در این شب، مردم در سراسر دنیا «در تاریکی فرو می‌رونند» - یعنی چراغ‌های خانه‌ها، مدارس و مشاغل خود را هم‌زمان بهمدت یک ساعت خاموش می‌کنند.

[رویداد] ساعت زمین در استرالیا در سال ۲۰۰۷ آغاز شد، زمانی که ۲,۲ میلیون نفر در سیدنی تمام چراغ‌های غیرضروری را بهمدت یک ساعت خاموش کردند. از آن زمان به بعد به یک رویداد بین‌المللی تبدیل شد و بسیاری از کشورهای جهان در آن شرکت کردند. بسیاری از ساختمان‌های معروف مانند برج ایفل در پاریس و ساختمان امپایر استیت در نیویورک برای [رویداد] ساعت زمین خاموش شده‌اند. حتی فضانوردان در ایستگاه فضایی بین‌المللی نیز با کاهش مصرف انرژی خود در این ایستگاه مشارکت داشته‌اند.

ایده [ساعت زمین] افزایش آگاهی در مورد مسائل زیستمحیطی و فراخوان برای اقدام برای حفاظت از طبیعت است تا انسان‌ها از زندگی سالم، شاد و پایدار در حال حاضر و آینده برخوردار شوند. درست است که خاموش کردن لامپ‌ها فقط برای یک ساعت باعث صرف‌جویی اندکی در مصرف برق می‌شود. اما این تنها شروع [کار] است. پیوستن به [رویداد] ساعت زمین باعث می‌شود مردم در مورد مشکل تغییرات آب و هوا و آن‌جهه می‌توانند در زندگی روزمره خود برای حفاظت از طبیعت انجام دهند، فکر کنند.

(محمد طاهری)

۹۳- گزینه «۱»

ترجمة جمله: «هدف اصلی متن چیست؟»

«معرفی کردن یک رویداد بین‌المللی»

(درک مطلب)

(محمد طاهری)

۹۴- گزینه «۴»

ترجمة جمله: «نویسنده تمام موارد زیر را در رابطه با ساعت زمین ارائه کرده است

بهجز ... آن.»

«نتایج منفی»

(درک مطلب)

(محمد طاهری)

۹۵- گزینه «۱»

ترجمة جمله: «کلمه "awareness" (آگاهی) در پاراگراف «۳» از نظر معنایی به

... نزدیکترین است.»

«knowledge» (دانش)

(درک مطلب)

(محمد طاهری)

۹۶- گزینه «۴»

ترجمة جمله: «از متن می‌توان نتیجه گرفت که شرکت کردن در [رویداد] ساعت

زمین...»

«می‌تواند گام کوچک اما مثبتی در جهت برخوردار شدن از زندگی شاد و پایدار تلقی شود.»

(درک مطلب)

(محمد ابراهیم توزنده‌جانی)

می‌دانیم برای آن که مجموعه‌ای از زوج مرتب‌ها تابع باشند، باید مؤلفه‌های اول غیریکسان داشته باشند، در صورت برابر بودن مؤلفه‌های اول، باید مؤلفه‌های دوم هم یکسان باشند. در دو زوج مرتب زیر داریم:

$$(3, m+2), (3, m^2)$$

$$m+2 = m^2 \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0 \Rightarrow (m-2)(m+1) = 0$$

$$\Rightarrow m = 2 \text{ یا } m = -1$$

$$m = 2 \Rightarrow f = \{(3, 4), (2, 1), (-2, 2), (3, 4), (2, 4)\}$$

$$m = -1 \Rightarrow f = \{(-1, 4), (-2, -1), (3, 1), (-1, 4)\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

۱۰۳- گزینه «۲»

می‌دانیم برای آن که مجموعه‌ای از زوج مرتب‌ها تابع باشند، باید مؤلفه‌های اول غیریکسان داشته باشند، در صورت برابر بودن مؤلفه‌های اول، باید مؤلفه‌های دوم هم یکسان باشند. در دو زوج مرتب زیر داریم:

$$(3, m+2), (3, m^2)$$

$$m+2 = m^2 \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0 \Rightarrow (m-2)(m+1) = 0$$

$$\Rightarrow m = 2 \text{ یا } m = -1$$

$$m = 2 \Rightarrow f = \{(3, 4), (2, 1), (-2, 2), (3, 4), (2, 4)\}$$

$$m = -1 \Rightarrow f = \{(-1, 4), (-2, -1), (3, 1), (-1, 4)\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

(بهادر زلکنه قاسم‌آبادی)

در نمودار سهمی با حذف هر عدد از دامنه هیچ عضوی از برد حذف نمی‌شود مگر این که طول رأس سهمی را از دامنه حذف کنیم که در این صورت y_8 از مجموعه برد حذف می‌شود.

بنابراین $x = 1$ همان طول رأس سهمی و $y = 2$ عرض رأس سهمی است:

$$-\frac{m}{-2} = 1 \Rightarrow m = 2$$

$$\frac{x=1}{y=2} \rightarrow 2 = -1 + 2 + n \Rightarrow n = 1 \Rightarrow m + n = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۱۰۴- گزینه «۳»

در نمودار سهمی با حذف هر عدد از دامنه هیچ عضوی از برد حذف نمی‌شود مگر این که طول رأس سهمی را از دامنه حذف کنیم که در این صورت y_8 از مجموعه برد حذف می‌شود.

بنابراین $x = 1$ همان طول رأس سهمی و $y = 2$ عرض رأس سهمی است:

$$-\frac{m}{-2} = 1 \Rightarrow m = 2$$

$$\frac{x=1}{y=2} \rightarrow 2 = -1 + 2 + n \Rightarrow n = 1 \Rightarrow m + n = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

(محمد ابراهیم توزنده‌جانی)

تعداد زلزله مقیاس نسبتی است، چون قابل شمارش است و ویژگی‌های مقیاس نسبتی را دارد.

گروه خونی افراد یک مقیاس اسمی است.

رتبه تیم‌ها در لیگ فوتبال یک متغیر کیفی و مقیاس آن از نوع ترتیبی است.

متغیر کیفی است و مقیاس آن ترتیبی است چون سه حالت دارد.

مقدار مطالعه به صورت (کم، متوسط، زیاد) متغیر کیفی ترتیبی است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۴)

(سعید عزیز‌قانی)

تعداد داده‌ها ۱۶ تا است. بنابراین میانگین داده‌های شماره $+1$ و $\frac{16}{2}$ به عنوان میانه انتخاب می‌شود.

داده شماره ۸ و ۹ به ترتیب ۱۰ و ۱۲ هستند، پس داریم:

$$\frac{10+12}{2} = 11 = \text{میانه}$$

داده‌های بزرگتر از ۱۱ را جدا می‌کنیم:

۱۲, ۱۲, ۱۲, ۱۴, ۱۶, ۱۸, ۲۰, ۲۴

میانگین برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{3 \times 12 + 14 + 16 + 18 + 20 + 24}{8} = 16$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۵ تا ۱۵)

ریاضی**۱۰۱- گزینه «۳»**

(امیر معموریان)

طول ضلع اول مثلث را x در نظر می‌گیریم. طبق صورت سؤال، ضلع دوم $2x - 3$ متر می‌شود.

طول ضلع دوم از نصف طول ضلع سوم $1/5$ متر بیشتر است. پس اگر $1/5$ متر از طول ضلع دوم کم کنیم، برابر با نصف طول ضلع سوم می‌شود. یعنی:

$$2x - 3 - 1/5 = 2x - 4/5$$

پس نصف طول ضلع سوم، $2x - 4/5$ متر است. پس طول ضلع سوم دو برابر این مقدار است. یعنی:

$$2(2x - 4/5) = 4x - 9$$

محیط مثلث ۲۳ متر است.

$$x + 2x - 3 + 4x - 9 = 23 \Rightarrow 7x = 35 \Rightarrow x = 5$$

$$4x - 9 = 4 \times 5 - 9 = 11, 2x - 3 = 2 \times 5 - 3 = 7$$

طول اضلاع مثلث ۵، ۷ و ۱۱ متر است. بنابراین طول ضلع کوچکتر ۵ متر است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو^۳، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸)**۱۰۲- گزینه «۱»**

(سعید عزیز‌قانی)

در سمت چپ تساوی مخرج مشترک گرفته و تبدیل به یک کسر واحد می‌کنیم.

$$\frac{x-2-x}{x(x-2)} = \frac{ax^2 + (a+2)x}{x^2 - 2x} \xrightarrow{x \neq 2, 0} ax^2 + (a+2)x + 2 = 0$$

برای این‌که این معادله یک ریشه داشته باشد، سه حالت داریم:

حالت اول: معادله درجه دوم یک ریشه مضاعف داشته باشد:

$$\Delta = 0 \Rightarrow (a+2)^2 - 4(a)(2) = 0$$

$$\Rightarrow a^2 + 4a + 4 - 8a = 0 \Rightarrow a^2 - 4a + 4 = 0$$

$$(a-2)^2 = 0 \Rightarrow a = 2 \quad (*)$$

$$\frac{\text{ضریب}(x)}{\text{ضریب}(x^2)} = -\frac{2x}{2x(x-2)}$$

این ریشه مخرجی را صفر نمی‌کند و قبول است. $-1 = \frac{a+2}{2a}$ حالت دوم: ضریب x^2 برابر صفر شود و معادله درجه اول باشد.

$$a = 0 \Rightarrow 2x + 2 = 0$$

این ریشه مخرجی را صفر نمی‌کند و قبول است. $-1 = \frac{a+2}{2a}$ حالت سوم: یکی از ریشه‌ها ریشه مخرج باشد. در حالتی که $a = -1$ باشد این اتفاق می‌افتد.بنابراین برای a سه مقدار 2 و -1 و $0 = a$ داریم که حاصل ضرب آن‌ها برابر صفر است.(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو^۳، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

اقتصاد

(فاطمه هیاتی)

۱۲۱- گزینه «۳»

(الف) عوامل متعدد روی آوردن کشورها به تجارت بین‌الملل:
 ۱- یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، ۲- یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری و ۳- وضعیت اقلیمی متفاوت وضعیت اقلیمی متفاوت: تنوع آب و هوایی و وضعیت طبیعی متفاوت در سرزمین‌های مختلف، باعث می‌شود که هر سرزمین، زمینه تولیدات محصولات خاصی را داشته باشد. برای مثال، خشکبار در وضعیت آب و هوایی برخی نقاط ایران و میوه‌های استوایی در موقعیت آب و هوایی کشورهای استوایی به عمل می‌آید.

(ب) منافع تجارت بین‌الملل برای تولیدکنندگان:

- (۱) ادامه کار بسیاری از تولیدکنندگان به وارد کردن ماشین‌آلات و لوازم یدکی یا مواد اولیه از دیگر کشورها بستگی دارد.
- (۲) بازارهای داخلی محدود است؛ به همین دلیل، تولیدکنندگان از طریق صادرات می‌توانند به بازارهای وسیع‌تری دسترسی پیدا کنند و کالاهای اضافی خود را با قیمت مناسب و وضعیت بهتر به فروش رسانند.
- (۳) در نتیجه تجارت بین‌الملل، کالاهای خارجی وارد کشورها می‌شود و اگر این امر هدفمند و با مدیریت صحیح انجام شود، تولیدکنندگان داخلی به منظور روابط با تولیدکنندگان خارجی به تلاش برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار می‌شوند.

(ج) اگر اصل «مزیت‌های مطلق و نسبی» رعایت نشود، اولاً منابع و سرمایه‌ها در فضای تولید اسراف و تبذیر می‌شود و ثانیاً با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت، رفاه جوامع کاهش می‌یابد.

(د) کالاهای ضروری مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی، حوزه انرژی (اعم از نفت و هسته‌ای و انرژی‌های نو) و صنایع نظامی و دفاعی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه دشمن یا رقیب و ضعف وابستگی کشور شود؛ این کالاهای و خدمات را که تولید آن‌ها بدون توجه به میزان سود، هزینه و بازار و ... انجام می‌شود «محصولات راهبردی» می‌نامند.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۳)

(فاطمه هیاتی)

۱۲۲- گزینه «۱»

(الف) دو شاخص تولید ناخالص ملی و تولید ناخالص داخلی، در تعریف با هم تفاوت دارند، اما در عمل، جز در مورد برخی کشورها که نیروی کار و سرمایه‌های زیادی از آن‌ها در خارج از مرزهایشان کار می‌کنند (که در این حالت تولید ناخالص ملی بیشتر از تولید ناخالص داخلی خواهد بود) یا مهاجرت‌پذیری بسیار و نیز ورود سرمایه بالایی به کشور خود دارند (که در این حالت تولید ناخالص داخلی بیشتر از تولید ناخالص ملی خواهد بود)، معمولاً مقدار این دو شاخص بهم نزدیک است.

(ب) اگر در کشوری حقوق کارکنان دولت ۳۵ درصد افزایش یابد در حالی که قدرت خرید واقعی آنان تنها ۱۷ درصد افزایش یافته باشد، آنگاه نرخ تورم در این جامعه ۱۸ درصد است.

(ب) تورم - افزایش اسمی دستمزدها = قدرت خرید واقعی

$$17 = 35 - x \Rightarrow x = 18$$

(ابوالفضل بواری)

برای بهدست آوردن جمله اول به ترتیب جمله سوم و دوم را باید بهدست آوریم:

$$\xrightarrow{n=3} a_{3+1} = 3 \times a_3 - 2 \Rightarrow a_4 = 3 \times a_3 - 2$$

$$\Rightarrow 82 = 3 \times a_3 - 2 \Rightarrow 84 = 3 \times a_3 \Rightarrow 28 = a_3$$

$$\xrightarrow{n=2} a_{2+1} = 3 \times a_2 - 2 \Rightarrow a_3 = 3 \times a_2 - 2$$

$$\Rightarrow 28 = 3 \times a_2 - 2 \Rightarrow 30 = 3 \times a_2 \Rightarrow 10 = a_2$$

$$\xrightarrow{n=1} a_{1+1} = 3 \times a_1 - 2 \Rightarrow a_2 = 3 \times a_1 - 2$$

$$\Rightarrow 10 = 3 \times a_1 - 2 \Rightarrow 12 = 3a_1 \Rightarrow 4 = a_1$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطری، صفحه‌های ۵۱ تا ۶۰)

۱۱۷- گزینه «۱»

برای بهدست آوردن جمله اول به ترتیب جمله سوم و دوم را باید بهدست

آوریم:

$$\xrightarrow{n=3} a_{3+1} = 3 \times a_3 - 2 \Rightarrow a_4 = 3 \times a_3 - 2$$

$$\Rightarrow 82 = 3 \times a_3 - 2 \Rightarrow 84 = 3 \times a_3 \Rightarrow 28 = a_3$$

$$\xrightarrow{n=2} a_{2+1} = 3 \times a_2 - 2 \Rightarrow a_3 = 3 \times a_2 - 2$$

$$\Rightarrow 28 = 3 \times a_2 - 2 \Rightarrow 30 = 3 \times a_2 \Rightarrow 10 = a_2$$

$$\xrightarrow{n=1} a_{1+1} = 3 \times a_1 - 2 \Rightarrow a_2 = 3 \times a_1 - 2$$

$$\Rightarrow 10 = 3 \times a_1 - 2 \Rightarrow 12 = 3a_1 \Rightarrow 4 = a_1$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطری، صفحه‌های ۵۱ تا ۶۰)

۱۱۸- گزینه «۴»

سه جمله دوم دنباله، جمله‌های چهارم و پنجم و ششم هستند.

$$a_4 + a_5 + a_6 = 57 \Rightarrow a_1 + 3d + a_1 + 4d + a_1 + 5d = 57$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 12d = 57 \Rightarrow a_1 + 4d = 19$$

$$a_1 + 9d = 39 \quad \text{یعنی: } a_{10} = 39$$

دستگاه تشکیل داده و جمله اول (a_1) و قدرنسبت (d) را بهدست می‌آوریم:

$$\begin{cases} a_1 + 4d = 19 \\ a_1 + 9d = 39 \end{cases} \Rightarrow d = 4 \Rightarrow a_1 = 3$$

برای جمله ۲۱ ام داریم:

$$a_{21} = a_1 + 20d = 3 + 80 = 83$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطری، صفحه‌های ۶۲ تا ۷۲)

۱۱۹- گزینه «۳»

با توجه به دنباله هندسی بودن دنباله داریم:

$$r^{m+1} = \frac{b}{a} \Rightarrow (\sqrt{a})^{m+1} = \frac{a^{12}}{a^6}$$

$$\Rightarrow (\sqrt{a})^{m+1} = a^6$$

$$\xrightarrow{\text{به توان ۲}} a^{m+1} = a^{12} \Rightarrow m+1=12 \Rightarrow m=11$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

(علیرضا عبدی)

۱۲۰- گزینه «۱»

با ساده کردن معادله داده شده داریم:

$$4^3 \times 2^{-2x} = \frac{1}{64}$$

$$(2^2)^3 \times 2^{-2x} = \frac{1}{64}$$

$$2^6 \times 2^{-2x} = 2^{-6} \Rightarrow 2^{6-2x} = 2^{-6} \Rightarrow 6-2x = -6$$

$$\Rightarrow 6+6 = 2x$$

$$\Rightarrow 12 = 2x$$

$$\Rightarrow 6 = x$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

ب) شبیب منحنی عرضه نشان‌دهنده درجه حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت است. اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شبیب بیشتر است و اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی عرضه پایین است.

ج) شبیب منحنی تقاضا نشان‌دهنده میزان حساسیت مقدار تقاضای فرد نسبت به قیمت است. براساس شبیب و همین درجه حساسیت، کالاهای به دسته ضروری و تجملی تقسیم می‌شود. اگر شبیب منحنی تقاضا زیاد باشد، یعنی عکس العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است که اصطلاحاً می‌گوییم، کشش قیمتی تقاضا کم است که به آن، کالای ضروری می‌گوییم. کالای لوکس بر عکس این حالت است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۳۶)

(مهندی فیاضی)

۱۲۶- گزینه «۳»

- الف) موارد الف در گزینه‌های ۲ و ۳ نادرست می‌باشند:
- اگر کشوری به دلیل محدودیت‌های طبیعی، مزیت اقتصادی نداشته باشد به این معنی نیست که نمی‌تواند به مزیت دست یابد.
- هرچند اصل بر رعایت مزیت‌های مطلق و نسبی و عدم تخصیص امکانات تولید به حوزه‌های غیرمزبته است، اما اگر در کوتاه‌مدت برای عوامل تولید (مثل نیروی کار بدون مهارت) امکان اشتغال وجود نداشته باشد، تولید و خلق ارزش افزوده حتی در محصولی غیرمزبته و کم مزیت، از بیکاری بهتر است.
- ب) تجارت جهانی منافع را افزایش می‌دهد به شرط اینکه منافع حاصل از تجارت، عادلانه تقسیم شود و از سوی برخی کشورهای قدرتمند مصادره نشود.

ج) در دوران قاجار، بی‌کفایتی و عیاشی حکام به اوج رسید و ایران فرصت طلایی خود را برای جبران عقب ماندگی نسبت به اروپا که در آن زمان هنوز چشمگیر نشده بود از دست داد.

د) منابع مالی حکومت برای ایفاده وظایف (اصل ۴۵): «انفال و ثروت‌های عمومی از قبیل زمین‌های موات یا رها شده، معادن، دریاها، دریاچه، رودخانه‌ها و سایر آب‌های عمومی، کوهها، دره‌ها، جنگل‌ها، نیزارها، بیشه‌های طبیعی، مراتعی که حریم نیست، ارث بدون وارث و اموال مجھول المالک و اموال عمومی که از غاصبین مسترد می‌شود در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آنها عمل نماید.»

ه) در سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به ترتیب بر مسئله «جهاد اقتصادی» و «تولید ملی» تأکید شد.

و) پیشورون، مولد و فرستاده: پیشرفت اقتصادی برای ماندگاری، نیازمند خلق فرصت‌های جدید است. خلق فرصت‌های جدید براساس قدرت تولید و انتخاب عرصه مناسب فرصت‌ساز برای پیشرفت صورت می‌گیرد. افزایش قدرت تولید و انتخاب زنجیره‌ای اقتصادی دارای مزیت باید به عنوان محور حرکت اقتصادی مورد توجه قرار گیرد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵)

ج) به همه سیاست‌گذاران، اهالی رسانه و مردم توصیه می‌کنند که همیشه و بهویژه وقتی پای مقایسه‌ای در میان است، همه متغیرهای اقتصادی را به قیمت‌های «ثابت» محاسبه و در تحلیل‌ها وارد کنند؛ چرا که استفاده از متغیرهای «اسمی» به جای متغیرهای «واقعی» بسیار غلطانداز است.

(۵)

GNP = Gross National Product (تولید ناخالص ملی)

GDP = Gross Domestic Product

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲، ۴۳، ۴۴)

۱۲۳- گزینه «۴»

الف) در هر کسب و کاری نوآوری ضرب در خطرپذیری، میزان کارآفرینی را نشان می‌دهد.

ب) «سازمان تولید» جایگاه و نقش هر یک از عوامل تولید را تعیین می‌کند.

ج) در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود ویژه (سود اقتصادی) خود را درج می‌کنند.

د) در پایان تولید، همه محصول و سود و زیان هر چه باشد به صاحب کار (یا صاحب کاران) می‌رسد.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

۱۲۴- گزینه «۴»

الف) دانش اقتصاد با دقت درباره انواع منافع و هزینه‌ها کمک می‌کند تا انسان‌ها، سازمان‌ها و کشورها در استفاده از منابع و امکانات‌شان بهترین‌ها را انتخاب کنند. نتیجه این تلاش فکری، پدید آمدن «اندیشه اقتصادی» است.

جامعه اسلامی برای «حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود»، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثالی یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

ب) به سیاست‌هایی که دولت برای کاهش نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی مانند اشتغال، تورم و رشد، اعمال می‌کند «سیاست‌های تشییت اقتصادی» گفته می‌شود که «تقاضای کل» اقتصاد را در «کوتاه‌مدت» مدیریت و تنظیم می‌کنند.

ج) مجلس شورای اسلامی، علاوه بر تصویب بودجه باید بر اجرای آن نیز نظرات کند و ماده واحده رقم کل درآمدها و هزینه‌های یک سال را مشخص می‌کند.

د) اولین کاری که برای سرمایه‌گذاری در بورس باید انجام داد، «گرفتن شناسه معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌ها» است.

سهم ورقه قابل معامله‌ای است که نشان‌دهنده مالکیت دارنده آن در شرکت سهامی است و بر روی آن اطلاعاتی شامل میزان مشارکت، تعهدات و منافع صاحب سهم در هر شرکت سهامی درج شده است. صاحبان سهام به نسبت سهامی که خریده‌اند، مالک و در سود و زیان شرکت سهامی می‌شوند.

روی ورقه سهم موارد زیر درج می‌شود:

نام شرکت و شماره ثبت آن، مبلغ سرمایه ثبت شده و سرمایه پرداخت شده،

تعیین نوع سهم، مبلغ اسمی سهم و مقدار پرداخت شده آن به حروف و عدد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۱۴، ۹۵، ۹۴، ۷۵، ۷۳، ۱۸، ۹۹ و ۱۰۰)

۱۲۵- گزینه «۲»

الف) قیمت یک کالا و میزان عرضه آن به وسیله تولیدکننده با هم رابطه مستقیم و قیمت یک کالا و مقدار خرید آن به وسیله مصرف‌کنندگان با هم رابطه معکوس دارند.

پ) در سازمان تولید مشارکتی همه عوامل تولید صاحب محصول هستند و همه با هم در فرایند تولید مشارکت می‌کنند. محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی تفاوتی تقسیم می‌شود. برای مثال صاحبان زمین، بذر، تراکتور و نیروی کار همه یک واحد تعاونی کشت و صنعت راهاندازی می‌کنند و به تولید گندم می‌پردازند و عواید را نیز بین خود تقسیم می‌کنند.

در اقتصاد اسلامی صاحب سرمایه مالی یا به صورت قرض الحسن در تولید مشارکت می‌کند و اجر الهی و اجتماعی می‌برد یا به عنوان صاحب کار در سود و زیان شریک می‌شود.

ت) امکان گرفتن وام و اعتبار و پیدایش مؤسسه‌ای که اعتبار دارد و می‌تواند این اعتبار خود را به دیگری هم بدهد (وام)، در حجم و شکل فعالیت‌های اقتصادی تأثیر زیادی گذاشت.

ث) در مورد بیشتر جوامع می‌توان از درآمد سرانه به عنوان معیاری برای سنجش توسعه استفاده کرد به جزء گروه از کشورها، ۱- گروهی از کشورهای در حال توسعه که با داشتن یک ماده گران‌بهای معدنی و صادرات مقادیر زیادی از آن، امکان دستیابی به درآمد سرانه بالا دارند و ۲- گروهی از کشورهای در حال توسعه که با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت توائیت‌های در وضعیت شاخص‌های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کنند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۵۹، ۲۸، ۶۳ و ۸۱)

(نصرین بعفری)

«۱۳۰- گزینه ۲»

(الف)

قیمت هر واحد $\times$ تعداد تولید = درآمد سالانه

تومان $150 \times 2000 = 300,000$ = درآمد سالانه

تومان $35,000 + 5,000 + 15,000 = 60,000$ = هزینه‌های مستقیم

تومان $240,000 - 60,000 = 180,000$ = سود حسابداری

(ب)

هزینه غیرمستقیم - هزینه‌های مستقیم - درآمد سالانه = سود اقتصادی
تومان $300,000 - 60,000 = 240,000$ = سود اقتصادی

(پ)

$-10,000 - \text{هزینه‌های قدیم} - (+30,000 - \text{درآمد قدیم}) = \text{سود جدید}$

$+30,000 + 10,000 - \text{هزینه‌های قدیم} - \text{درآمد قدیم} = \text{سود جدید}$

$+40,000 - \text{سود قدیم} = \text{سود جدید} \Rightarrow$

درنتیجه اگر این تولید کننده تلاش کند با صرفه‌جویی در مصرف انرژی و مواد اولیه، هزینه‌های مستقیم تولید خود را $10,000$ تومان کاهش دهد و با تبلیغات و بازاریابی بیشتر، درآمدش را $30,000$ تومان افزایش دهد، سود بنگاه $40,000$ تومان افزایش می‌یابد.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

(نصرین بعفری)

«۱۳۱- گزینه ۲»

(الف)

$\frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{تولید ناخالص داخلی سرانه}$

جمعیت کشور $\times$ تولید ناخالص داخلی سرانه = تولید ناخالص داخلی $\Rightarrow$

میلیون دلار $= 6,840 = 6,840 \times 80 = 85$ = تولید ناخالص داخلی

«۱۲۷- گزینه ۲»

الف) «درآمد صاحبان سرمایه» مربوط به قیمت خدمات سرمایه و «اجاره‌ها» یا وجهه مربوط به اجاره متعلق به درآمد صاحبان املاک و مستغلات است.
ب) سرانه به معنای سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «تولید یا درآمد» آن جامعه است.

(ج)

$$\frac{1}{5} (490 + 820) = 262 = \text{درآمد صاحبان سرمایه}$$

$$\frac{3}{4} (490 + 610) = 825 = \text{سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها}$$

$$\frac{1}{2} \times 490 = 245 = \text{دستمزدها}$$

$$\text{درآمد صاحبان سرمایه} + \text{درآمد حقوق بگیران} = \text{درآمد ملی}$$

$$\text{سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها} + \text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد} +$$

$$\text{دستمزدها} + \text{درآمد صاحبان املاک و مستغلات} +$$

$$= \text{درآمد ملی}$$

$$490 + 262 + 610 + 825 + 245 = 3,252 = \text{درآمد ملی}$$

(د)

$$\frac{3,252}{80} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت}} = 40 / 65 = \text{هزار ریال}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

«۱۲۸- گزینه ۱»

الف) $12 \times \text{هزینه استهلاک ماهانه} = \text{هزینه استهلاک سالانه}$

تومان $37,500,000 \times 12 = 3125,000,000$ = هزینه استهلاک سالانه

$$\frac{\text{بهای کالای سرمایه‌ای}}{\text{عمر مفید آن}} = \frac{\text{هزینه استهلاک سالانه}}{\text{بهای کالای سرمایه‌ای}}$$

$$\frac{\text{بهای کالای سرمایه‌ای}}{\text{هزینه استهلاک سالانه}} = \frac{\text{عمر مفید کالای سرمایه‌ای}}{\text{هزینه استهلاک سالانه}} \Rightarrow$$

$$\text{سال } 4 = \frac{150,000,000}{37,500,000} = \frac{\text{عمر مفید کالای سرمایه‌ای}}{\text{هزینه استهلاک سالانه}} \Rightarrow$$

() $\times 20 \times \text{قیمت اولیه دستگاه} + \text{قیمت اولیه دستگاه} = \text{قیمت جدید کالای سرمایه‌ای}$

$$\frac{20}{100} (150,000,000 + 150,000,000) = 150,000,000 = \text{قیمت جدید کالای سرمایه‌ای}$$

$$150,000,000 + 30,000,000 = 180,000,000 = \text{تومان} = 180,000,000 = \text{میلیون تومان}$$

$$\frac{180}{4} = 45 = \frac{\text{هزینه استهلاک سالانه}}{\text{هزینه استهلاک سالانه}} = \text{هزینه استهلاک سالانه} \times \text{با احتساب قیمت جدید}$$

$$\text{میلیون تومان} = 135 = \frac{45 \times 3}{45} = \text{هزینه استهلاک سه سال آخر}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

(نصرین بعفری)

«۱۲۹- گزینه ۳»

الف) یکی از دلایل کاهش قدرت خرید پول، حجم زیاد پول نسبت به تولید در یک جامعه است. هرچه حجم پول نسبت به تولید جامعه کمتر باشد، قدرت خرید آن بیشتر می‌شود و در صورت افزایش حجم پول، قدرت خرید آن کاهش می‌یابد.

ب) استفاده از آب رودخانه $\leftarrow$ حیات زندگانی $\leftarrow$ صنعت

انجماد ماهی و پولکزنی $\leftarrow$ صنعت

(رضا نوروزیگی)

۱۴۰- گزینه «۱»

پرسنل سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: جامی اثر «تحفه‌الاحرار» را به تقلید از مثنوی‌های نظامی سرود. گزینه «۳»: کتاب «تذکرة دولتشاه» شرح حال بیش از صد شاعر ایرانی است. گزینه «۴»: در زمان بایسنقر میرزا، پسر شاهرخ، قرآن کریم و شاهنامه را به خطی خوش نگاشتند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(رضا نوروزیگی)

۱۴۱- گزینه «۳»

سراینده این بیت «صائب تبریزی» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۷، ۵۶ و ۳۴)

(عزیز الیاسی‌پور)

۱۴۲- گزینه «۴»

عبارات‌های سایر گزینه‌ها که از تاریخ بیهقی و سفرنامه ناصرخسرو انتخاب شده‌اند، نثر سبک خراسانی هستند و کهنگی و سادگی زبان در آن‌ها وجود دارد. در گزینه «۴» که بخشی از کلیله و دمنه است، کلمات عربی به نسبت بیشتر است و همین ویژگی این عبارت را از سبک خراسانی (نشر دوره سامانی، غزنوی و سلجوقی) جدا می‌کند. دقت کنید که در نثر دوره غزنوی و سلجوقی هم کاربرد کلمات عربی به نسبت دوره قبل (سامانی) بیشتر می‌شود، ولی هنوز زبان نثر ساده و کهن است و ضمناً در نثر فنی، استفاده از کلمات عربی خیلی بیشتر است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۳)

(عزیز الیاسی‌پور)

۱۴۳- گزینه «۴»

ایيات گزینه‌های «۱» و «۲» هر دو به ستایش خرد پرداخته‌اند که از مفاهیم مسلط در سبک خراسانی است. در بیت گزینه «۳» «ناصرخسرو عشق را تقبیح می‌کند و بدین صورت در لفافه به ستایش خرد می‌پردازد. معنای بیت این است که عشق محال و ناشدنی است و خاطر پر نور (روان خردمند) نمی‌تواند شامل امری محال باشد.

در بیت گزینه «۴» شاعر بر عکس دیگر ابیات، به ستایش عشق می‌پردازد و آن را در جایگاهی والاً از عقل می‌گذارد. این دیدگاه در سبک عراقی رایج است. معنای بیت: هنگامی که دل معانی خردمندانه را نقل می‌کرد، عشق هرچه را مشکل بود برای او توضیح می‌داد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(رضا نوروزیگی)

۱۴۴- گزینه «۲»

موارد «الف» و «ج» مربوط به ویژگی‌های سبکی شعر خراسانی است. موارد «ب» و «د» مربوط به شعر سبک عراقی، و مورد «ه» مربوط به نثر سبک عراقی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۳، ۶۲ و ۸۵)

(علی‌محمد پاچفروی)

۱۴۵- گزینه «۱»

خنچه خنید: تشخیص / ایهام: -
تشرییم گزینه‌های درگز:

گزینه «۲»: تشخیص: صفت قاتل برای چشم / ایهام: خون‌ریز: (۱) خون‌ریزنده (با توجه به خونین بودن اشک) (۲) قاتل

گزینه «۳»: دست آه: تشخیص / ایهام: هوا گرفتم: (۱) پرواز کردم، اوج گرفتم (۲) دل به هوسمی دادم

گزینه «۴»: جان ... می‌گفت: تشخیص / ایهام: عمر گرامی ... می‌گذرد: (۱) زندگی ارزشمند سپری می‌شود (۲) معشوق عزیز عبور می‌کند

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و برعی، ترکیبی)

واحد پولی $1530 = 1520 - 3120 = 4650$ = سپرده دیداری $\Rightarrow$ میزان سپرده مدت دار $\times \frac{20}{100} =$ میزان سپرده پس اندازواحد پولی $170 = 170 \times \frac{20}{100} =$ میزان سپرده پس انداز

سپرده مدت دار + سپرده پس انداز = سپرده غیردیداری

واحد پولی $1020 = 1020 + 170 = 850$ = سپرده غیردیداری $\Rightarrow$

سپرده غیردیداری + سپرده قرض الحسنه = شبه‌پول

واحد پولی $4140 = 3120 + 1020 =$ شبه‌پول $\Rightarrow$

(مجموع اسکناس و مسکوکات و سپرده دیداری) پول = نقدینگی

(مجموع سپرده غیردیداری و قرض الحسنه) شبه‌پول +

واحد پولی $8790 = 4650 + 4140 =$ نقدینگی

(اقتفا، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

۱۳۶- گزینه «۴»

(رضا نوروزیگی)

از شناخته شده‌ترین نویسنده‌گان دوره مقاومت می‌توان به امین فقیری با رمان «دھکدة پر ملال» اشاره کرد.

اوین نمایشنامه در دوره معاصر به قلم حسن مقدم در تاریخ ۱۳۰۱ به نام «جعفرخان از فرنگ برگشته» نگاشته شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۷۳)

۱۳۷- گزینه «۱»

تشرییم موارد تادرست:

«الف»: اوج سخن پروین در قطعات اوست که در آن‌ها به شیوه انوری و سنایی توجه دارد.

«د»: بیت مذکور ابتدای یکی از غزل‌های شهریار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

۱۳۸- گزینه «۴»

(مهتبی فرهادی)

هدف از تشكیل انجمن ادبی خاقان رهایی‌بخشیدن شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود.

مشتاق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند با همراهی چند تن دیگر از ادبیان، انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کردند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۲)

۱۳۹- گزینه «۳»

شمس و طفر: اثر محمد باقر میرزا خسرو

جامع عباسی: اثر شیخ بهایی

ترجمه تفسیر طبری به دست جمعی از دانشمندان آن زمان نوشته شده است. اصل تفسیر که به زبان عربی است، اثر محمد بن جریر طبری است.

گوشواره عرش: اثر علی موسوی گرمارودی

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت فاقد تشخیص است. / «تیر» استعاره از نگاه و «کمان» استعاره از ابرو است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پارادوکس: بیچاره بودن چاره‌سازان / اسلوب معادله: مصراج دوم مصدقی از مصراج اول است.

گزینه «۲»: تشبيه: موی میان (کمر در باریکی به مو تشبيه شده است). / واژه «راست» به معنای «کشیده و بلند» آمده است و معنای ثانویه آن درست و مطابق حقیقت با دروغ تناسب دارد.

گزینه «۳»: لفونش مشوش: لفها: کفر و ایمان، نشها: سبجه (تسبيح) و زنار (کمربندی که نشانه غیرمسلمان بودن افراد بود) / تضاد: «کفر و ایمان» و «سبجه و زنار»

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع، ترکیبی)

(علیرضا بعفری)

به یک پا استادن: کنایه از جاستن و ایستادن سرو: تشخیص و استعاره / شاعر دلیل وضعیت قائم سرو را به مژده آمدن یار نسبت داده است: حسن تعلیل / پا و جا: جناس ناهمسان

بیت فاقد آرایه‌های مجاز، ایهام، ایهام، تناسب، تضاد، اسلوب معادله و استئقاد است. (برتری قامت یار نسبت به سرو، به طور ضمنی در بیت دیده می‌شود هرچند محکم نیست!)

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

حروف مشترک قافیه: حروف اصلی + حروف الحاقی؛ (پس هنگامی که قافیه حروف الحاقی نداشته باشد، حروف مشترک و حروف اصلی برابر و مطابق همدیگر خواهد بود. مانند قافیه بیت گزینه «۳» که حروف «رَد» هم حروف مشترک‌اند و هم حروف اصلی قافیه).

گزینه «۳»

گزینه «۱»: حروف مشترک: - قت / حروف الحاقی: ت / حروف اصلی: - ق
گزینه «۲»: حروف مشترک: ازی / حروف الحاقی: ی / حروف اصلی: از
گزینه «۴»: حروف مشترک: - رده / حروف الحاقی: (ب) ه / حروف اصلی: - رده
توجه: صوت بلند «ای» و های بیان حرکت (ه آخر کلمه)، همواره در حکم حروف الحاقی‌اند. (مانند قافیه ابیات گزینه‌های ۲ و ۴)

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

هم‌قافیه شدن همه گروه کلمات مذکور در گزینه «۱»، بلامانع است و حروف اصلی آن‌ها بهترتیب، «بر»، «ـم و ـم» و «آن» است.

توجه شود که کلمات «خدمی و آدمی» با وجود تفاوت در صوت کوتاه (ـ) و (ـ)، به دلیل داشتن حروف الحاقی هم‌قافیه می‌شوند؛ هم‌چنین کلمات «ایران و جانان» نیز به دلیل اشتراک در حروفی که در یکی از کلمات، الحاقی و در دیگری غیرالحاقی است، هم‌قافیه می‌شوند. («آن» در کلمه جانان پسوند نسبت است و در واژه ایران الحاقی نیست.)

گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

گزینه «۲»: «هنده و فلسفه» نمی‌توانند قافیه شوند؛ چرا که «های بیان حرکت» همواره در حکم حروف الحاقی است و با حذف آن «هنده» و «فلسفه» می‌مانند که علی‌القاعدہ هم‌قافیه نمی‌شوند. سایر گروههای این گزینه هم قافیه‌اند.

(علیرضا بعفری)

واژه «صنم» به جای معشوق به کار رفته است: استعاره مصرحه (حذف مشبه) شرم کردن خورشید و قمر / چهره خورشید و قمر: استعاره مکنیه (حذف مشبه به)

گزینه «۱»: خون در دل خورشید کردن: استعاره مکنیه / استعاره مصرحه نداریم. (ماه در مصراج اول مشبه است: همین، ماهی است.)

گزینه «۲»: غنچه به جای لب: استعاره مصرحه / استعاره مکنیه نداریم. گزینه «۳»: تن لاله و دل نافه: استعاره مصرحه نداریم. (علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

گزینه «۲»

(پوریا هسین‌پور)

ت: «انگشت گردیدن» در مصراج اول کنایه از پشمیمانی و حسرت خوردن است. «انگشت‌زنان» هم که در مصراج دوم آمده کنایه از فرط خوشحالی است. مردم در شادی انگشت بر انگشت می‌زنند، مانند دست زدن امروزی در مجالس شادی. «ب»: میان دو واژه «خفته» و «سفته» جناس وجود دارد.

«پ»: واژه «آبان» مجاز از «پاییز» است. شاعر جزء را گفته و کل را اراده کرده است. (آبان جزئی از پاییز است). «الف»: برای واژه «حد» معنای «اندازه» و «کیفر و مجازات شرعی» ذکر شده است. در بیت «الف» معنی قابل قبول «اندازه» است، اما در معنی «کیفر و مجازات شرعی» با واژه‌های «حکم» و «جفا» تناسب ایجاد می‌کند پس بیت ایهام تناسب دارد. «ث»: در مصراج دوم تشبيه دیده می‌شود. در مصراج دوم شاعر «قامت» را به «حلقه» تشبيه کرده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع، ترکیبی)

گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

(الف) تلمیح: اشاره غیرمستقیم به ماجراهی خضر نبی و آب بقا / فاقد حس‌آمیزی (بو در مصراج اول به معنای آرزوست).

(ب) متناقض نماین: آن که پیدا شد، پیدا نشد / «نه آشیان». استعاره از دنیا (ج) ترکیبی تحت عنوان «شام روی» در این بیت مشهود نیست. خوانش صحیح مصراج نخست این بیت در گرو مکشی است که پس از واژه «شام» صورت می‌گیرد. / تضاد: شام و بامداد (د) ایهام تناسب: کاربرد واژه «راست» در معنای درست و مطابق واقع، در حالی که معنای انحرافی آن (بلند و کشیده) با سرو متناسب است. / «گل»: مجاز از بهار

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع، ترکیبی)

گزینه «۳»

(میتبی فرهادی)

استعاره: «آن گل» استعاره از معشوق / جناس: «بید» و «باد» دارای جناس ناهمسان / اسلوب معادله: بیت دارای اسلوب معادله است، هر مصراج مفهومی مستقل دارد و جایه جایی مصراج‌ها امکان پذیر و مصراج دوم مصدق و نمونه مصراج اول است.

گزینه «۱»: بیت فاقد اسلوب معادله / استعاره: «تیر» استعاره از مژه و نگاه یار / جناس: «کمین» و «کمان» جناس ناهمسان

گزینه «۲»: بیت فاقد جناس و اسلوب معادله / استعاره: «پای شمع» اضافه استعاری و تشخیص

گزینه «۴»: بیت فاقد جناس است / استعاره: «دامن ابر» اضافه استعاری / اسلوب معادله: بیت دارای اسلوب معادله است، هر مصraig مفهومی مستقل دارد و جایه جایی مصراج‌ها امکان پذیر و مصraig دوم مصدق و نمونه مصraig اول است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع، ترکیبی)

(پوریا هسین پور)

گزینه «۴»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در رکن پایانی به جای « فعلن »، « فعلن » آمده است.

هی	د	ق	ع	ب	گر	ا	ری	دا	ج	هر
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	-
*	-	-	-	U	-	U	-	-	U	-
*				یان	بی	ز	وی	ج	گر	کا

گزینه «۲»: واژه « خویش » در انتهای مصراوع اول هجای کشیده است، اما طبق اختیار وزنی باید یک هجای بلند به حساب آید. در رکن پایانی مصراوع دوم به هجای « فعلن »، « فعلن » آمده و در رکن اول مصراوع به جای « فعلاتن »، « فعلاتن » ذکر شده است.

هی	د	ق	ع	ب	گر	ا	ری	دا	ج	هر
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U
*	-	-	-	U	-	U	-	-	U	-
*				هم	من	د	هن	خا	خا	از

گزینه «۳»: در ابتدای مصراوع اول، فعلاتن به هجای فعلاتن استفاده شده است. در رکن آخر مصراوع دوم ابدال اتفاق افتاده و بلند بودن هجای پایان هر دو مصراوع در حالی که ذاتاً کشیده هستند، هم دیگر اختیار وزنی این بیت است.

رو	گل	د	ه	شا	با	ک	هر
-	-	U	U	-	-	U	-
-	U	U	U	-	-	U	U
را	ر	س	ز	ند	وا	ت	ن

شست	ف	ب	وت	خل	ب	ی
-	U	U	-	-	U	U
-	-	-	-	-	U	U
خاست	بر	مت	لا	-	م	ه

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

(سید علیرضا احمدی)

گزینه «۱»

وزن سروده صورت سؤال از تکرار رکن « فعلاتن » تشکیل شده است و در بند چهارم آن، سه بار در هجاهای اول، سوم و هشتم از اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه استفاده شده است. (و همه دنیا خراب و خرد از باد است) ولی شاعر در بند نخست تنها دو بار در هجای چهارم و هشتم (در خیال روزهای روشنم کز دست رفتند) از این اختیار شاعری بهره برده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(مبتنی فرهادی)

گزینه «۳»

وزن این بیت « فعلاتن فعلاتن فاعلن » بوده و در بحر « رمل مسدس محدود » شده است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رجز مثمن سالم (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)

گزینه «۲»: رمل مثمن محدود (فعلاتن فعلاتن فاعلن فاعلن)

گزینه «۴»: هزج مسدس محدود (مفایعلن مفایعلن فولون)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

گزینه «۳»: « بهاران » و « گیلان » قابلیت هم‌قافیه شدن را دارند، چرا که « ان » در بهاران پسوند زمان است و در گیلان پسوند مکان؛ هم‌چنین هم‌قافیه شدن « دست و بست » نیز درست است. اما با توجه به الحاقی تلقی شدن صوت بلند « ای » در پایان واژه‌های قافیه، « معن » و « دعو » قافیه شدن به شمار نمی‌رond.

گزینه «۴»: یکسان بودن نوع پسوندها در کلمات قافیه مردود است، بر همین مبنای « سازش و بارش » قافیه درستی نمی‌سازند. پسوند « ش » در هر دو ملحق به بن مضارع است و اسم مصدر می‌سازد (ولی هم‌قافیه شدن سایر کلمات در این گزینه، صحیح است).

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۹۱ تا ۱۰۸)

گزینه «۴»

گزینه «۴»، نه هجای کوتاه دارد.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یازده هجای کوتاه دارد.

گزینه «۲»: دوازده هجای کوتاه دارد.

گزینه «۳»: سیزده هجای کوتاه دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۱۳۱)

گزینه «۲»

(پوریا هسین پور)

وزن بیت صورت سؤال و گزینه «۲» عبارت است از « مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن » که به شکل « مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن » نیز تقسیم‌بندی هجایی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: « مستفعلن فعلون مستفعلن فعلون » (مفعول فعلاتن مفعول فعلاتن)

گزینه «۳»: « مفتحلن فاعلن مفتحلن فاعلن »

گزینه «۴»: « مفتحلن فعلاتن مفتحلن فعلاتن »

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

گزینه «۳»

(سید علیرضا احمدی)

وزن هر چهار بیت « مفتحلن فاعلن مفتحلن فاعلن » است.

بیت «الف»: شاعر چهار بار از اختیار قلب بهره برده است و بنابر این اختیار وزنی، وزن هر چهار نیم‌مصراوع این بیت « مفتحلن فاعلن » شده است. ضمناً بیت فاقد ابدال است.

بیت «ب»: رکن « مفتحلن » در ابتدای بیت، به « مفتحلن » تبدیل شده است و ابدال دارد. ضمناً بیت فاقد قلب است.

بیت «ج»: شاعر چهار بار از اختیار ابدال بهره برده است و بنابر این اختیار وزنی، وزن هر چهار نیم‌مصراوع این بیت « مفتحلن فاعلن » شده است. ضمناً بیت فاقد قلب است.

بیت «د»: شاعر دو بار از اختیار قلب بهره برده است و بنابر این اختیار وزنی، وزن مصراوع این بیت « مفتحلن فاعلن مفتحلن فاعلن » شده است. ضمناً بیت فاقد ابدال است و در هجای هشتم مصراوع دوم صوت کوتاه در واژه « تو » بلند تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

علوم اجتماعی

(علیرضا هیدری)

۱۶۶- گزینه «۴»**بررسی عبارت تاریخست:**

بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که به صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیش روی ما قرار می‌گیرند و اگر وجود نداشته باشند، نمی‌توانیم با هم زندگی کنیم.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۴)

(علیرضا هیدری)

۱۶۷- گزینه «۲»

هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود. بنابراین گزینه «۳» حذف می‌شود.

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظام آن‌ها تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند. بنابراین گزینه‌های «۱» و «۳» حذف می‌شوند.

اعضای جهان اجتماعی، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود، از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند. بنابراین گزینه «۴» حذف می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(فاطمه صفری)

۱۶۸- گزینه «۲»**(الف) حقوق شهروندی: ذهنی و کلان**

فکر کردن به اتفاقات روز گذشته: ذهنی و خرد

رعایت حق تقدم: عینی و کلان

ب) زلزله یا خشکسالی با اینکه پدیده‌های طبیعی‌اند، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند. انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند. این موضوع، اشاره به تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳ و ۲۷)

(علیرضا هیدری)

۱۶۹- گزینه «۱»**بررسی گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: عبارت اول صحیح است. - هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

گزینه «۲»: جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد. - عبارت دوم صحیح است.

گزینه «۳»: فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی، حقوق و تکالیفی که بر عهده دارد، آشنا می‌شود. - هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدید می‌آید.

گزینه «۴»: هر دو عبارت صحیح است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶ و ۹۰)

(سید علیرضا احمدی)

گزاره (الف): وزن رباعی طبق معمول «مفهول مفاعیل مفاعیل فعل» است.

گزاره (ب): قافية رباعی «تنها، سودا و زیبا» براساس قاعدة ۱ است، ولی حرف یا حروف الحاقی ندارد که بر مبنای تبصره «۱» باشد.

گزاره (ج): رباعی فاقد حذف همزه و دارای اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه در پایان هر دو بیت است. کسره اضافه در عبارت‌های «میان سودا» و «حریف زیبا»

گزاره (د): همه مصراع‌ها دارای ابدال‌اند به جز مصراع سوم. در هجای ماقبل

پایانی هر سه مصراع (مفاعیل فعل) اختیار ابدال صورت گرفته است. دو رکن پایانی به شکل (مفاعیلن فع) آمده است. علاوه بر این، در ابتدای

مصراع چهارم، تبدیل دو هجای کوتاه سوم و چهارم به یک هجای بلند دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۰- گزینه «۲»

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: کار را به خدا و اگذار کردن و توکل داشتن به حق

مفهوم بیت گزینه «۲»: توصیه به سعی و تلاش برای به دست آوردن رزق و روزی

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۷)

۱۶۱- گزینه «۴»

بیت صورت سؤال بیانگر این مفهوم است که عاشق در راه عشق زیان نمی‌کند. این مفهوم در بیت گزینه «۴» مشهود است.

اما ابیات سایر گزینه‌ها بیانگر این هستند که عشق همراه با زیان است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۳)

۱۶۲- گزینه «۴»

بیت صورت سؤال بیانگر این مفهوم است که عاشق در راه عشق زیان نمی‌کند. این مفهوم در بیت گزینه «۴» مشهود است.

اما ابیات سایر گزینه‌ها بیانگر این هستند که عشق همراه با زیان است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۳)

۱۶۳- گزینه «۳»

مفهوم مشترک شعر صورت سؤال و ابیات مرتبط: همه موجودات در تسبیح خداوند هستند و ذکر حق را می‌گوینند.

مفهوم بیت گزینه «۳»: بهتر است ایام کوتاه عمر صرف عبادت خداوند شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۶)

۱۶۴- گزینه «۲»

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»: لزوم ارادت و معرفت برای سالک راه

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ناممکن بودن رهابی از عشق یار

گزینه «۳»: کمال بخشی عشق

گزینه «۴»: ترجیح جذبه و کشش معشوق بر تلاش عاشق در راه عشق

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۳)

۱۶۵- گزینه «۴»

مفهوم مشترک ریاعیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: پرسش از معماهی هستی و مرگ و انتقاد از مرگ

مفهوم رباعی گزینه «۴»: دعوت به خوشباشی و اغتنام فرصت

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۴)

(آریتا بیدقی)

رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای صنعتی ← تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین بلوک شرق و بلوک غرب و جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت.
تسهیل انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز ← سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی
(جامعه‌شناسی (۳)، پالش‌های بیوانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۹)

«۱۷۴- گزینه» ۳

(فاطمه صفری)

پدیده‌های اجتماعی، اجزای جهان اجتماعی هستند.
بعضی ویژگی‌ها هستند که در به دست آوردن آن‌ها نقشی نداریم، اما می‌توانیم با تلاش و کوشش خود، آن‌ها را تغییر دهیم، مانند منزلتی که از طریق خانواده‌مان به دست می‌آوریم و با کنش‌هایمان آن را تغییر می‌دهیم.
نقش و عضویت اجتماعی، مجرای ارتباط ما با جهان اجتماعی است.
عقاید و ارزش‌ها، عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند که تأثیرات همچنانه و فرآگیر دارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۶۴، ۶۳، ۲۹ و ۶۷)

«۱۷۵- گزینه» ۳

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۳۰، ۳۱ و ۳۲)

چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید، نه از نوع چالش‌هایی که بین فرهنگ‌های مختلف، شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، پالش‌های بیوانی، صفحه‌های ۱۰ و ۸۱)

(فاطمه صفری)

بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند. آن‌ها خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند. برخی از آنان، دوری مسلمانان از عمل به اسلام را عامل ضعف جوامع اسلامی می‌دانستند و گمان می‌کردند دلیل قدرتمندی جوامع غربی این است که عملکرد آن‌ها اغلب همان است که مورد توجه اسلام نیز است.

تدوین رساله‌های جهادیه، نمونه تاریخی از مقاومت منفی است.
امام خمینی، انقلاب را هنگامی آغاز کرد که رهبران دینی از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشته بودند. شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را به عهده داشت.
روشنفکران چپ نیز از صحنۀ رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

(جامعه‌شناسی (۳)، بیداری اسلامی و بیوان پرید، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۸)

(آریتا بیدقی)

عبارت اول درست است، نمودار مربوط به دیدگاه متفکران مسلمان است.
عبارت دوم نادرست است، رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت ← مربوط به فواید علوم طبیعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱ و ۱۵)

(آریتا بیدقی)

به معنای تأیید کنشگران نیست ← همراهی همدلانه پیامد ارادی ورزش کردن وابسته به اراده دیگری ← مورد تحسین قرارگرفتن توسط دیگران
تأکید افرادی بر نظم و ساختارهای اجتماعی ← رکود اراده‌ها عدم وجود آگاهی نسبت به کلمات و معانی ← بازماندن از گفتار

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۹)

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱ و ۴)

(آریتا بیدقی)

شناسایی جامعه صرفاً با دانش ابزاری ← تصور جامعه همچون واقعیتی بیرونی بر جسته‌سازی شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان ← موقوفیت‌های دانشمندان علوم طبیعی
ساماندهی ارتباط انسان‌ها با یکدیگر ← فایده‌قواعد اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۳، ۲۶، ۲۷ و ۲۹)

«۱۷۶- گزینه» ۴

(فاطمه صفری)

بعضی ویژگی‌ها هستند که در به دست آوردن آن‌ها نقشی نداریم، اما می‌توانیم با تلاش و کوشش خود، آن‌ها را تغییر دهیم، مانند منزلتی که از طریق خانواده‌مان به دست می‌آوریم و با کنش‌هایمان آن را تغییر می‌دهیم.
نقش و عضویت اجتماعی، مجرای ارتباط ما با جهان اجتماعی است.
عقاید و ارزش‌ها، عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند که تأثیرات همچنانه و فرآگیر دارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۳۰، ۳۱ و ۳۲)

«۱۷۷- گزینه» ۴

(ارغوان عبدالمکی)

- جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپایان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطینیه، زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد. فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران نسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقبیان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند.

- وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد.

- با رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا، زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب- رعیتی فراهم آمد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین هوانی، صفحه‌های ۴۳، ۴۷ و ۴۸)

«۱۷۸- گزینه» ۴

عبارت اول با بخش «به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی» مرتبط است. بنابراین به جز گزینه ۲، بقیه عبارتها به نوعی مرتبط هستند.

عبارت دوم در مورد استعمار در کشورهایی است که در برابر استعمار مستقیم و نظامی مقاومت می‌کردند. بنابراین به جز گزینه ۳، بقیه عبارتها مرتبط هستند.

عبارت سوم با بخش «پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت» مرتبط است. بنابراین گزینه‌های ۲ و ۳ بی‌ربط هستند.

عبارت چهارم در توضیح نظام نوین جهانی است که با گزینه‌های ۱ و ۲ ارتباطی ندارد: در سده‌های هفدهم تا بیستم، اقتصاد گسترشده‌ای شکل گرفت که تقسیم کارش از مزه‌های سیاسی و فرهنگی موجود فراتر رفت و نظامی در سطح جهان با عنوان «نظام نوین جهانی» پدید آورد که جوامع غربی را به صورت مرکز و سایر جوامع را به صورت پیرامون درآورد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین هوانی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

«۱۷۹- گزینه» ۳

حيات معنی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترشده است و نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشیریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه ایران رواج پیدا کند.
ارزش جهان‌شمول عدالت می‌تواند از تفرقه میان جوامع و تباہ شدن امکانات بشر جلوگیری کند.

فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه‌گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)
(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بیوانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(فاطمه صفری)

امور سیاسی، همواره مورد تأیید یا رد، انتخاب یا طرد، ستایش یا نکوهش انسان‌ها قرار می‌گیرند؛ یعنی امور سیاسی، اموری خنثی نیستند. به علاوه این امور از انسان‌ها اطاعت، وفاداری و تصمیم می‌خواهند، بنابراین لازم است که آن‌ها را براساس ملک‌هایی ارزیابی کنیم.

استبداد قومی به دلیل این که پشتونه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.

جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند؛ از این رو با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا مطالعه می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ پهلوی، صفحه ۳۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۷)

«۱۸۳- گزینه ۴»

(آریتا بیدقی)

بازشنید جعبه پاندورا ← پیدایش سیاست هویت

جدایی نژادی و زبانی حفظ و تشدید می‌گردد ← مدل تکثیرگر

برای جهان اسلام نگران‌کننده نبود که بزرگترین دانشمندان آن ایرانی باشند ← الگوی تعارف

جامعه‌شناسی انتقادی ← می‌خواهد از درون علم داوری کند و طرفیت افشاگری را برای علوم اجتماعی نگه دارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۵ و ۸۹)

«۱۸۰- گزینه ۲»**«۱۸۱- گزینه ۳»**

جهاد سازندگی ← نهاد اجتماعی

عرب زبان ← تفاوت اسمی

مهماز نوازی ← کنش اجتماعی

خون‌گرمی ← ویژگی اخلاقی ← متغیر، فردی، اکتسابی

آداب و رسوم ← مصادیق فرهنگ

معنا ← ذهنی

(جامعه‌شناسی (۱)، (۲) و (۳)، ترکیبی)

«۱۸۲- گزینه ۳»

در نیمة اول قرن بیستم، با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.

برای پی بردن به هدف کنش، باید به ذهن کنشگر راه یابیم و برای فهمیدن دلالت‌های کنش، باید به زمینه فرهنگی ای که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم.

از منظر ماکس وبر، انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد. او معتقد بود کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید. اما از آنجا که وبر هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آنچه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود و گرنه ارزش علمی ندارد. از این رو تفہم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت. به همین دلیل، وبر جامعه‌شناسی خود را تفہمی - تبیینی معرفی می‌کرد. از نظر او جامعه‌شناس، فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند؛ اما نمی‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند، داوری علمی کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های پهلوی، صفحه ۹۹)

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زنگو، صفحه‌های ۴۸ و ۵۰)

زبان عربی (اختصاصی)

(فاطمه صفری)

«۱۸۵- گزینه ۴»

روش این خلدون در علوم اجتماعی، مشابه روشی است که چهارصد سال بعد، کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت. او با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود از عصیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند. رویکرد این خلدون، انتقادی نیست و جامعه‌شناسی او در مقایسه با جامعه‌شناسی فارابی، محافظه‌کارانه است.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در پهلوی، صفحه ۱۰۰)

(منیره فسرسوی)

«۱۸۶- گزینه ۱»

«رب»: پروردگار، پروردگار من / «أعوذ»، پناه می‌برم (رد گزینه ۴) / «أن أسلأك»: که از تو بخواهم (رد گزینه ۳) / «ما ليس لي به علم»، چیزی که بدان دانشی ندارم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / در گزینه ۲، کلمه «فقط» اضافی است.

(تریمه)

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه «۴»

تشریف گزینه‌های درگیر:

گزینه «۱»: «مقدرأ» حال است که به اشتباه به صورت صفت ترجمه شده است، ترجمه صحیح عبارت: قوی‌ترین مردم کسی است که دشمن خود را مقدارانه ببخشد!

گزینه «۲»: «و أنتم الأعلون» جمله حالیه است که نادرست ترجمه شده است، ترجمه صحیح عبارت: و سنتی نکنید و غمگین نشوید در حالی که شما برتر هستید!

گزینه «۳»: عبارت به صورت مثبت و همراه با لفظ «تهها» ترجمه شده است، در حالی که در عبارت عربی، «إلا» و معنای حصر نداریم؛ ترجمة صحیح عبارت: پروردگارا چیزی را بر ما تکلیف نکن که هیچ نوانی بدان نداریم!

(ترجمه)

(ولی برهی - ابهر)

گزینه «۲»

«این مرد»: هذا الرجل (رد گزینه «۱») / «گردشگران بسیاری»: (موضوع و صفت نکره) سائحین کثیرین (رد گزینه «۳») / «از غرق شدن»: من الغرق / «تجات داده است»: (قد + فعل ماضی : ماضی نقلی فارسی) قد أثند (رد گزینه‌های «۴»)

(ترجمه)

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه «۴»

عبارات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» همگی دلالت بر ارزش سکوت در برابر کلام دارند، اما بیت ارائه شده در گزینه «۴»، چنین مفهومی را نمی‌رساند. به ترجمة عبارات دقت نمایید:

گزینه «۱»: هرگاه دیگران به خوبی سخن‌شان افتخار کردند، به خوبی سکوت افتخار کن!

گزینه «۲»: پشیمانی از سکوت، بهتر از پشیمانی از کلام است!

گزینه «۳»: اگر سخن از جنس نقره باشد، سکوت از جنس طلاست!

گزینه «۴»: در سکوت و آرامش، هزار سخن و حکایت هست!

(مفهوم)

(نویر امسکی)

گزینه «۱»

در گزینه «۱»، «معرفة» نادرست است. «علم» جزء هیچ کدام از انواع اسم معرفه نیست و نکره محسوب می‌شود.

(تمثیل صرفی و مدل اعرابی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «جمع سالم للمؤنث» نادرست است. «الآوات» جمع مکسر «المیت» است.

(تمثیل صرفی و مدل اعرابی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه «۱»

در گزینه «۱»، «خبر للجملة الاسمية و مرفوع» نادرست است. «أكير» بعد از حرف جر «من» آمده و مجرور به حرف جر است. دقت نکید جار و مجرور «من أكير»، خبر است.

نکته مهم درسی:

در گزینه «۴»، منظور از «هو يدلّ على ما يقوم بالعمل» همان «اسم فاعل» است.

(تمثیل صرفی و مدل اعرابی)

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه «۲»

«قد یستغرق وقتاً»: (قد + فعل مضارع: گاهی، شاید) گاهی زمان می‌برد (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «أطْلُوْنْ مِنَ الْلَّازْمْ»: طولانی تراز حد لازم (رد گزینه «۱») / «لَآنْ»: زیرا، چون / «بعض آبَار النَّقْطَةِ»: بعضی از چاههای نفت (رد گزینه «۴») / «يصل»: می‌رسد (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «عمقهَا»: عمقشان (رد گزینه «۱») / «مئات الأمتار»: صدها متر (رد گزینه «۳») / «تحت سطح الأرض»: زیر سطح زمین (رد گزینه «۳»)

(ترجمه)

گزینه «۳»

«هناک علماء»: دانشمندانی هستند، دانشمندانی وجود دارند (رد گزینه «۲») / «يُشَاعُونَ»: برمی‌افروزنند / «تَارَاللهَدِيَّة»: آتشی برای هدایت (رد گزینه «۴») / «من»: هر کس، هر که (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «أَرَادَ»: بخواهد، خواست / «أنْ يَجِدَ»: بیابد / «طريقه»: راهش (رد گزینه «۱») / «بسهولة»: به سادگی (رد گزینه «۱») / «فليستعن»: (إِلَى) امر، به معنی «باید» باید کمک بگیرد (رد گزینه «۴») / «بها»: از آن (رد گزینه «۲») / «استعانة»: (مفعول مطلق تأکیدی) قطعاً، حتماً (رد گزینه «۲») / در گزینه «۱»، کلمه «بتواند» اضافی است.

(ترجمه)

گزینه «۴»

«ما أَجْمَلُ»: (وزن «ما أَفْعَلَ» برای بیان تعجب می‌آید و به صورت «چه ... است، چقدر ... است» ترجمه می‌شود) چه زیباست، چقدر زیباست (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «أَنْ يَمْلأُ»: پُر کند (رد گزینه «۳») / «الْمَرْ»: انسان / «دقائق الحياة و ثوابتها»: دقیقه‌ها و ثانیه‌های زندگی (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «لَآنَ»: زیرا (رد گزینه «۱») / «غاية عظيمة»: هدف بزرگی / «قد خُلقَ»: (فعل ماضی مجھول) آفریده شده است (رد گزینه‌های «۱» و «۲»)

(ترجمه)

گزینه «۱»

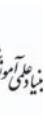
«التسَّلَآلَ آذِى»: آفسایدی که (رد گزینه «۴») / «يُسَبِّبُ»: باعث می‌شود (رد گزینه «۲») / «أَلَا يَقْبَلُ»: (أَلَا = أَنْ + لا) نپذیرد (رد گزینه «۳») / «الْحَكْمُ»: (معرفه) داور (رد گزینه «۲») / «هَدْفَأَ»: (نکره) گلی، یک گل (رد گزینه «۲») / «قد يُشير»: (قد + فعل مضارع) گاهی بر می‌انگیزد (رد گزینه «۲») / «عَصَبَ» المترحین: خشم تماسچیان (رد گزینه «۴») / «في الملعوب»: در ورزشگاه / «إثارة شديدة»: (مفعول مطلق نوعی + صفت) به شدت، شدیداً (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

گزینه «۲»

در گزینه «۲»، تركيب و صفى – اضافي «أعمال الإنسان المُخرِبة» نادرست ترجمه شده است، همچنین «كه» در ترجمه نادرست است؛ ترجمة صحیح عبارت: «ولی کارهای مخرب انسان آن را تهدید می‌کنند!»

(ترجمه)

(ولی بررهی - ابهر)

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن مستثنی منه، اسم فاعل نباشد؛ در گزینه «۳»، «أبيات» (جمع مکستر «بیت») مستثنی منه است که اسم فاعل نیست.

در سایر گزینه‌ها: «السائرون، المُسافرون و الطَّلَاب» (جمع مکستر «الطلاب») مستثنی منه هستند که همگی اسم فاعل محسوب می‌شوند.
(اسلوب استثناء)

(ولی بررهی - ابهر)

در گزینه «۱۱»، هر دو کلمه «عمل» اسم هستند و هیچ‌کدام فعل نیست، بنابراین در این عبارت، مفعول مطلق نداریم. (ترجمه عبارت: این کار تو، کار ویرانگری است که با آن، تخریب طبیعت را می‌خواهی) در سایر گزینه‌ها: «سمع، لعب و قيام» همگی مصدرهایی هستند که بعد از فعل خود ذکر شده‌اند، بنابراین نقش مفعول مطلق را دارند.
(مفعول مطلق)

(نوید امسکی)

در گزینه «۳»، «أيها قنبر» نادرست است؛ دقت کنید «أيها / أيتها» بر سر اسم «ال» دار می‌آید، در حالی که «قنبر»، «ال» ندارد.
تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «اللهُمَّ» در واقع همان «يا اللهُ» است.

گزینه «۲»: «رب» در واقع همان «ربی» است که ضمیر «یاء» از آن حذف شده است.

گزینه «۴»: «یا» حرف نداء، «بني» منادا و «آدم» مضافقیه است.
(اسلوب نداء)

(میلاد هوشیار)

گام دوم فعالیت باستان‌شناسی، حفاری برای بیرون آوردن و نمایان کردن آثاری است که در دل خاک قرار گرفته‌اند. حفاری، یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان و نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است.
(تاریخ (ا)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

(پهلوان میربلوکی)

یکی از ویژگی‌های برجسته تمدن یونان باستان، شیوه متفاوت حکمرانی بود که توسط یونانیان به وجود آمد.

(تاریخ (ا)، پهلوان در عصر باستان، صفحه ۵۴)

(پهلوان میربلوکی)

فرمانروایان سومری و آنکه، پیاپی به سرزمین ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند. این تاختوتازها، سرانجام سبب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود ۲۶۰۰ ق.م. با یکدیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۶)

«گزینه ۲۰۳

(منیژه فرسوی)

«أوصل» فعل ماضی از باب «أفال» است و باید بر وزن «أفعَل» باید، بنابراین «أوصل» (با حرکت فتحه روی عین الفعل) صحیح است. همچنین «الشاطئ» (به معنای: ساحل) بدین شکل درست است.
(ضبط هرکات)

«گزینه ۱۹۸

در گزینه «۴» آمده است: «حيوانی که به بچه‌هایش در ابتدای تولدشان شیر می‌دهد: شیر (خوارکی)». که نادرست است. [توضیح داده شده مربوط به «اللبونه: پستاندار» است.]
تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عضوی که انسان و حیوانات به وسیله آن نفس می‌کشند: بینی
گزینه «۲»: از پرندگانی که نمی‌توانند پرواز کنند: مرغ
گزینه «۳»: غذایی معروف در سبحانه که از شیر ساخته می‌شود: پنیر
(مفهوم)

«گزینه ۲۰۰

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن ضمیر «ی» نقش مفعول «نقش» را داشته باشد. ضمیر «ی» تنها در حالتی نقش مفعول را دارد که پس از «تون و قایه» باید و به فعل متصل شود؛ لذا در گزینه «۳»، «ي» در فعل «إِحْمِنِي: از من نگهداری کن»، بعد از نون و قایه آمده و نقش مفعول را دارد.
تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لا تَعْنِي» دارای نون و قایه نیست و حرف «ن» جزء ریشه فعل است.
گزینه «۲»: «لا تَضْمَنِي» دارای نون و قایه نیست و حرف «ن» جزء ریشه فعل است، همچنین «ي» در «أَخْتَنِي» و «لِي» به ترتیب نقش مضافقیه و مجرور به حرف جر را دارد.

گزینه «۴»: «ي» در فعل «تَعْنَى» جزء ریشه فعل (غ، ن، ي) است.
(أنواع بملات)

«گزینه ۲۰۱

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، «شباب» توصیف نشده باشد.
(به عبارت دیگر، موصوف نباشد)
تشرحیم گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، «شباب» موصوف است و «المجدین» صفت آن است.
در گزینه «۲»، «الشباب» موصوف و «المُجَدُون» صفت آن است.
در گزینه «۳»، «المُجَدِينَ» حال است و نباید آن را با صفت اشتباہ گرفت؛ زیرا «مُجَدِين» نکره است و «الشباب» معرفه است و مطابقتی بین آن‌ها وجود ندارد.

در گزینه «۴»، «لن يتوقفوا» جمله وصفیه است که اسم نکره «شباب» را توصیف کرده است.
(قواعد اسم)

«گزینه ۲۰۲

در گزینه «۴»، اسلوب شرط نداریم و «من» از نوع پرسشی و به معنای «چه کسی» است. ترجمه عبارت: «چه کسی خواست دشمن ذلیل را دشتمان دهد که او دشتمان داده بود و او را تهدید کرده بود؟!»
تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «يُصلَح» فعل شرط و جمله «إنَّ اللَّهَ...» جواب شرط است.
گزینه «۲»: «غَرَس» فعل شرط و «حصل» جواب شرط است.
گزینه «۳»: «أَحَبَّ» فعل شرط و «ليقَ» جواب شرط است.
(أنواع بملات)

(سیدعلیرضا علوبیان)

گزینه «۲۱۶

حکومت نادرشاه بر اقتدارگرایی مطلق شاه و تمرکز بر امور نظامی و ارتشم متنکی بود و نهادهای اداری در عصر حکومت او رونق چندانی نداشتند.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(سیدعلیرضا علوبیان)

گزینه «۲۱۷

ناتوانی فتحعلی‌شاه در تأمین تدارکات سپاه و بی کفایتی و سستی برخی از فرماندهان، مانند اصف‌الدوله و نیز اعتماد به وعده‌ها و قدرت خارجی از جمله عوامل شکست ایران در دور دوم جنگ‌های ایران و روسیه بود.

(تاریخ (۳)، سیاست و کلموت در عصر قاجار، صفحه ۴۲)

(سیدعلیرضا علوبیان)

گزینه «۲۱۸

بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم به خصوص بعد از ماجراه مشروطه بالا رفته و نمی‌تواند مانند هندوستان، ایران را به خاک بریتانیا اضافه کند. در نتیجه مأموران انگلستان در ایران تصمیم گرفتند تا شخص مورد اعتماد خود را به حکومت رسانند تا از طریق او بتوانند به صورت غیرمستقیم اهداف خود را در ایران پیاده کنند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره کلموت رضاشاه، صفحه ۹۲)

(سیدعلیرضا علوبیان)

گزینه «۲۱۹

محمد رضا شاه پهلوی در پاسخ مساعد به خواسته‌های آمریکا، هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست وزیری منصب کرد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۳)

(سیدعلیرضا علوبیان)

گزینه «۲۲۰

اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات بیت‌المقدس و با آزادی خونین شهر (خرم‌شهر) از اسارت دشمن بعضی رقم خورد و برگ زرینی در دفاع از ایران در تاریخ معاصر ثبت شد.

(تاریخ (۳)، پیگ تتمیلی و دفاع مقدس، صفحه ۱۵۴)

جغرافیا

(زهرا دامیر)

گزینه «۲۲۱

عبارت صورت سوال به جغرافیای تاریخی که یکی از شاخه‌های جغرافیای انسانی است اشاره دارد. جغرافیای تاریخی از یافته‌های علم تاریخ استفاده می‌کند و با یک دید همه‌جانبه بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پراکنده‌گی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها انجام می‌دهد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه ۳)

(زهرا دامیر)

گزینه «۲۲۲

ارزش اقتصادی دشت‌ها: ۱- جاذبه‌های گردشگری ۲- استفاده از انرژی پاک، مانند انرژی خورشید و باد ۳- گذران اوقات فراغت ۴- معادن گچ، نمک و مصالح ساختمانی ۵- فعالیت‌های کشاورزی

ارزش اقتصادی جلگه‌ها: ۱- فعالیت‌های کشاورزی ۲- گذران اوقات فراغت ۳-

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

(بوار میربلوکی)

گزینه «۲۰۹

از جمله ابتکارات نظامی ساسانیان، استفاده از فیل در جنگ‌ها بود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۷)

(بوار میربلوکی)

گزینه «۲۱۰

مطابق تعالیم زرتشتی، گروهی از موجودات الهی که آمساپنداشنا یا جاودانان مقدس خوانده می‌شوند، آهورهمزا را در امر آفرینش و اداره امور جهان باری می‌کنند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۲۹)

(علی‌محمد کریمی)

گزینه «۲۱۱

موخ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

(علی‌محمد کریمی)

گزینه «۲۱۲

نصیحت‌ها و کوشش‌های مسالمت‌آمیز امام علی (ع) برای بازداشت مخالفان از سرکشی و جلوگیری از جنگ داخلی میان مسلمانان، به نتیجه نرسید و آن حضرت ناگزیر به دفع سرکشی‌ها و آشوب‌گری‌هایی شد که اشراف بنی‌امیه نقش مهمی در ایجاد آن داشتند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۱۴۵)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۲۱۳

سلط رومیان بر مصر، موقعیت مسلمانان را در شام و حتی در شب‌جزیره عربستان در معرض خطر جدی قرار می‌داد. از این رو، مسلمانان بعد از فتح شام، در صدد برآمدند مصر را نیز تسخیر کنند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتی تازه در تاریخ پسر، صفحه ۱۵)

(علی‌محمد کریمی)

گزینه «۲۱۴

گرچه خاندان بنی عباس با کوشش ایرانیان به حکومت رسیدند، اما تداوم سلطه اعراب و برخی اقدام‌های خلفای عباسی از قبیل قتل ابوسلمه خلال و ابومسلم، نابودی خاندان‌های برمهکیان و سهل و سختگیری و ستم به شیعیان و اهل بیت پیامبر، نارضایتی و خشم مردم ایران را برانگیخت و زمینه‌ساز قیام‌های مختلفی در گوشه و کنار ایران شد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۸۶)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۲۱۵

مرگ ابوسعید، آخرین ایلخان مغول، آغازگر چهار دهه آشفتگی سیاسی و ناسامانی نسبی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران بود که تا زمان قدرت‌گیری تیمور ادامه یافت. در این دوره، علاوه بر خانزادگانی از خاندان چنگیز و سرداران مغول که بر سر کسب قدرت رقابت و درگیری داشتند، چندین حکومت محلی غیرمغولی نیز در مناطق مختلف ایران به وجود آمدند. حکومت‌های شیعه سربداران و سادات مرعشی مازندران و سلسله آل مظفر از جمله آن‌ها بودند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۶)

(علیرضا رضابی)

شکل صورت سؤال یک طاق دریایی ناشی از حفر مواد در ساحل می‌باشد. در نتیجه فرسایش سواحل، اشکال مختلفی از ناهمواری‌ها چون ستون‌های سنگی دریایی، غارها و طاق‌های دریایی به وجود می‌آیند که به آن‌ها اشکال ناهمواری ناشی از حفر مواد (کاوشی) می‌گویند.

آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه‌یا دماغه‌های اسماهی، از جمله اشکال ناهمواری ناشی از رسوب‌گذاری مواد (تراکمی) محسوب می‌شود.

(پژوهشی (۲)، نوایی طبیعی، صفحه‌های ۳۹ و ۵۰)

گزینه «۲»

(زهرا دامیر)

دریای عمان تنها دریای آزاد ایران است که از طریق آن می‌توان به آبهای همۀ دریاهای جهان دسترسی داشت. این دریا بخشی از آبهای اقیانوس هند است که از طریق تنگۀ هرمز از خلیج فارس جدا می‌شود. عمق این دریا گاهی تا ۲۰۰۰ متر هم می‌رسد که از این نظر برای عبور کشتی‌های تجاری و نفتکش‌های غولپیکر بسیار مناسب است.

(پژوهشی ایران، پژوهشی طبیعی ایران، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

نسبت اشتغال در فعالیت‌های چهارگانه در کشورها و نواحی مختلف جهان، متفاوت است. یکی از نیازها و نگرانی‌های مهم بشر امروز، تأمین غذاست و امنیت غذایی، جزء اهداف و برنامه‌های مهم همه کشورها محسوب می‌شود.

(پژوهشی (۲)، نوایی انسانی، صفحه ۱۸۵)

گزینه «۴»

(زهرا دامیر)

در ترسیم هرم سنی جدول صورت سؤال، قسمت بالای هرم باریک و میانه هرم پهن خواهد بود. در سال ۱۳۹۵ شاهد کاهش رشد جمعیت هستیم. اگر سیاست کنترل جمعیت در ابعاد شدید ادامه پیدا کند، جمعیت کشور به ترتیج دچار پیری و در نهایت مشکلات دیگری در برخواهد داشت. اساساً نایاب سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند، زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

(پژوهشی ایران، پژوهشی انسانی ایران، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

گزینه «۲»

(زهرا دامیر)

بهرمندی از منابع انرژی و معدنی یک کشور به تنهایی منشأ قدرت نیست. اگر این منابع در این کشور در جهت توسعه صنایع قرار بگیرند، در قدرت آن کشور مؤثرند، اما اگر اقتصاد کشوری وابسته به صادرات آن‌ها باشد، یک ویژگی منفی و عامل کاهش قدرت ملی تلقی می‌شود.

(پژوهشی (۲)، نوایی سیاسی، صفحه ۱۵۱)

گزینه «۳»

(زهرا دامیر)

روستاهای متتمرکز تحت تأثیر پدیده‌های اطراف خود است. روستاهایی که در دامنه یک کوه استقرار یافته (پلکانی) از این نوع هستند. (لیقوان در آذربایجان شرقی) در روستای پراکنده، خانه‌ها با فاصله از هم قرار دارد. روستای آق اولر در تالش گیلان از این نوع است.

(پژوهشی ایران، پژوهشی انسانی ایران، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

در مگالاپلیس (منطقه ابرشهری)، حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادر شهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادر شهر دیگر پیوند می‌خورد.

(پژوهشی (۳)، پژوهشی سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۱۶)

گزینه «۴»

(زهرا دامیر)

در نقشه صورت سؤال، ناحیه انسانی پشتوان‌ها در هر دو کشور افغانستان و پاکستان قرار دارند. لزوماً مرزهای نواحی طبیعی و انسانی با مرزهای اداری و سیاسی منطبق نیستند. کشور افغانستان از نظر قومیت‌ها کشور همگوئی نیست و قومیت‌های مختلفی در آن زندگی می‌کنند. هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و همگوئی در آن وجود دارد.

(پژوهشی (۲)، تاریخ پیشست، صفحه ۱۷)

گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

وجود مشکلات در نواحی روستایی بدین معنا نیست که همه شهربازیان در جهان سطح زندگی بالایی دارند یا همه روستاییان در فقر به سر می‌برند.

(پژوهشی (۳)، پژوهشی سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۳)

گزینه «۱»

(زهرا دامیر)

(پژوهشی (۲)، تاریخ پیشست، صفحه ۱۷)

در ناحیه حمل و نقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد، جغرافیای حمل و نقل شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.

(پژوهشی (۳)، پژوهشی معلم و نقل، صفحه ۳۴)

گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

از آنجا که حمل و نقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد، جغرافیای حمل و نقل شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.

(پژوهشی (۳)، پژوهشی معلم و نقل، صفحه ۳۴)

گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

یکی از مهم‌ترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استواری در منطقه معتدل‌له تشکیل می‌شود. در ناحیه معتدل‌له حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه، بر اثر صعود هوا منطقه فشار کم ایجاد می‌شود. این صعود هوا تحت تأثیر توده هوازی است که از سمت قطب به طرف آن حرکت می‌کند و هوای نسبتاً گرم‌تر را به سمت بالا می‌راند.

(پژوهشی (۲)، نوایی طبیعی، صفحه ۱۶)

(فاطمه سقایی)

چنانچه حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدهی آن بیشتر شود، سیل رخ می‌دهد. بیشتر رودهای طی سال، یک یا چند بار دچار سیل می‌شوند اما همه سیل‌ها خسارت‌بار نیستند. اگر آبدهی رود آن قدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فراتر برود و سرریز شود، سیل خسارت‌بار رخ داده است.

(پژوهشی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۱۶۹)

گزینه «۲»

(نیما بواهری)

در کتاب درسی مثالی مطرح شده که جیوه را به «فلزی که در دمای طبیعی مایع است» تعریف کرده است و این تعریف را تعریفی درست محسوب کرده است. در این تعریف مفهوم خاص عبارت است از «چیزی که در دمای طبیعی مایع است» که با مفهوم مجھول نسبت عموم و خصوص مطلق دارد و لزوماً اختصاص به جیوه ندارد. اما با آمدن به همراه فلز یک تعریف جامع و مانع می‌سازد.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۱۳۱)

«گزینه ۴» - ۲۳۹

(زهرا دامیر)

استفاده از تصاویر ماهواره‌ای در مطالعه و پیش‌بینی مخاطرات طبیعی به طور روزافرnon در حال گسترش است. مدیریت مخاطرات طبیعی در سه مرحله، یعنی قبل از وقوع، حین وقوع و بعد از وقوع مخاطره صورت می‌گیرد. عبارت گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» مربوط به مرحله قبل از وقوع یعنی پیشگیری است، اما عبارت گزینه «۴» به مدیریت بعد از وقوع سیل اشاره دارد.

(پفراغیا (۳)، مفاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

«گزینه ۴» - ۲۳۵

(حسن صدری)

اگر قضیه صادق «هر ج غیرد است» را عکس کنیم، می‌شود «بعضی غیرد ج است» که قضیه صادقی است. حال اگر این قضیه را نقیض کنیم می‌شود «هیچ غیرد ج نیست» که قضیه کاذبی است. اگر متناسب این قضیه اخیر را بنویسیم می‌شود «هر غیرد ج است» که صدق و کذب آن نامشخص است، زیرا در تضاد از کذب لزوماً به صدق نمی‌رسیم.

(منطق، اقام قضاایا، صفحه‌های ۶۳، ۶۷، ۶۴ و ۶۱)

«گزینه ۴» - ۲۴۰

(نیما بواهری)

ممکن است تصورات سازنده یک تصدیق برای ما معلوم و شناخته شده باشدند اما کل حکم و تصدیق برساخته از آن‌ها برای ما مجھول باشد. برای مثال ما می‌دانیم «سیب» چیست، و می‌دانیم که «مفید برای پوست» چیست. اما ممکن است ندانیم «سیب برای پوست مفید است». در این حالت تصورات این تصدیق معلوم هستند اما تصدیق در مجموع مجھول است. اما این‌گونه نیست که تصورات سازنده یک تصدیق مجھول همیشه معلوم باشند، ممکن است تمام تصورات یا تعدادی از آن‌ها مجھول باشند.

(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه‌های ۷ و ۹)

«گزینه ۲» - ۲۳۶

(نیما بواهری)

منفی‌بودن عالمت موضوع و محمول زمانی است که قضیه ما «موجبه جزئی» باشد. پس قیاسی را باید انتخاب کنیم که نتیجه موجبه جزئی خواهد داشت.

نکته‌تستی: هنگامی که یکی از مقدمات قیاس ما سالبه باشد پس نتیجه هم در صورت اعتبار قیاس حتماً دارای نسبت سالبه خواهد بود. (بنابراین گزینه‌های ۱ و ۳ رد می‌شوند)

نکته‌تستی: قیاس معتبر با دو مقدمه جزئیه نداریم. (بنابراین گزینه ۲ رد می‌شود)

(منطق، قیاس اقتضائی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

«گزینه ۴» - ۲۴۱

(حسین راهنمایی)

فردی که این جمله را می‌شنود امکان دارد دچار ابهام شود که خود فرد گوینده سیگار می‌کشیده یا پدر فرد گوینده سیگار می‌کشیده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مغالطه ابهام در مرجع ضمیر نداریم زیرا ضمیر که بعد از لباس آمده مرجع آن مشخص است.

گزینه «۲»: کیف پوش به مرجع مفرد بر می‌گردد و آن هم جز مادر نمی‌تواند باشد چون فرزندان مادر جمع هستند.

گزینه «۳»: در این مورد ما مغالطه ابهام در عبارت داریم از نوع مشخص نبودن عبارت محدود (به خودن هندوانه میل ندارد یا با ساسان هندوانه خودن را دوست ندارد).

نکته: وجود ضمیر به معنای وجود مغالطه ابهام در مرجع ضمیر نیست. (منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

«گزینه ۴» - ۲۴۲

(نیما بواهری)

در انفال حقیقی هر دو قضیه همزمان کاذب و همزمان صادق نیستند؛ بنابراین اگر یک طرف کاذب باشد (کذب د یا همان صدق غیرد) طرف دیگر حتماً صادق است (صدق ج).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از کذب یک طرف منفصله (صدق غیرج = کذب ج) به کذب طرف دیگر (صدق غیرد = کذب د) رسیده است؛ که نادرست است.

گزینه «۲»: از صدق یک طرف منفصله (صدق د) به صدق طرف دیگر (کذب غیرج = صدق ج) رسیده است؛ که نادرست است.

گزینه «۴»: از کذب یک طرف منفصله (کذب ج) به کذب طرف دیگر (صدق غیرد = کذب د) رسیده است؛ که نادرست است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

(نیما بواهری)

همه مفاهیم ذکر شده در گزینه چهارم مفهوم کلی هستند. در تشخیص مواردی نظری «تنها کتاب منطق من»، «کنکور انسانی» یا «فلسفه یازدهم» باید توجه کنید که به یک مورد خاص و منحصر به فرد اشاره نمی‌کنند و «نوعاً» می‌توان افراد و مصادیق متعددی برای آن‌ها فرض کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جزئی - کلی - کلی

گزینه «۲»: کلی - جزئی - کلی - کلی

گزینه «۳»: جزئی - جزئی - کلی - کلی

نکته: القابی نظری «لسان‌الغیب» یا «شيخ اجل» اوصافی هستند که می‌توان بر افراد دیگر و متعددی نسبت داد و مانند اسامی اشخاص جزیی نیستند و مفهوم کلی به شمار می‌روند.

(منطق، مفهوم و ممترقب، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(نیما بواهری)

روح امری مجرد و غیرمادی است که خواص جسم از جمله زمان و مکان و بعد و امتداد ... را ندارد. اینکه این سینا می‌گوید روح در بدن حلول می‌کند یا اینکه ملاصدرا می‌گوید روح از تکامل جسم ایجاد می‌شود، به این معنا نیست که روح درون بدن است و هردوی این افراد بر نادرستی این گزاره توافق نظر دارند. این سینا می‌گوید روح در بدن ظهور می‌یابد و ملاصدرا می‌گوید روح باطن بدن است (نه اینکه درون بدن است).

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۲)، صفحه‌های ۷۹ و ۸۱)

گزینه ۲۴۷

(حسن صدری)

گزینه ۱): آن چیزی که سقراط بر سر زبان‌ها انداخت و عمومی کرد، واژه «فلسفه» بود.

گزینه ۲): علت اصلی تواضع و فروتنی سقراط بود. هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها علت احتمالی است.

گزینه ۳): سوفیست در ابتدا به معنای دانشمند و فرد دانا بود. فیلوسوفوس یا فیلسف نیز در گذر زمان به معنای دانشمند تلقی شد. پس دلالت اولیه سوفیست با تلقی ثانویه از فیلوسوفوس در واقع یکی بود.

گزینه ۴): در آن زمان فلسفه دلالت بر دانش خاصی نداشت و همه دانش‌ها را شامل می‌شد.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه ۷)

گزینه ۲۴۸

(نیما بواهری)

به ترتیب حالت افراط سه قوءه «عقل، غضب و شهوت» از نظر ارسطو عبارت‌اند از: «جریزه، تهور و شره»

به ترتیب حالت تفریط سه قوءه «عقل، غضب و شهوت» از نظر ارسطو عبارت‌اند از: «سفراهت، ترس، خمودی»

به ترتیب حالت اعتدال سه قوءه «عقل، غضب و شهوت» از نظر ارسطو عبارت‌اند از: «حکمت، شجاعت، خویشن‌داری»

(فلسفه یازدهم، انسان، موبوی افلاقی‌گرا، صفحه ۱۷)

گزینه ۲۴۸

(نیما بواهری)

در «دوری از مغالطه‌ها» می‌خوانیم: فیلسفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهند و آن را با گفتار مناسبی که خالی از مغالطه باشد، بیان کنند.

در «استقلال در اندیشه» می‌خوانیم: اولاً فیلسف درباره مسائل بنیادین به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد. او تابع برهان و استدلال است، نه تابع افراد و اشخاص.

در «رهایی از عادات غیرمنطقی» می‌خوانیم: افراد متکر و اندیشمند این جوامع، این قبیل افکار را مورد نقد و ارزیابی قرار می‌دهند و اگر منطبق با عقل و استدلال نبود، آن‌ها را نمی‌پذیرند و تلاش می‌کنند سایر مردم را نیز به باطل‌بودن آن افکار آگاه کنند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

گزینه ۲۴۹

(نیما بواهری)

در صورتی که محمول با موضوع اتحاد مفهومی و مصدقی داشته باشد و یا اینکه محمول از ذاتیات موضوع باشد، حمل اولی ذاتی خواهد بود. بنابراین حمل تعریف مفهومی صحیح بر ذات (انسان حیوان ناطق است)، حمل یک مفهوم ذاتی بر ذات (انسان حیوان است) و حمل یک ماهیت و ذات بر خودش (انسان انسان است)، حمل اولی ذاتی محسوب می‌شود.

اما حمل مفاهیم ذاتی یک ماهیت بر یکدیگر همیشه حمل اولی ذاتی نیست. مثلاً قضیه «حیوان ناطق است» دارای حمل شایع صناعی است و «ناطق» از ذاتیات «حیوان» محسوب نمی‌شود.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیش‌تی، صفحه ۵)

گزینه ۲۴۹

(حسین راهنمایی)

عقل می‌تواند هم امور محسوس (طبیعی) را درک کند و هم امور نامحسوس را.

گزینه ۲۵۰

(نیما بواهری)

واجب‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالغیر هر دو ضرورت وجود دارند. اما ضرورت وجود برای واجب‌الوجود بالذات از ناحیه ذات خود آن است. اما واجب‌الوجود بالغیر ضرورت وجود را از ناحیه غیر دریافت می‌کند و ضرورت از جانب خود (وجوب فی نفس) ندارد.

بررسی‌سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱): این گونه نیست که برای واجب‌الوجود ضرورت وجود ایجاد شده باشد، واجب‌الوجود بالذات، ذاتاً ضرورت وجود دارد و وجود برایش واجب است.

گزینه ۲): این ممکن‌الوجود است که اقتضایی نسبت به بودن ندارد (یعنی می‌تواند باشد یا نباشد)، ممتنع‌الوجود اصلاً امکان وجود ندارد و همواره معده است.

گزینه ۳): ممکن‌الوجود اقتضایی نسبت به وجود ندارد (این جمله به معنی این نیست که وجود ندارد، بلکه بدین معنی است که می‌تواند باشد یا نباشد). این واجب‌الوجود است که اقتضای وجود دارد.

(فلسفه دوازدهم، بیان مکانت، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

(نیما بواهری)

از نظر افلاطون قوءه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس است و ارسطو نیز این نظر استاد خود را پذیرفت. عبارت مذکور در صورت سوال نیز به این نکته اشاره دارد که از نظر سهروردی نفس دارای حیات و زندگ است.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۱)، صفحه ۷۷)

گزینه ۲۵۱

(مسین راهنمایی)

به دلیل اینکه دیدگاه‌های دیگر ملاصدرا از اصالت وجود تأثیر گرفته‌اند، فلسفه او را گاهی «اصالت وجودی» می‌گویند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- بعضی از اصول فلسفی ملاصدرا ابتکاری بودند بعضی‌ها ابتکاری نبودند، یعنی قبلاً مطرح بودند.
- ملاصدرا از شهود و وحی به عنوان شاهد و تأیید کمک می‌گرفت نه به عنوان پایه استدلال.
- ملاصدرا به پیشنهاد شیخ بهایی به شاگردی میرداماد درآمد، نه بر عکس.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

گزینه «۴» ۲۵۵

(نیما چواهری)

هیوم بیان می‌کند که رابطه علیت در حس و تجربه مکشوف نیست و این ابزار صرفاً توالی و پشتسرهم آمدن (تعاقب) دو حادثه را برای ما مشخص می‌کند. این سینا نیز چنین نظری را قبول دارد و بیان می‌کند که حس جز به توالی حوادث پی نمی‌برد. اما این سینا راه دیگری را برای اثبات اصل علیت با ابزار عقل می‌گشاید و این اصل را صرفاً ناشی از عادت ذهنی ما نمی‌داند (رد گزینه ۲)، اما از نظر هیوم تمامی معارف ما بر پایه حس و تجربه است و عقل محض را قبول ندارد. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(فلسفة دوازدهم، پهان علی و معلوی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

گزینه «۳» ۲۵۱

هیوم بیان می‌کند که رابطه علیت در حس و تجربه مکشوف نیست و این ابزار صرفاً توالی و پشتسرهم آمدن (تعاقب) دو حادثه را برای ما مشخص می‌کند. این سینا نیز چنین نظری را قبول دارد و بیان می‌کند که حس جز به توالی حوادث پی نمی‌برد. اما این سینا راه دیگری را برای اثبات اصل علیت با ابزار عقل می‌گشاید و این اصل را صرفاً ناشی از عادت ذهنی ما نمی‌داند (رد گزینه ۲)، اما از نظر هیوم تمامی معارف ما بر پایه حس و تجربه است و عقل محض را قبول ندارد. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

گزینه «۴» ۲۵۲

از نظر کانت معیار و قانون فعل اخلاقی معیاری عقلی است که در خود کنش نهفته است. ما باید وظیفه خود را صرفاً برای انجام وظیفه انجام دهیم. اخلاقی بودن یک کنش بسته به عوامل بیرونی نظیر سعادت، منفعت، دستورات خداوند و ... نیست. خود کار یا درست است یا نادرست یا متوسل نمی‌توانیم برای توجیه یک عمل غیراخلاقی به یک عامل بیرونی متولّ شویم. اما توجه کنید که این بحث در رابطه با معیار اخلاقی بودن یا نبودن شویم. اما کانت برای تحقق و انجام‌شدن کنش اخلاقی وجود خداوند و عالم غیرمادی را لازم می‌داند؛ زیرا تا اختیار نباشد، کنش اخلاقی‌ای نیست و برای اینکه انسان اختیار داشته باشد، وجود نفس و جهان غیرمادی و خداوند ضروری است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اخلاقی بودن اعمال ما بسته به اتصال آن‌ها با سعادت یا فضیلت خاصی نیست.

گزینه «۲»: معیار اخلاقی بودن یک کنش در خود آن نهفته است و با عقل دریافت‌هه می‌شود، نه با فرامین خداوند.

گزینه «۳»: هرچند خداوند یا هر عامل بیرونی دیگر در اخلاقی بودن یا نبودن کنش‌های ما تغییری ایجاد نمی‌کند، اما وجود آن‌ها برای تحقق و انجام‌شدن افعال اخلاقی لازم است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در، فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۶)

گزینه «۲» ۲۵۳

اگر بخواهیم دلیل فارابی را برای رد تسلسل علل نامتناهی به بیانی دیگر صورت‌بندی کنیم، می‌توان گفت اگر تعداد علل‌ها بخواهد بینهایت باشد، به معنی آن است که باید بینهایت پدیده موجود باشد تا نوبت به معلول پیش روی ما برسد و چنین چیزی امکان‌پذیر نیست.

(فلسفه دوازدهم، فرا در، فلسفه - قسمت دو، صفحه ۴۳)

گزینه «۳» ۲۵۴

شكل‌گیری علوم طبیعی در گروی کشف ویژگی‌ها و روابط پدیده‌های آن است. اما از نظر این سینا «دانشمند» و «عالی» طبیعت باید علاوه بر کشف ویژگی‌ها و روابط پدیده‌های آن، به رابطه این جهان طبیعت با مبدأ وجودی آن نیز بپردازد و در آن تفکر کند.

(فلسفه دوازدهم، دوره مبانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(مهدی باهری)

گزینه «۱» ۲۵۶

روش علمی که روش مورد نظر روان‌شناسان نیز هست با دو ویژگی «تعريف عملیاتی» و «تکرارپذیری» شناخته می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(فرهاد علی‌نژاد)

گزینه «۲» ۲۵۷

«پیش‌بینی» مربوط به شرایطی می‌شود که توصیفی از یک پدیده روان‌شناسی داشته باشیم و دلیلی برای ظهور آن پدیده یافته باشیم. در این صورت، می‌توانیم زمان ظهور آن پدیده را بفهمیم و آن را دست‌کاری کنیم.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توصیف مفهوم انگیزه

گزینه «۳»: تبیین مفهوم هدف و بیان انگیزه به عنوان دلیل آن

گزینه «۴»: توصیف مفاهیم حافظه کاری و حافظه کوتاه‌مدت با توجه به مقایسه ویژگی‌های آن‌ها

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(محمد رضا توکلی)

گزینه «۳» ۲۵۸

(نیما چواهری)

این عبارت از دو جمله تشکیل شده است که جمله اول به «تبیین» اشاره دارد اما من حیث المجموع، این عبارت با به دست آوردن تبیین، توانسته پیش‌بینی کند که ثبیت حافظه دانش‌آموزان چگونه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(کوثر دستورانی)

گزینه «۴» ۲۵۹

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دانشمند برخلاف فرد عادی، منظم و قاعده‌مند است.

گزینه «۲»: به تکرارپذیری اشاره دارد.

گزینه «۳»: به تعریف عملیاتی اشاره دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۲۶۶- گزینه «۴»
 موارد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» مربوط به خطای اضافه کردن و گزینه «۴» مربوط به خطای حذف کردن است.
 (روان‌شناسی، هافظه و عمل فراموشی، صفحه ۹۹)

۲۶۷- گزینه «۱»
 اثر تجربه گذشته (انتقال) همواره آسان کردن مسئله نیست. در مسئله گزینه‌دن دو طناب، اگر شخص ایندرست را فقط در کارهای فنی قابل استفاده بداند، نمی‌تواند راه حل را پیدا کند.
 در مورد گزینه «۲» دقت کنید که استفاده از وسایل در راههای غیرمعمول، مربوط به بازبینی تجربه گذشته است، نه بازبینی راه حل مسئله.
 (روان‌شناسی، تکلیر (۱) مل مسئله، صفحه‌های ۱۱۷، ۱۳۱، ۱۳۵)

۲۶۸- گزینه «۱»
 موافق پیش‌رو در مسائل خوب تعریف‌شده کمتر است، مسائل علوم انسانی عمده‌تر از نوع خوب تعریف‌شده هستند. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
 (روان‌شناسی، تکلیر (۱) مل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۲۶۹- گزینه «۳»
 ناکامی [علت] باعث پرخاشگری [معلوم] می‌شود.
 ناتوانی در حل مسئله [علت] باعث فشار روانی [معلوم] می‌شود.
 (روان‌شناسی، تکلیر (۱) مل مسئله، صفحه ۱۲۰)

۲۷۰- گزینه «۲»
 این تصمیم‌گیری مهم است چون تأثیر بسیاری در آینده شخص دارد و هرچند دارای دو اولویت است، اما یکی از تصمیم‌گیری‌های مهم و پیچیده‌زنده‌ی است.
 (روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۷۱- گزینه «۲»
 هستی به جای فکر کردن و انتخاب بهترین رشتہ برای خود، کورکورانه از دیگر داوطلبان پیروی کرده است؛ پس سبک تصمیم‌گیری او «وابسته» است.
 (روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۲۷۲- گزینه «۲»
 بررسی امنیت شغلی و بازار کار به مرحله ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت اشاره دارد.
 (روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۱۶)

۲۷۳- گزینه «۱»
 در بررسی چراجی رفتار گاه به عواملی توجه می‌شود که فراتر از نیازهای زیستی و مادی است؛ مانند فردی که برای کسب استقلال و نه نیاز مالی شروع به کار کردن می‌کند؛ به مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت ما می‌شود، نگرش می‌گویند.
 (روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۰)

۲۷۴- گزینه «۴»
 هماهنگ نبودن دو شناخت از مجموعه شناخت‌های هر فرد یا شناخت و رفتارمان «ناهمانگی شناختی» نامیده می‌شود.
 (روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۹)

۲۷۵- گزینه «۱»
 ادراک کارایی مبین این است که ما زمانی که انتظار داشته باشیم، کارایی لازم را داریم و می‌توانیم از پس فعالیتی برپاییم و دانش و مهارت لازم در انجام دادن آن کار را در خود بینیم، دست به انجام آن فعالیت می‌زنیم.
 موارد سایر گزینه‌ها مربوط به ادراک کنترل هستند.
 (روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۲ و ۱۷۳)

۲۶۰- گزینه «۳»
 کودکان به دلیل پردازش ادراکی، هدایای بزرگ را فارغ از ارزششان، به هدایای کوچک ترجیح می‌دهند.
 حرکات درشت و ظرفی هر دو در دوره کودکی آموخته می‌شوند، ولی حرکات ظرفی دیرتر ظاهر می‌شوند. یادگیری حرکات مربوط به رشد جسمانی است.
 کودکان در دوره دبستان از لحاظ اجتماعی دوست دارند با هم‌جنس‌های خود بیشتر بازی کنند.

یکی از پیامدهای منفی رشد شناختی نوجوانان، حساسیت نسبت به انتقاد دیگران است.
 (روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۵۱ و ۱۵۶)

۲۶۱- گزینه «۲»
تشريح عبارت گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: رؤیاپردازی در واقعیت فاصله‌ای را کاهش نمی‌دهد.
 گزینه «۳»: رفتارهای مختص به هر جنس در حیطه هویت روانی است.
 گزینه «۴»: مراد از نگرش جزئی و یکطرفه این است که آمیزه‌ای از خوب و بد وجود نداشته باشد و فقط یکی از آن‌ها را ببیند که این باعث آمن‌گرایی می‌شود؛ بنابراین باید نوجوان را تشویق کرد که بد و خوب را با هم ببینند.
 (روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۶، ۵۹ و ۶۳)

۲۶۲- گزینه «۴»
 شرایط محرومیت حسی به حالتی اطلاق می‌شود که هیچ‌یک از گیرنده‌های حسی فرد مثل چشم، گوش و... بهوسیله محرك‌های بیرونی تحریک نشوند.
 محرومیت حسی به دلیل آزارنده‌بودن آن، نوعی شکنجه تلقی می‌شود. مطالعات نشان می‌دهد که موجودات زنده، به خصوص انسان، نیاز به «حساس» دارند.
 (روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۶۹)

۲۶۳- گزینه «۲»
تشريح عبارات نادرست:
 گزینه «۱»: زمان بازیابی اطلاعات از حافظه حسی چیزی در حدود نیم ثانیه است.
 گزینه «۳»: رمزگ‌دانی در حافظه حسی به صورت حسی اتفاق می‌افتد.
 گزینه «۴»: اطلاعات موجود در حافظه حسی در صورت توجه به حافظه کوتاه‌مدت می‌روند.
 (روان‌شناسی، هافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۲۶۴- گزینه «۳»
 در صورت یکسان بودن اثر گذشت زمان علت عملکرد ضعیف افراد در یادگیری مطالب ناشی از تداخل اطلاعات حافظه است.
 (روان‌شناسی، هافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۲۶۵- گزینه «۳»
 توجه با تمکز متفاوت است. اگر توجه مدام و پایدار باشد، در آن صورت با تمکر مواجه هستیم. اغلب به دلیل ارتباط نزدیک میان دو مفهوم توجه و تمکر، همه افراد قادر به تفکیک آن دو نیستند.
 (روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۳)

